

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 14 ust. 9f otrzymuje brzmienie:

„9f. Jeżeli zasadność zwrotu wymaga dodatkowej weryfikacji, złożenie do depozytu kwoty zwrotu różnicy podatku następuje po zakończeniu tej weryfikacji.”;

2) w art. 17:

a) w ust. 1 pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) nabywające usługi wymienione w załączniku nr 14 do ustawy, jeżeli łącznie spełnione są następujące warunki:

a) usługodawcą jest podatnik, o którym mowa w art. 15, u którego sprzedaż nie jest zwolniona od podatku na podstawie art. 113 ust. 1 i 9,

b) usługobiorcą jest podatnik, o którym mowa w art. 15, zarejestrowany jako podatnik VAT czynny.”;

b) w ust. 1c-1e wyrazy „poz. 28a-28c załącznika nr 11 do ustawy” zastępuje się wyrazami „poz. 28-28c załącznika nr 11 do ustawy”, ,

c) po ust. 1g dodaje się ust. 1h w brzmieniu:

„1h. W przypadku usług wymienionych w poz. 2-34 załącznika nr 14, przepis ust. 1 pkt 8 stosuje się, jeżeli usługodawca świadczy te usługi jako podwykonawca.”;

d) w ust. 2a wyrazy „poz. 28a-28c załącznika nr 11 do ustawy” zastępuje się wyrazami „poz. 28-28c załącznika nr 11 do ustawy”;

3) w art. 43:

a) uchyla się ust. 13 i 14,

b) w ust. 15 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

1) Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r.-Ordynacja podatkowa oraz ustawę z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy.

2) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 846, 960, 1052, 1206 i 1228).

„Zwolnienia, o których mowa w ust. 1 pkt 7, 12 i 37-41, nie mają zastosowania do:”;

4) w art. 86:

a) w ust. 10b:

– w pkt 2 lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) uwzględni kwotę podatku należnego z tytułu wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów w deklaracji podatkowej, w której jest on obowiązany rozliczyć ten podatek, nie później niż w terminie trzech miesięcy od upływu miesiąca, w którym w odniesieniu do nabytych towarów powstał obowiązek podatkowy;”;

– pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) ust. 2 pkt 4 lit. a, b i d - powstaje zgodnie z ust. 10, pod warunkiem że podatnik uwzględni kwotę podatku należnego z tytułu tych transakcji w deklaracji podatkowej, w której jest on obowiązany rozliczyć ten podatek, nie później niż w terminie trzech miesięcy od upływu miesiąca, w którym w odniesieniu do nabytych towarów lub usług powstał obowiązek podatkowy.”;

b) po ust. 10h dodaje się ust. 10i w brzmieniu:

„10i. W przypadku nierozliczenia kwoty podatku należnego w deklaracji podatkowej w terminie, o którym mowa w ust. 10b pkt 2 lit. b i pkt 3, podatnik może odpowiednio zwiększyć kwotę podatku naliczonego w rozliczeniu za okres, w odniesieniu do którego nie upłynął jeszcze termin do złożenia deklaracji podatkowej.”;

5) w art. 87:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Zwrot różnicy podatku, z zastrzeżeniem ust. 6, następuje w terminie 60 dni od dnia złożenia rozliczenia przez podatnika na rachunek bankowy podatnika w banku mającym siedzibę na terytorium kraju lub na rachunek podatnika w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, której jest członkiem, wskazany w zgłoszeniu identyfikacyjnym, o którym mowa w odrębnych przepisach, lub na wskazany przez podatnika rachunek banku mającego siedzibę na terytorium kraju lub na rachunek spółdzielczej kasy

oszczędnościowo-kredytowej, jako zabezpieczenie udzielanego przez ten bank lub przez tę kasę kredytu, na podstawie złożonego przez podatnika, do naczelnika urzędu skarbowego, w terminie do złożenia deklaracji podatkowej, pisemnego, nieodwołalnego upoważnienia organu podatkowego, potwierdzonego przez bank lub spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową udzielających kredytu, do przekazania tego zwrotu. Jeżeli zasadność zwrotu wymaga dodatkowej weryfikacji, naczelnik urzędu skarbowego może przedłużyć, w drodze postanowienia, ten termin do czasu zakończenia tej weryfikacji. Postanowienie o przedłużeniu terminu zwrotu różnicy podatku zachowuje moc do czasu zakończenia czynności sprawdzających, kontroli podatkowej lub postępowania podatkowego na podstawie przepisów Ordynacji podatkowej lub postępowania kontrolnego na podstawie przepisów o kontroli skarbowej, w zależności od tego w jaki sposób zostanie zakończona weryfikacja. Jeżeli przeprowadzone przez organ czynności wykażą zasadność zwrotu, o którym mowa wyżej, urząd skarbowy wypłaca należną kwotę wraz z odsetkami w wysokości odpowiadającej opłacie prolongacyjnej stosowanej w przypadku odroczenia płatności podatku lub jego rozłożenia na raty.”,

b) po ust. 2a dodaje się ust. 2b w brzmieniu:

„2b. Weryfikacja zasadności zwrotu różnicy podatku może obejmować sprawdzenie rozliczenia podatnika, rozliczeń innych podmiotów biorących udział w obrocie towarami lub usługami, będących przedmiotem rozliczenia podatnika oraz sprawdzenie zgodności tych rozliczeń z faktycznym przebiegiem transakcji.”,

c) w ust. 5 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Przepisy ust. 2 zdanie drugie, trzecie i czwarte, ust. 2a, 2b i 4a-4f stosuje się odpowiednio.”,

d) w ust. 5a zdanie trzecie otrzymuje brzmienie:

„Przepisy ust. 2 zdanie drugie, trzecie i czwarte, ust. 2a, 2b i 4a-4f stosuje się odpowiednio.”,

e) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Na wniosek podatnika, złożony wraz z deklaracją podatkową, urząd skarbowy jest obowiązany zwrócić różnicę podatku, o której mowa w ust. 2, w terminie 25 dni, licząc od dnia złożenia rozliczenia, w przypadku gdy:

- 1) kwoty podatku naliczonego, wykazane w deklaracji podatkowej, z wyłączeniem kwoty podatku naliczonego lub różnicy podatku, o której mowa w ust. 1, nierozliczonej w poprzednich okresach rozliczeniowych, wynikają z:
 - a) faktur dokumentujących kwoty należności, które zostały w całości zapłacone za pośrednictwem rachunku bankowego podatnika albo rachunku podatnika w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej o których mowa w ust. 2,
 - b) pozostałych faktur dokumentujących należności, jeżeli łączna kwota tych należności nie przekracza 15 000 zł,
 - c) dokumentów celnych, deklaracji importowej oraz decyzji, o których mowa w art. 33 ust. 2 i 3 oraz art. 34, i zostały przez podatnika zapłacone,
 - d) importu towarów rozliczanego zgodnie z art. 33a, wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów, świadczenia usług, dla którego podatnikiem jest ich usługobiorca, lub dostawy towarów, dla której podatnikiem jest ich nabywca, jeżeli w deklaracji podatkowej została wykazana kwota podatku należnego od tych transakcji,
 - 2) kwota podatku naliczonego lub różnicy podatku, o której mowa w ust. 1, nierozliczona w poprzednich okresach rozliczeniowych i wykazana w deklaracji, nie przekracza 3 000 zł,
 - 3) podatnik złoży w urzędzie skarbowym dokumenty potwierdzające dokonanie przelewów, o których mowa w pkt 1 w lit. a,
 - 4) podatnik przez 2 kolejne lata poprzedzające bezpośrednio okres, w rozliczeniu za który występuje z wnioskiem o zwrot w terminie 25 dni:
 - a) był zarejestrowany jako podatnik VAT czynny,
 - b) składał za każdy okres rozliczeniowy deklaracje, o których mowa w art. 99 ust. 1-3,
 - c) nie posiadał zaległości w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa w kwocie przekraczającej 20 000 zł
- przy czym przepisy ust. 2 zdanie drugie, trzecie i czwarte, ust. 2a i 2b oraz 4a–4f stosuje się odpowiednio.”;
- 6) w art. 89b uchyla się ust. 6;

7) w art. 90 po ust. 10 dodaje się ust. 10a i 10b w brzmieniu:

„10a. W przypadku jednostki samorządu terytorialnego proporcję, o której mowa w ust. 2, ustala się odrębnie dla każdej z jednostek organizacyjnych jednostki samorządu terytorialnego. Przepisy art. 90 ust. 3-6 i 8-10 stosuje się odpowiednio.

10b. Przez jednostki organizacyjne jednostki samorządu terytorialnego, o których mowa w ust. 10a, rozumie się:

- 1) utworzone przez jednostkę samorządu terytorialnego samorządową jednostkę budżetową lub samorządowy zakład budżetowy;
- 2) urząd gminy, starostwo powiatowe, urząd marszałkowski.”;

8) w art. 96:

a) po ust. 3a dodaje się ust. 3b-3e w brzmieniu:

„3b. Naczelnik urzędu skarbowego uzależnia rejestrację podmiotów, o których mowa w ust. 1, od złożenia kaucji rejestracyjnej, w przypadku gdy:

- 1) składający zgłoszenie rejestracyjne ma lub miał w ciągu ostatnich dwóch lat zaległości w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa w wysokości przekraczającej 20 000 zł lub został wykreślony z rejestru jako podatnik VAT na podstawie ust. 9 lub ust. 9a pkt 2, 4 lub 5, z wyłączeniem przypadków, o których mowa w ust. 9g - 9i;
- 2) składający zgłoszenie rejestracyjne jest lub był zaangażowany w działalność osoby fizycznej, osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej, która nie posiada osobowości prawnej, która ma lub miała w ciągu ostatnich dwóch lat zaległości w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa w wysokości przekraczającej 20 000 zł i zaległości te powstały w okresie tego zaangażowania lub została wykreślona z rejestru jako podatnik VAT na podstawie ust. 9 lub ust. 9a pkt 2, 4 lub 5, z wyłączeniem przypadków, o których mowa w ust. 9g - 9i;
- 3) składający zgłoszenie rejestracyjne lub zaangażowana w działalność składającego zgłoszenie osoba fizyczna została prawomocnie skazana za przestępstwo skarbowe;
- 4) zaangażowana w działalność składającego zgłoszenie rejestracyjne jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która ma lub miała w ciągu ostatnich dwóch lat zaległości w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa w wysokości

przekraczającej 20 000 zł lub została wykreślona z rejestru jako podatnik VAT na podstawie ust. 9 lub ust. 9a pkt 2, 4 lub 5, z wyłączeniem przypadków, o których mowa w ust. 9g - 9i.

3c. Naczelnik urzędu skarbowego może uzależnić rejestrację podmiotów, o których mowa w ust. 1, od złożenia kaucji rejestracyjnej, w przypadku gdy składający zgłoszenie rejestracyjne korzysta z adresu w celu rejestracji podatnika, odbioru korespondencji w jego imieniu lub do celów ustanowienia siedziby działalności gospodarczej (wirtualne biuro). 3d. Przez zaangażowaną w działalność składającego zgłoszenie rejestracyjne osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, o której mowa w ust. 3b pkt 2-4, rozumie się odpowiednio wspólnika spółki cywilnej, jawnej lub partnerskiej, komplementariusza spółki komandytowej lub komandytowo-akcyjnej, członka zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w organizacji, spółki akcyjnej lub spółki akcyjnej w organizacji, a także prokurenta.

3e. Przepisu ust. 3b nie stosuje się, jeżeli powstanie zaległości podatkowych nie wiązało się z uczestnictwem w nierzetelnym rozliczaniu podatku w celu odniesienia korzyści majątkowej.”,

b) po ust. 4 dodaje się ust. 4a-4z w brzmieniu:

„4a. W przypadku gdy rejestracja podmiotów, o których mowa w ust. 1, uzależniona jest od złożenia kaucji rejestracyjnej, naczelnik urzędu skarbowego wydaje postanowienie, w którym określa wysokość kaucji rejestracyjnej, na które służy zażalenie, i rejestruje podmiot jako „podatnika VAT czynnego” niezwłocznie po złożeniu kaucji rejestracyjnej w wysokości określonej w postanowieniu.

4b. Wysokość kaucji rejestracyjnej nie może być niższa niż 20 000 zł i wyższa niż 200 000 zł.

4c. Kwota kaucji rejestracyjnej, o której mowa w ust. 4b może zostać powiększona o kwotę zaległości w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa ciążących na podmiocie składającym zgłoszenie rejestracyjne. Przy ustalaniu kwoty kaucji rejestracyjnej naczelnik urzędu skarbowego uwzględnia ryzyko wystąpienia zaległości podatkowych u podatnika.

4d. Podmiot, którego rejestracja uzależniona jest od złożenia kaucji rejestracyjnej, może wybrać jedną lub więcej z następujących form kaucji rejestracyjnej:

- 1) depozyt pieniężny złożony na wyodrębniony rachunek urzędu skarbowego;
- 2) gwarancja bankowa lub ubezpieczeniowa; przepis art. 33e Ordynacji podatkowej stosuje się odpowiednio;
- 3) pisemne nieodwołalne upoważnienie organu podatkowego, potwierdzone przez bank lub spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową, do wyłącznego dysponowania, do wysokości składanej kaucji rejestracyjnej, środkami pieniężnymi zgromadzonymi na rachunku prowadzonym w tym banku lub w tej kasie.

4e. Podmiot, o którym mowa w ust. 4a, może dokonać zmiany formy złożonej kaucji rejestracyjnej na jedną lub więcej form, o których mowa w ust. 4d, jeżeli zmiana formy kaucji rejestracyjnej nie spowoduje zmniejszenia jej wysokości.

4f. Kaucja rejestracyjna, o której mowa w ust. 4d pkt 2, powinna obejmować zobowiązanie się gwaranta do zapłacenia do wysokości udzielonej gwarancji, bezwarunkowo i nieodwołalnie, na pierwsze pisemne wezwanie reprezentującego Skarb Państwa właściwego naczelnika urzędu skarbowego, zwanego dalej „beneficjentem kaucji rejestracyjnej”, złożone w okresie trwania odpowiedzialności gwaranta:

- 1) zabezpieczonej kwoty podatku wraz z odsetkami za zwłokę, powstałej u podmiotu, któremu udzielił gwarancji, w okresie, na który została udzielona gwarancja, zwanym dalej „okresem ważności gwarancji”, jeżeli jej zapłata stanie się wymagalna w okresie ważności gwarancji, oraz
- 2) powstałych u podmiotu, o którym mowa w pkt 1, przed lub po złożeniu kaucji rejestracyjnej w okresie ważności gwarancji, zaległości podatkowych w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa.

4g. Kaucja rejestracyjna, o której mowa w ust. 4d pkt 2, powinna przewidywać przedłużenie okresu trwania odpowiedzialności gwaranta po upływie okresu ważności gwarancji o odpowiednie terminy wskazane w ust. 4o w razie wystąpienia przypadków, o których mowa w tym przepisie.

4h. Wezwanie, o którym mowa w ust. 4f, powinno zawierać oświadczenie beneficjenta kaucji rejestracyjnej, że zapłacenie żądanych kwot stało się wymagalne.

4i. Kaucja rejestracyjna, o której mowa w ust. 4d pkt 3, powinna zawierać nieodwołalne upoważnienie dla beneficjenta kaucji rejestracyjnej, potwierdzone przez bank lub spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową, do wyłącznego dysponowania w okresie, na który udzielono upoważnienia, do wysokości złożonej kaucji rejestracyjnej, środkami pieniężnymi zgromadzonymi na rachunku prowadzonym w tym banku lub w tej kasie, tytułem zabezpieczenia:

- 1) kwoty podatku wraz z odsetkami za zwłokę, powstałej w okresie, na który udzielono upoważnienia, zwanym dalej „okresem ważności upoważnienia”, jeżeli jej zapłata stanie się wymagalna w okresie ważności upoważnienia, oraz
- 2) powstałych przed lub po złożeniu kaucji rejestracyjnej zaległości podatkowych w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa.

4j. Kaucja rejestracyjna, o której mowa w ust. 4d pkt 3, powinna przewidywać przedłużenie okresu obowiązywania upoważnienia po upływie okresu ważności upoważnienia o odpowiednie terminy wskazane w ust. 4o w razie wystąpienia przypadków, o których mowa w tych przepisach.

4k. Termin na złożenie kaucji rejestracyjnej wynosi 3 miesiące od dnia doręczenia postanowienia. Bieg terminu zostaje przerwany wskutek wniesienia zażalenia lub skargi do sądu administracyjnego na to postanowienie.

4l. Kaucja rejestracyjna zostaje złożona na okres jednego roku, licząc od końca miesiąca, w którym została złożona.

4m. Kaucja rejestracyjna jest zwracana, odpowiednio w całości lub w części nie później niż po upływie 10 dni od końca miesiąca, w którym upływa okres, na jaki została złożona.

4n. Zwrot kaucji rejestracyjnej złożonej:

- 1) w formie, o której mowa w ust. 4d pkt 1 - następuje na rachunek podmiotu w banku mającym siedzibę na terytorium kraju lub na rachunek podmiotu w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, której jest członkiem;
- 2) w formach, o których mowa w ust. 4d pkt 2 i 3 - następuje przez zwrot dokumentu poświadczającego udzielenie gwarancji lub upoważnienia.

4o. Zwrotu kaucji rejestracyjnej nie dokonuje się w przypadku:

- 1) wszczęcia, zgodnie z przepisami Ordynacji podatkowej:
 - a) postępowania podatkowego - do czasu zakończenia tego postępowania, lub
 - b) kontroli podatkowej - do upływu terminu 3 miesięcy od dnia zakończenia kontroli, jeżeli w tym terminie nie wszczęto postępowania podatkowego;
- 2) wszczęcia postępowania kontrolnego zgodnie z przepisami o kontroli skarbowej - do czasu zakończenia tego postępowania.

4p. W przypadku istnienia przed złożeniem kaucji rejestracyjnej u podmiotu, o którym mowa w ust. 1, zaległości podatkowej w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa kaucję rejestracyjną przeznacza się na pokrycie tej zaległości, z wyłączeniem zaległości, których zapłatę odroczone lub rozłożono na raty zgodnie z art. 67a § 1 pkt 2 Ordynacji podatkowej. Przepisy Ordynacji podatkowej dotyczące zaliczania nadpłat stosuje się odpowiednio, z tym że zaliczenie kaucji rejestracyjnej na poczet zaległości podatkowej następuje z dniem złożenia kaucji rejestracyjnej.

4q. W przypadku powstania po złożeniu kaucji rejestracyjnej u podmiotu, o którym mowa w ust. 1, zaległości podatkowej w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa kaucję rejestracyjną przeznacza się na pokrycie tej zaległości, z wyłączeniem zaległości, których zapłatę odroczone lub rozłożono na raty zgodnie z art. 67a § 1 pkt 2 Ordynacji podatkowej. Przepisy Ordynacji podatkowej dotyczące zaliczania nadpłat stosuje się odpowiednio, z tym że zaliczenie kaucji rejestracyjnej na poczet zaległości podatkowej następuje z dniem powstania zaległości podatkowej.

4r. Od kwoty przyjętej kaucji rejestracyjnej złożonej w formie, o której mowa w ust. 4d pkt 1, przysługują odsetki. Przepis ust. 4p i 4q stosuje się odpowiednio.

4s. Odsetki są naliczane od dnia przyjęcia kaucji rejestracyjnej do dnia odpowiednio jej zwrotu lub zaliczenia na poczet zaległości podatkowej, o którym mowa w ust. 4p i 4q.

4t. Stawka odsetek jest równa 30% stopy depozytowej ustalonej zgodnie z przepisami o Narodowym Banku Polskim.

4u. Odsetki podlegają zwrotowi wraz z kwotą kaucji rejestracyjnej na zasadach właściwych dla zwrotu kaucji rejestracyjnej.

4v. W sprawie zmiany formy oraz zwrotu kaucji rejestracyjnej, w tym z odsetkami, wydaje się postanowienie, na które służy zażalenie.

4w. Postanowienie, o którym mowa w ust. 4v, wydaje się niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni odpowiednio od dnia:

- 1) złożenia wniosku w sprawie zmiany formy kaucji rejestracyjnej;
- 2) dokonania zwrotu kaucji rejestracyjnej, w tym z odsetkami.

4x. Naczelnik urzędu skarbowego nie dokonuje rejestracji podmiotu jako podatnika VAT, jeżeli podmiot ten nie istnieje lub mimo podjętych udokumentowanych prób nie ma możliwości skontaktowania się z tym podmiotem albo jego pełnomocnikiem, lub jego pełnomocnik nie stawia się na wezwania naczelnika urzędu skarbowego. O niedokonaniu rejestracji podmiotu, jako podatnika VAT, naczelnik urzędu skarbowego nie zawiadamia podmiotu.

4y. W przypadku zarejestrowania podatnika, którego zgłoszenie rejestracyjne zostało złożone przez pełnomocnika, pełnomocnik odpowiada solidarnie wraz z zarejestrowanym podatnikiem za zaległości podatkowe podatnika powstałe z tytułu czynności wykonanych w ciągu 6 miesięcy od dnia zarejestrowania podatnika jako podatnika VAT czynnego, z tym że odpowiedzialność ta nie może przekroczyć dziesięciokrotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z kwartału poprzedzającego datę tego zarejestrowania, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

4z. Przepisu ust. 4y nie stosuje się, jeżeli powstanie zaległości podatkowych nie wiązało się z uczestnictwem podmiotu dokonującego sprzedaży w nierzetelnym rozliczaniu podatku w celu odniesienia korzyści majątkowej.”,

d) ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. Naczelnik urzędu skarbowego wykreśla z urzędu podatnika z rejestru jako podatnika VAT bez konieczności zawiadamiania o tym podatnika, jeżeli podatnik nie istnieje lub mimo podjętych udokumentowanych prób nie ma możliwości skontaktowania się z podatnikiem albo jego pełnomocnikiem. Zdanie pierwsze stosuje się również, jeżeli podmiot lub jego pełnomocnik nie stawia się na wezwania organu podatkowego lub organu kontroli skarbowej.”,

e) po ust. 9 dodaje się ust. 9a-9h w brzmieniu:

„9a. Wykreśleniu z urzędu z rejestru jako podatnik VAT podlega także podatnik, który:

- 1) zawiesił wykonywanie działalności gospodarczej na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej na okres co najmniej 6 kolejnych miesięcy, lub
- 2) obowiązany do złożenia deklaracji, o której mowa w art. 99 ust. 1, 2 lub 3, nie złożył takich deklaracji za 6 kolejnych miesięcy lub 2 kolejne kwartały, lub
- 3) składał przez 6 kolejnych miesięcy lub 2 kolejne kwartały deklaracje o których mowa w art. 99 ust. 1, 2 lub 3, w których nie wykazał sprzedaży oraz zakupów z kwotami podatku do odliczenia, lub
- 4) wystawiał faktury lub faktury korygujące, które nie dokumentowały rzeczywistych czynności, lub
- 5) prowadząc działalność gospodarczą wiedział lub miał uzasadnione podstawy do tego, aby przypuszczać, że dostawcy lub nabywcy biorący udział pośrednio lub bezpośrednio w dostawie tego samego towaru lub usługi działają w celu odniesienia korzyści majątkowej w wyniku nierzetelnego rozliczania podatku

- z zastrzeżeniem ust. 9c - 9e.

9b. Jeżeli podatnik, o którym mowa w ust. 9a w pkt 1, w trakcie okresu zawieszenia działalności gospodarczej, będzie wykonywał czynności, o których mowa w art. 5 ust. 1, jest on obowiązany przed dniem wykonania pierwszej takiej czynności zawiadomić o tym właściwego naczelnika urzędu skarbowego, wskazując okres, w którym będzie wykonywał te czynności. W przypadku złożenia takiego zawiadomienia, naczelnik urzędu skarbowego nie wykreśla podatnika z rejestru lub przywraca zarejestrowanie podatnika jako podatnika VAT na okres wskazany w zawiadomieniu. Jeżeli wskazany okres jest krótszy od okresu zawieszenia działalności gospodarczej, przepis ust. 9a pkt 1 stosuje się odpowiednio.

9c. Przepis ust. 9a pkt 2 nie ma zastosowania w przypadku, gdy w wyniku wezwania przez naczelnika urzędu skarbowego właściwego dla podatnika, podatnik udowodni, że prowadzi opodatkowaną działalność gospodarczą oraz gdy podatnik złoży niezwłocznie brakujące deklaracje.

9d. Przepis ust. 9a pkt 3 nie ma zastosowania w przypadku, gdy niewykazanie sprzedaży lub zakupów wynikało, zgodnie z wyjaśnieniami podatnika, ze specyfiki prowadzonej działalności gospodarczej.

9e. Przepis ust. 9a pkt 4 nie ma zastosowania w przypadku, gdy wystawienie faktury lub faktury korygującej, o których mowa w ust. 9a pkt 4, było wynikiem pomyłki lub nastąpiło bez wiedzy podatnika.

9f. Podatnik, o którym mowa w ust. 9a pkt 1, zostaje zarejestrowany bez konieczności składania zgłoszenia rejestracyjnego ponownie jako podatnik VAT z dniem wznowienia wykonywania działalności gospodarczej, ze statusem takim, jaki posiadał w momencie zawieszenia.

9g. Naczelnik urzędu skarbowego może przywrócić zarejestrowanie podatnika, o którym mowa w ust. 9 i ust. 9a pkt 2, jako podatnika VAT czynnego bez konieczności składania zgłoszenia rejestracyjnego, jeżeli podatnik udowodni, że prowadzi opodatkowaną działalność gospodarczą oraz – w przypadku niezłożenia deklaracji pomimo takiego obowiązku – niezwłocznie złoży brakujące deklaracje.

9h. Naczelnik urzędu skarbowego może przywrócić zarejestrowanie podatnika, o którym mowa w ust. 9a pkt 4, bez konieczności składania zgłoszenia rejestracyjnego ponownie jako podatnika VAT ze statusem takim, jaki posiadał w momencie wykreślenia, jeżeli podatnik wykaże, że prowadzi działalność gospodarczą, a wystawienie faktury lub faktury korygującej, o których mowa w ust. 9a pkt 4 było wynikiem pomyłki lub nastąpiło bez wiedzy podatnika.”,

f) po ust. 10 dodaje się ust. 10a, 10b i 10c w brzmieniu:

„10a. Przepis ust. 10 stosuje się odpowiednio w przypadku, jeżeli w składanych przez 6 kolejnych miesięcy lub 2 kolejne kwartały deklaracjach, o których mowa w art. 99 ust. 1, 2 lub 3, podatnik wykazał wyłącznie sprzedaż zwolnioną od podatku na podstawie art. 43.

10b. Przepisu ust. 10a nie stosuje się, jeżeli ze złożonych wyjaśnień w związku z okolicznościami wskazanymi w ust. 10a wynika, że brak wykazanej w deklaracjach sprzedaży innej niż zwolniona na podstawie art. 43 związany jest ze specyfiką prowadzonej działalności gospodarczej, a nie z zaprzestaniem wykonywania sprzedaży innej niż zwolniona.

10c. Naczelnik urzędu skarbowego może przywrócić zarejestrowanie podatnika jako podatnika VAT czynnego, bez konieczności składania zgłoszenia rejestracyjnego, jeżeli podatnik wykaze, że brak wykazanej w deklaracjach sprzedaży innej niż zwolniona na podstawie art. 43 związany jest ze specyfiką prowadzonej działalności gospodarczej, a nie z zaprzestaniem wykonywania sprzedaży innej niż zwolniona.”;

9) w art. 97:

a) uchyla się ust. 15,

b) ust. 16 otrzymuje brzmienie:

„16. Wykreślenie podatnika z rejestru jako podatnika VAT, o którym mowa w art. 96 ust. 6, 8 - 9a, jest równoznaczne z wykreśleniem z rejestru jako podatnika VAT UE. Przepis art. 96 ust. 9f – 9h stosuje się odpowiednio.”;

10) w art. 99:

a) ust. 3 i 3a otrzymują brzmienie:

„3. Mali podatnicy, którzy nie wybrali metody kasowej, mogą również składać deklaracje podatkowe, o których mowa w ust. 2, po uprzednim pisemnym zawiadomieniu naczelnika urzędu skarbowego, najpóźniej do 25. dnia drugiego miesiąca kwartału, za który będzie po raz pierwszy złożona kwartalna deklaracja podatkowa.

3a. Przepisów ust. 2 i 3 nie stosuje się do podatników:

- 1) rozpoczynających wykonywanie czynności określonych w art. 5 przez okres dwunastu miesięcy począwszy od miesiąca, w którym dokonali rejestracji jako podatnicy VAT czynni,
- 2) którzy w danym kwartale lub w poprzedzających go czterech kwartałach dokonali dostawy towarów, o których mowa w załączniku nr 13 do ustawy, chyba że łączna wartość tych dostaw bez kwoty podatku nie przekroczyła, w żadnym miesiącu z tych okresów, kwoty 50 000 zł.”,

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Mali podatnicy, u których wartość sprzedaży przekroczyła kwotę określoną w art. 2 pkt 25, składają deklaracje podatkowe za okresy miesięczne począwszy od rozliczenia za pierwszy miesiąc kwartału:

- 1) w którym przekroczone tę kwotę - jeżeli przekroczenie kwoty nastąpiło w pierwszym lub drugim miesiącu kwartału; w przypadku gdy przekroczenie

kwoty nastąpiło w drugim miesiącu kwartału, deklaracja za pierwszy miesiąc kwartału jest składana w terminie do 25. dnia miesiąca następującego po drugim miesiącu kwartału;

- 2) następujący po kwartale, w którym przekroczone tę kwotę - jeżeli przekroczenie kwoty nastąpiło w trzecim miesiącu kwartału.”,
 - c) po ust. 11 dodaje się ust. 11a w brzmieniu:

„11a. Deklaracje, o których mowa w ust. 1-6, 8-9, składa się wyłącznie za pomocą środków komunikacji elektronicznej, zgodnie z przepisami Ordynacji podatkowej.”;
- 11) w art. 100:
 - a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Informacje podsumowujące składa się za okresy miesięczne za pomocą środków komunikacji elektronicznej, zgodnie z przepisami Ordynacji podatkowej, w terminie do 25. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy z tytułu dokonania transakcji, o których mowa w ust. 1.”,
 - b) uchyla się ust. 4-7,
 - c) ust. 11 otrzymuje brzmienie:

„11. Na potrzeby określenia momentu powstania obowiązku podatkowego, o którym mowa w ust. 3, w zakresie świadczenia usług wymienionych w ust. 1 pkt 4, przepisy art. 19a ust. 1-3 i 8 stosuje się odpowiednio.”;
 - 12) art. 101 otrzymuje brzmienie:

„Art. 101. W przypadku stwierdzenia jakichkolwiek błędów w złożonej informacji podsumowującej podmiot, który złożył informację podsumowującą, jest obowiązany złożyć niezwłocznie korektę tej informacji za pomocą środków komunikacji elektronicznej, zgodnie z przepisami Ordynacji podatkowej.”;
 - 13) w art. 101a:
 - a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Informacje podsumowujące w obrocie krajowym składa się za okresy miesięczne za pomocą środków komunikacji elektronicznej, zgodnie z przepisami Ordynacji podatkowej, w terminie do 25. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy z tytułu dokonania transakcji.”,
 - b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W przypadku stwierdzenia jakichkolwiek błędów w złożonej informacji podsumowującej w obrocie krajowym podatnik jest obowiązany złożyć niezwłocznie korektę tej informacji za pomocą środków komunikacji elektronicznej, zgodnie z przepisami Ordynacji podatkowej.”;

14) w art. 103:

- a) w ust. 1a wyrazy „na podstawie art. 99 ust. 3c pkt 1” zastępuje się wyrazami „na podstawie art. 99 ust. 3c pkt 1 lub ust. 5 pkt 1”,
- b) w ust. 2 wyrazy „z zastrzeżeniem ust. 2a-2g, 3 i 4 oraz art. 33” zastępuje się wyrazami „z zastrzeżeniem ust. 3 i 4 oraz art. 33”,
- c) uchyla się ust. 2a-2g;

15) w art. 105a:

- a) w ust. 3 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) jeżeli w związku z dokonaniem dostawy towarów wymienionych w poz. 1 - 9 i 12 - 24 załącznika nr 13 do ustawy łącznie były spełnione następujące warunki:

 - a) podmiot dokonujący dostawy tych towarów, na dzień dokonania tej dostawy był wymieniony w wykazie, o którym mowa w art. 105c ust. 1,
 - b) wysokość kaucji gwarancyjnej, o której mowa w art. 105b ust. 1, na dzień dokonania tej dostawy odpowiadała co najmniej jednej piątej kwoty podatku należnego przypadającej na dostawy towarów dokonane w danym miesiącu na rzecz danego podatnika lub kaucja ta wynosiła co najmniej 3 000 000 zł,
 - c) podatnik, na rzecz którego dokonano dostawy towarów, dokonał w całości zapłaty za towary na rachunek, o którym mowa w art. 105b ust. 1 pkt 4,”
- b) po pkt 3 dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) jeżeli w związku z dokonaniem dostawy towarów wymienionych w poz. 10 i 11 załącznika nr 13 do ustawy łącznie były spełnione następujące warunki:

 - a) podmiot dokonujący dostawy tych towarów, na dzień dokonania tej dostawy był wymieniony w wykazie, o którym mowa w art. 105c ust. 1,
 - b) wysokość kaucji gwarancyjnej, o której mowa w art. 105b ust. 1, na dzień dokonania tej dostawy odpowiadała co najmniej jednej piątej kwoty podatku należnego przypadającej na dostawy towarów dokonane

w danym miesiącu na rzecz danego podatnika lub kaucja ta wynosiła co najmniej 10 000 000 zł,

- c) podmiot dokonujący dostawy towarów wymienionych w poz. 10 i 11 załącznika nr 13 do ustawy posiadał na dzień poprzedzający dzień dokonania dostawy koncesje wymagane w wykonywaniu działalności gospodarczej w przypadku dostaw tych towarów,
- d) podatnik, na rzecz którego dokonano dostawy towarów, dokonał w całości zapłaty za towary na rachunek, o którym mowa w art. 105b ust. 1 pkt 4.”;

16) w art. 105b:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Podmiot dokonujący dostawy towarów, o których mowa w załączniku nr 13 do ustawy, który:

- 1) nie posiada zaległości podatkowych w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa, oraz
 - 2) nie jest w trakcie postępowania restrukturyzacyjnego w rozumieniu ustawy z dnia 15 maja 2015 r. - Prawo restrukturyzacyjne (Dz. U. z 2015 r. poz. 978, z późn. zm.³⁾), postępowania upadłościowego lub w trakcie likwidacji, oraz
 - 3) posiada koncesje wymagane w wykonywaniu działalności gospodarczej w przypadku dostaw towarów wymienionych w poz. 10 i 11 załącznika nr 13 do ustawy, oraz
 - 4) upoważnił bank mający siedzibę na terytorium kraju lub spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową, której jest członkiem, prowadzące rachunek, wskazany w zgłoszeniu identyfikacyjnym, na który dokonywana jest zapłata z tytułu dostawy towarów wymienionych w załączniku nr 13 do ustawy, do przekazywania organom podatkowym lub organom kontroli skarbowej informacji o wszystkich transakcjach dokonywanych na tym rachunku
- może złożyć w urzędzie skarbowym kaucję gwarancyjną stanowiącą zabezpieczenie zapłaty podatku wraz z odsetkami za zwłokę w związku z dokonywaniem dostaw tych towarów oraz powstałych po wniesieniu kaucji gwarancyjnej zaległości podatkowych w podatkach stanowiących dochód budżetu

3) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 1259, 1513, 1830, 1844, z 2016 r. poz. 615 i 996)

państwa; warunki ocenia się według stanu na dzień składania kaucji gwarancyjnej.”,

b) po ust. 1a dodaje się ust. 1b-1e w brzmieniu:

„1b. Upoważnienie, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, sporządzane jest w dwóch egzemplarzach, z których jeden otrzymuje bank lub spółdzielcza kasa oszczędnościowo-kredytowa, drugi przekazywany jest do naczelnika urzędu skarbowego właściwego dla podmiotu, o którym mowa w ust. 1, w terminie 7 dni od dnia jego udzielenia.

1c. W przypadku wycofania przez podmiot, o którym mowa w ust. 1, upoważnienia, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, bank lub spółdzielcza kasa oszczędnościowo-kredytowa są obowiązani najpóźniej następnego dnia roboczego od wycofania upoważnienia do powiadomienia naczelnika urzędu skarbowego właściwego dla podmiotu, o którym mowa w ust. 1, o wycofaniu upoważnienia,

1d. Wycofanie upoważnienia, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, nie może dotyczyć okresu, w którym podmiot, o którym mowa w ust. 1, był wymieniony w wykazie, o którym mowa w art. 105c ust. 1.

1e. W przypadku zmiany naczelnika urzędu skarbowego właściwego dla podmiotu, o którym mowa w ust. 1, w sprawach, o których mowa w ust. 1 - 1d, 2 - 11 i 14 oraz art. 105c, naczelnik urzędu skarbowego właściwy przed zmianą właściwości powiadamia niezwłocznie bank lub spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową, który naczelnik urzędu skarbowego jest właściwy dla tego podmiotu po zmianie.”,

c) w ust. 8 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) złożenia wniosku o zwrot kaucji gwarancyjnej w przypadku usunięcia podmiotu z wykazu na podstawie art. 105c ust. 5, ust. 9 pkt 2-4, ust. 9a-9c, jeżeli został on złożony po upływie 5 lat, licząc od końca roku, w którym podmiot składający kaucję gwarancyjną został usunięty z wykazu.”,

d) po ust. 13 dodaje się ust. 14 i 15 w brzmieniu:

„14. Banki i spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe prowadzące rachunek, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, na podstawie upoważnienia złożonego przez wskazany w tym przepisie podmiot, są obowiązane na wniosek organu podatkowego lub organu kontroli skarbowej, do niezwłocznego przekazywania tym organom informacji o wszystkich transakcjach dokonywanych na tym rachunku.

15. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, wzór upoważnienia, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, oraz wzór wycofania tego upoważnienia, mając na uwadze, że odwołanie upoważnienia nie dotyczy okresu, w którym podatnik był wymieniony w wykazie, o którym mowa w art. 105c ust. 1.”;

17) w art. 105c:

a) po ust. 9 dodaje się ust. 9a-9d w brzmieniu:

„9a. W przypadku stwierdzenia, że podmiot, o którym mowa w art. 105b ust. 1, jest w trakcie postępowania restrukturyzacyjnego w rozumieniu ustawy z dnia 15 maja 2015 r. - Prawo restrukturyzacyjne, postępowania upadłościowego lub w trakcie likwidacji, naczelnik urzędu skarbowego z urzędu usuwa ten podmiot z wykazu, o którym mowa w ust. 1.

9b. W przypadku stwierdzenia, że podmiotowi, o którym mowa w art. 105b ust. 1, dokonującemu dostaw towarów wymienionych w poz. 10 i 11 załącznika nr 13 do ustawy, cofnięto koncesję wymaganą w wykonywaniu działalności gospodarczej w związku z dostawą tych towarów lub koncesja ta wygasła, naczelnik urzędu skarbowego z urzędu usuwa ten podmiot z wykazu, o którym mowa w ust. 1.

9c. W przypadku wycofania upoważnienia, o którym mowa w art. 105b ust. 1 pkt 4, lub stwierdzenia, że bank mający siedzibę na terytorium kraju lub spółdzielcza kasa oszczędnościowo-kredytowa prowadzące rachunek wskazany w zgłoszeniu identyfikacyjnym nie zostały upoważnione przez podmiot dokonujący dostawy towarów, o których mowa w załączniku nr 13 do ustawy, do przekazywania organom podatkowym lub organom kontroli skarbowej informacji o wszystkich transakcjach dokonywanych na tym rachunku, naczelnik urzędu skarbowego z urzędu usuwa ten podmiot z wykazu, o którym mowa w ust. 1.

9d. W przypadkach, o których mowa w ust. 9a-9c wydaje się postanowienie, na które nie przysługuje zażalenie.”,

b) ust. 10 otrzymuje brzmienie:

„10. W przypadku podmiotów usuniętych z wykazu na podstawie ust. 5, ust. 9 pkt 2-4 lub ust. 9a-9c, zwrotu kaucji gwarancyjnej dokonuje się w terminie i na zasadach określonych w art. 105b ust. 6-10 i ust. 11 pkt 2.”;

18) po art. 110 dodaje się art. 110a i 110b w brzmieniu:

„Art. 110a. 1. W razie stwierdzenia, że podatnik:

1) w złożonej deklaracji podatkowej wykazał:

- a) kwotę zobowiązania podatkowego niższą od kwoty należnej,
- b) kwotę zwrotu różnicy podatku lub zwrotu podatku naliczonego wyższą od kwoty należnej,
- c) kwotę różnicy podatku, do obniżenia podatku należnego za następne okresy wyższą, od kwoty należnej,
- d) kwotę zwrotu różnicy podatku lub kwotę zwrotu podatku naliczonego, lub kwotę różnicy podatku do obniżenia podatku należnego za następne okresy, a powinien wykazać kwotę zobowiązania podatkowego podlegającą wpłacie do urzędu skarbowego,

2) nie złożył deklaracji podatkowej oraz nie wpłacił kwoty zobowiązania podatkowego - naczelnik urzędu skarbowego lub organ kontroli skarbowej określa odpowiednio wysokość tych kwot w prawidłowej wysokości oraz ustala dodatkowe zobowiązanie podatkowe w wysokości odpowiadającej 30% kwoty zaniżenia zobowiązania podatkowego lub 30% kwoty zawyżenia zwrotu różnicy podatku, zwrotu podatku naliczonego lub różnicy podatku do obniżenia podatku należnego za następne okresy.

2. Przepisów ust. 1 nie stosuje się:

- 1) jeżeli przed dniem wszczęcia kontroli podatkowej przez naczelnika urzędu skarbowego lub postępowania kontrolnego przez organ kontroli skarbowej podatnik dokonał odpowiedniej zmiany deklaracji podatkowej oraz wpłacił do urzędu skarbowego kwotę wynikającą ze zmiany deklaracji podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę;
- 2) w zakresie ustalania dodatkowego zobowiązania, w przypadku gdy zaniżenie kwoty zobowiązania podatkowego lub zawyżenie kwoty zwrotu różnicy podatku, zwrotu podatku naliczonego lub różnicy podatku do obniżenia podatku należnego za następne okresy, wiąże się z:
 - a) popełnionymi w deklaracji błędami rachunkowymi lub oczywistymi pomyłkami,
 - b) nieujęciem podatku należnego lub podatku naliczonego w rozliczeniu za dany okres rozliczeniowy, a podatek należny lub podatek naliczony został ujęty w poprzednich okresach rozliczeniowych lub w okresach następnych po właściwym okresie rozliczeniowym, jeżeli nastąpiło to przed dniem wszczęcia

kontroli przez naczelnika urzędu skarbowego lub postępowania kontrolnego przez organ kontroli skarbowej;

- 3) w zakresie ustalenia dodatkowego zobowiązania w stosunku do osób fizycznych, które za ten sam czyn ponoszą odpowiedzialność za wykroczenie skarbowe albo za przestępstwo skarbowe.

Art. 110b. W razie stwierdzenia, że zawyżona kwota podatku naliczonego, w przypadkach, o których mowa w art. 110a, wynika z faktur, które:

- 1) zostały wystawione przez podmiot nieistniejący,
- 2) stwierdzają czynności, które nie zostały dokonane - w części dotyczącej tych czynności,
- 3) podają kwoty niezgodne z rzeczywistością - w części dotyczącej tych pozycji, dla których podane zostały kwoty niezgodne z rzeczywistością,
- 4) potwierdzają czynności, do których mają zastosowanie przepisy art. 58 i 83 Kodeksu cywilnego - w części dotyczącej tych czynności,

- stawka dodatkowego zobowiązania podatkowego w części dotyczącej podatku naliczonego wynikającego z powyższych faktur wynosi 100%.”;

- 19) w art. 113 w ust. 1 w zdaniu pierwszym wyrazy „kwoty 150 000 zł” zastępuje się wyrazami „kwoty 200 000 zł”;

- 20) w art. 146a wyrazy „2016 r.” zastępuje się wyrazami „2018 r.”;

- 21) w załączniku nr 11 do ustawy:

- a) poz. 22a otrzymuje brzmienie:

22a	24.41.10.0	Srebro nieobrobione plastycznie lub w postaci półproduktu, lub w postaci proszku
-----	------------	--

- b) po poz. 22a dodaje się poz. 22aa w brzmieniu:

22aa	ex 24.41.20.0	Złoto nieobrobione plastycznie lub w postaci półproduktu, lub w postaci proszku, z wyłączeniem złota inwestycyjnego w rozumieniu art. 121 ustawy, z zastrzeżeniem poz. 22b
------	---------------	--

- c) poz. 22c otrzymuje brzmienie:

22c	ex 24.41.40.0	Metale nieszlachetne lub srebro, platerowane złotem, nieobrobione inaczej niż do stanu półproduktu - wyłącznie srebro, platerowane złotem, nieobrobione inaczej niż do stanu półproduktu
-----	---------------	--

- d) po poz. 22c dodaje się poz. 22ca w brzmieniu:

22ca	ex 24.41.50.0	Metale nieszlachetne platerowane srebrem oraz metale
------	---------------	--

		nieszlachetne, srebro lub złoto, platerowane platyną, nieobrobione inaczej niż do stanu półproduktu - wyłącznie złoto i srebro, platerowane platyną, nieobrobione inaczej niż do stanu półproduktu
--	--	--

e) po poz. 27a dodaje się poz. 27b w brzmieniu:

27b	ex 24.45.30.0	Pozostałe metale nieżelazne i wyroby z nich; cermetale; popiół i pozostałości zawierające metale i związki metali - wyłącznie odpady i złom metali nieszlachetnych
-----	---------------	--

f) poz. 28 otrzymuje brzmienie:

28	ex 26.11.30.0	Elektroniczne układy scalone - wyłącznie procesory
----	---------------	--

g) poz. 28d otrzymuje brzmienie:

28d	ex 32.12.13.0	Bizuteria i jej części oraz pozostałe wyroby jubilerskie i ich części, ze złota i srebra lub platerowane metalem szlachetnym - wyłącznie części biżuterii i części pozostałych wyrobów jubilerskich ze złota i srebra tj. niewykończone lub niekompletne wyroby jubilerskie i wyraźne części biżuterii, w tym pokrywane lub platerowane metalem szlachetnym
-----	---------------	---

22) w załączniku nr 13 do ustawy:

a) po poz. 13 dodaje się poz. 13a w brzmieniu:

13a	ex 22.21.30.0	Arkusze, folie, taśmy i pasy z tworzyw sztucznych, niewzmocnionych, nielaminowanych ani niepołączonych z innymi materiałami - wyłącznie folia typu stretch
-----	---------------	--

b) uchyla się poz. 14 i 15,

c) uchyla się poz. 17 i 18,

d) po poz. 18 dodaje się poz. 18a i 18b w brzmieniu:

18a	ex 26.20.21.0	Jednostki pamięci - wyłącznie dyski twarde (HDD)
18b	ex 26.20.22.0	Półprzewodnikowe urządzenia pamięci trwałej - wyłącznie dyski SSD

e) poz. 21 otrzymuje brzmienie:

21	ex 32.12.13.0	Bizuteria i jej części oraz pozostałe wyroby jubilerskie i ich części, ze złota i srebra lub platerowane metalem szlachetnym - wyłącznie części biżuterii i części pozostałych wyrobów jubilerskich z platyny, tj. niewykończone lub niekompletne wyroby jubilerskie
----	---------------	--

		i wyraźne części biżuterii, w tym pokrywane lub platerowane metalem szlachetnym
--	--	---

f) po poz. 21 dodaje się poz. 22-24 w brzmieniu:

22	ex 58.29.11.0	Pakiety oprogramowania systemów operacyjnych - wyłącznie dyski SSD
23	ex 58.29.29.0	Pakiety pozostałego oprogramowania użytkowego - wyłącznie dyski SSD
24	ex 59.11.23.0	Pozostałe filmy i nagrania wideo na dyskach, taśmach magnetycznych itp. nośnikach - wyłącznie dyski SSD

23) dodaje się załącznik nr 14 do ustawy w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej ustawy.

Art. 2. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613, z późn. zm.⁴⁾):

- 1) w art. 56b dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:
„2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do zaległości w podatku od towarów i usług, w przypadku gdy ustala się dodatkowe zobowiązanie podatkowe zgodnie z art. 110a i 110b ustawy o podatku od towarów i usług.”;
- 2) w art. 73 w § 2 uchyla się pkt 4;
- 3) w art. 77 w § 1 uchyla się pkt 7;
- 4) w art. 78 w § 3 uchyla się pkt 5;
- 5) po art. 117b dodaje się art. 117c w brzmieniu:
„Art. 117c. Pełnomocnik, o którym mowa w art. 96 ust. 4i ustawy o podatku od towarów i usług, odpowiada solidarnie całym swoim majątkiem za zaległości podatkowe podatnika powstałe w ciągu 6 miesięcy od dnia zarejestrowania podatnika jako podatnika VAT czynnego, na zasadach określonych w przepisach o podatku od towarów i usług. Przepisu art. 107 § 2 nie stosuje się.”;
- 6) w art. 118 § 1 otrzymuje brzmienie:

4) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 699, 978, 1197, 1269, 1311, 1649, 1923, 1932 i 2184 oraz z 2016 r. poz. 195, 615, 846 i 1228.

„§ 1. Nie można wydać decyzji o odpowiedzialności podatkowej osoby trzeciej, jeżeli od końca roku kalendarzowego, w którym powstała zaległość podatkowa, upłynęło 5 lat, a w przypadku, o którym mowa:

- 1) w art. 117b § 1 - jeżeli od końca roku kalendarzowego, w którym miała miejsce dostawa towarów, upłynęły 3 lata,
- 2) w art. 117c - jeżeli od końca roku kalendarzowego, w którym upływa 6 miesięczny okres od dnia zarejestrowania podatnika jako podatnika VAT czynnego, upłynęły 3 lata.”;

- 7) w art. 133 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Stroną w postępowaniu podatkowym jest podatnik, płatnik, inkasent lub ich następca prawny, a także osoba trzecia, o której mowa w art. 110-117c, która z uwagi na swój interes prawny żąda czynności organu podatkowego, do której czynność organu podatkowego się odnosi lub której interesu prawnego działanie organu podatkowego dotyczy.”;

- 8) w art. 274c po § 1b dodaje się § 1c w brzmieniu:

„§ 1c. Przepisy §1 - §1b stosuje się także do wszystkich podmiotów prowadzących działalność gospodarczą uczestniczących w dostawie tego samego towaru lub usługi będących zarówno dostawcami, jak i nabywcami biorącymi udział pośrednio lub bezpośrednio w dostawie towaru lub usługi. W takim przypadku żądanie, o którym mowa w ust. 1, może dotyczyć wyłącznie dokumentów związanych z tą dostawą towaru lub usługi.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 10 września 1999 r. - Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2013 r. poz. 186, z późn. zm.⁵⁾):

- 1) w art. 9 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Za przestępstwa skarbowe lub wykroczenia skarbowe odpowiada jak sprawca, także ten, kto na podstawie przepisu prawa, decyzji właściwego organu, umowy lub faktycznego wykonywania zajmuje się sprawami gospodarczymi, w szczególności finansowymi, osoby fizycznej, osoby prawnej albo jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej.”;

- 2) w art. 37:

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 1036, 1149, 1247 i 1304, z 2014 r. poz. 312, 1215 i 1328, z 2015 r. poz. 396, 1269, 1479, 1649, 1712, 1855 i 1932 oraz z 2016 r. poz. 178, 437, 1052 i 1228.

- a) w § 1 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) popełnia umyślnie przestępstwo skarbowe, a kwota podatku wynikająca z faktury albo suma kwot podatku wynikających z faktur stanowiących przedmiot czynu zabronionego określonego w art. 62 § 2 jest dużej wartości;”;
- b) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Przepisów § 1 pkt 1, 1a i 3 nie stosuje się, jeżeli w związku z przestępstwem skarbowym nastąpiło uszczuplenie należności publicznoprawnej, a wymagalna należność została w całości uiszczona przed zamknięciem przewodu sądowego w pierwszej instancji.”;
- 3) w art. 38:
 - a) w § 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) przewidzianą za przypisane przestępstwo skarbowe w wysokości powyżej dolnej granicy ustawowego zagrożenia, nie niższej niż 1 miesiąc do górnej granicy ustawowego zagrożenia zwiększonego o połowę, co nie wyłącza wymierzenia z takim samym obostrzeniem także kary grzywny grożącej za to przestępstwo obok kary pozbawienia wolności.”;
 - b) w § 2:

- wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Stosując nadzwyczajne obostrzenie kary, sąd wymierza karę pozbawienia wolności w wysokości powyżej dolnej granicy ustawowego zagrożenia, nie niższej niż 3 miesiące do górnej granicy ustawowego zagrożenia zwiększonego podwójnie, co nie wyłącza wymierzenia w wysokości do górnej granicy ustawowego zagrożenia zwiększonego o połowę także kary grzywny grożącej za to przestępstwo, jeżeli sprawca popełnia ten czyn zabroniony określony w:”;

- po pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) art. 62 § 2, a kwota podatku wynikająca z faktury albo suma kwot podatku wynikających z faktur stanowiących przedmiot czynu zabronionego jest wielkiej wartości.”;
- 4) w art. 50 uchyla się § 2;
- 5) w art. 56 § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Karze określonej w § 3 podlega także ten podatnik, który mimo ujawnienia przedmiotu lub podstawy opodatkowania nie składa w terminie organowi podatkowemu

lub płatnikowi deklaracji lub oświadczenia lub składa je w formie niezgodnej z przepisami prawa.”;

6) w art. 62:

a) § 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„§ 1. Kto wbrew obowiązkowi nie wystawia faktury lub rachunku, wystawia je w sposób wadliwy albo odmawia ich wydania, podlega karze grzywny do 180 stawek dziennych.

§ 2. Kto fakturę lub rachunek wystawia w sposób nierzetelny albo takim dokumentem się posługuje,

podlega karze grzywny do 720 stawek dziennych albo karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od roku, albo obu tym karom łącznie.”;

b) po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:

„§ 2a. Kto fakturę lub rachunek wystawia w sposób nierzetelny albo takim dokumentem się posługuje, a kwota podatku wynikająca z faktury albo suma kwot podatku wynikających z faktur jest małej wartości,

podlega karze grzywny do 720 stawek dziennych albo karze pozbawienia wolności, albo obu tym karom łącznie.”;

7) w art. 80a § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Kto wbrew obowiązkowi nie składa w terminie właściwemu organowi informacji podsumowującej lub składa ją w formie niezgodnej z przepisami prawa, podlega karze grzywny za wykroczenie skarbowe.”.

Art. 4. Przepisy art. 17 ust. 1 pkt 8 ustawy wymienionej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą stosuje się do usług wymienionych w poz. 2-34 załącznika nr 14, które zostały wykonane od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. W celu ustalenia momentu wykonania usług stosuje się art. 19a ust. 2 i 3 ustawy wymienionej w art. 1.

Art. 5. W przypadku uiszczenia przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy całości lub części zapłaty na poczet dokonanych od tego dnia dostawy towarów lub świadczenia usług, dla których podatnikiem od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, stał się nabywca zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 7 lub 8 ustawy wymienionej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, korekty rozliczenia tej zapłaty dokonuje się w rozliczeniu za okres, w którym dokonano dostawy tych towarów lub wykonano tę usługę.

Art. 6. Przepisów art. 87 ust. 6, art. 110a i art. 110b ustawy wymienionej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą nie stosuje się do okresów rozliczeniowych przypadających przed 1 stycznia 2017 r.

Art. 7. Przepis art. 89b ust. 6 ustawy wymienionej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym stosuje się do okresów rozliczeniowych przypadających przed 1 stycznia 2017 r.

Art. 8. Przepisy art. 96 ustawy wymienionej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą stosuje się do zgłoszeń rejestracyjnych złożonych od dnia 1 stycznia 2017 r.

Art. 9. Przepisy art. 99, art. 100, art. 101, art. 101a i art. 103 ustawy wymienionej w art. 1 oraz art. 73, 77 i 78 ustawy wymienionej w art. 2 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą stosuje się począwszy od rozliczenia za pierwszy okres rozliczeniowy 2017 r.

Art. 10. Przepis art. 99 ust. 3a ustawy wymienionej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą stosuje się do podatników rozpoczynających wykonywanie czynności określonych w art. 5 od dnia 1 stycznia 2017 r.

Art. 11. W odniesieniu do okresów rozliczeniowych przypadających od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r. nie stosuje się przepisu art. 99 ust. 11a ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą w stosunku do podatników, którzy nie są:

- 1) obowiązani do zarejestrowania się jako podatnik VAT UE;
- 2) dostawcami towarów lub świadczącymi usługi, dla których podatnikiem jest nabywca zgodnie z art. 17 ust.1 pkt 7 i 8, lub nabywcą tych towarów lub usług;

3) obowiązany, zgodnie z art. 45ba ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 361, z późn. zm.⁶⁾) lub art. 27 ust. 1c ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 851, z późn. zm.⁷⁾), do składania deklaracji, zeznań, informacji oraz rocznego obliczenia podatku za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 362, 596, 769, 1278, 1342, 1448, 1529 i 1540, z 2013 r. poz. 888, 1027, 1036, 1287, 1304, 1387 i 1717, z 2014 r. poz. 223, 312, 567, 598, 773, 915, 1052, 1215, 1328, 1563, 1644, 1662 i 1863, z 2015 r. poz. 73, 211, 251, 478, 693, 699, 860, 933, 978, 1197, 1217, 1259, 1296, 1321, 1322, 1333, 1569, 1595, 1607, 1688, 1767, 1784, 1844, 1893, 1925, 1932, 1992 i 2299 oraz z 2016 r. poz. 188, 195, 615, 780, 823, 929, 1010 i 1206.

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 915, 1138, 1146, 1215, 1328, 1457, 1563 i 1662, z 2015 r. poz. 73, 211, 933, 978, 1166, 1197, 1259, 1296, 1348, 1595, 1688, 1767, 1844 i 1932 oraz z 2016 r. poz. 68, 615, 780, 996 i 1206.

Art. 12. 1. Podmioty, które przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zostały wpisane do wykazu, o którym mowa w art. 105c ust. 1 ustawy wymienionej w art. 1, są obowiązane w terminie miesiąca od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, do spełnienia wymogu, o którym mowa w art. 105b ust. 1 pkt 4 ustawy wymienionej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, pod rygorem usunięcia pierwszego dnia roboczego miesiąca następującego po upływie tego terminu przez właściwego naczelnika urzędu skarbowego, z wykazu, o którym mowa w art. 105c ust. 1 ustawy wymienionej w art. 1.

2. Podmioty, które przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zostały wpisane do wykazu, o którym mowa w art. 105c ust. 1 ustawy wymienionej w art. 1, które w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy nie spełniają wymogów, o których mowa w art. 105b ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy wymienionej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, właściwy naczelnik urzędu skarbowego usuwa z wykazu, o którym mowa w art. 105c ust. 1 ustawy wymienionej w art. 1.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 2, wydaje się postanowienie, na które nie przysługuje zażalenie.

Art. 13. 1. Podatnicy, u których łączna wartość sprzedaży w 2016 r. była wyższa niż 150 000 zł i nie przekroczyła 200 000 zł, mogą skorzystać ze zwolnienia, o którym mowa w art. 113 ust. 1 ustawy wymienionej w art. 1.

2. Podatnicy rozpoczynający w 2016 r. wykonywanie czynności określonych w art. 5 ustawy zmienianej w art. 1, u których łączna wartość sprzedaży, w proporcji do okresu prowadzonej działalności gospodarczej, przekroczyła 150 000 zł i nie przekroczyła 200 000 zł, mogą skorzystać ze zwolnienia, o którym mowa w art. 113 ust. 1 ustawy wymienionej w art. 1.

Art. 14 Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r. z wyjątkiem art. 1 pkt 7, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.

ZA ZGODNOŚĆ POD WZGLĘDEM PRAWNYM,
LEGISLACYJNYM I REDAKCYJNYM

Monika Studzińska

Zastępca Dyrektora

Departamentu Prawnego w Ministerstwie Finansów

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Załącznik do ustawy z dnia
..... 2016 r. (poz.)

WYKAZ USŁUG, O KTÓRYCH MOWA W ART. 17 UST. 1 PKT 8 USTAWY

Poz.	Symbol PKWiU	Nazwa usługi (grupy usług)
1	bez względu na symbol PKWiU	Usługi w zakresie przenoszenia uprawnień do emisji gazów cieplarnianych, o których mowa w ustawie z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (Dz. U. poz. 1223 oraz z 2016 r. poz. 266 i 542)
2	41.00.30.0	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych (prace związane z budową nowych budynków, przebudową lub remontem istniejących budynków)
3	43.11.10.0	Roboty związane z rozbiórką i burzeniem obiektów budowlanych
4	43.12.11.0	Roboty związane z przygotowaniem terenu pod budowę, z wyłączeniem robót ziemnych
5	43.12.12.0	Roboty ziemne: roboty związane z kopaniem rowów i wykopów oraz przemieszczaniem ziemi
6	43.13.10.0	Roboty związane z wykonywaniem wykopów i wierceń geologiczno-inżynierskich
7	43.21.10.1	Roboty związane z wykonywaniem instalacji elektrycznych służących bezpieczeństwu
8	43.21.10.2	Roboty związane z wykonywaniem pozostałych instalacji elektrycznych
9	43.22.11.0	Roboty związane z wykonywaniem instalacji wodno-kanalizacyjnych i odwadniających
10	43.22.12.0	Roboty związane z wykonywaniem instalacji ciepłych, wentylacyjnych i klimatyzacyjnych
11	43.22.20.0	Roboty związane z wykonywaniem instalacji gazowych
12	43.29.11.0	Roboty związane z zakładaniem izolacji
13	43.29.12.0	Roboty związane z zakładaniem ogrodzeń
14	43.29.19.0	Pozostałe roboty instalacyjne, gdzie indziej niesklasyfikowane
15	43.31.10.0	Roboty tynkarskie

16	43.32.10.0	Roboty instalacyjne stolarki budowlanej
17	43.33.10.0	Roboty związane z wykładaniem posadzek i oblicowywaniem ścian
18	43.33.21.0	Roboty związane z wykładaniem podłóg i ścian lastryko, marmurem, granitem lub łupkiem
19	43.33.29.0	Pozostałe roboty związane z wykładaniem podłóg i ścian (włączając tapetowanie), gdzie indziej niesklasyfikowane
20	43.34.10.0	Roboty malarskie
21	43.34.20.0	Roboty szklarskie
22	43.39.11.0	Roboty związane z wykonywaniem elementów dekoracyjnych
23	43.39.19.0	Roboty związane z wykonywaniem pozostałych wykończeniowych robót budowlanych, gdzie indziej niesklasyfikowanych
24	43.91.11.0	Roboty związane z wykonywaniem konstrukcji dachowych
25	43.91.19.0	Roboty związane z wykonywaniem pozostałych prac dekarских
26	43.99.10.0	Roboty związane z zakładaniem izolacji przeciwwilgociowych i wodochronnych
27	43.99.20.0	Roboty związane z montowaniem i demontowaniem rusztowań
28	43.99.30.0	Roboty związane z fundamentowaniem, włączając wbijanie pali
29	43.99.40.0	Roboty betoniarskie
30	43.99.50.0	Roboty związane ze wznoszeniem konstrukcji stalowych
31	43.99.60.0	Roboty związane ze wznoszeniem konstrukcji z cegieł i kamienia
32	43.99.70.0	Roboty związane z montażem i wznoszeniem konstrukcji z elementów prefabrykowanych
33	43.99.90.0	Roboty związane z wykonywaniem pozostałych specjalistycznych robót budowlanych, gdzie indziej niesklasyfikowanych
34	bez względu na symbol PKWiU	Wypożyczanie konstrukcji i maszyn budowlanych wraz z operatorami i wynajem personelu dla tych usług

Uzasadnienie

Podatek od towarów i usług jest najważniejszym źródłem dochodów budżetu państwa, dlatego też wielkość i stabilność wpływów z tytułu tego podatku jest niezwykle istotna z punktu widzenia bezpieczeństwa państwa, a także polityki społecznej i gospodarczej państwa. Od 2008 roku obserwuje się generalnie wzrost luki w VAT, definiowanej jako różnica między VAT teoretycznie należnym (teoretyczne dochody budżetu państwa) a VAT faktycznie pobranym (rzeczywiste wpływy)¹⁾. Istniejąca sytuacja wymaga zatem zdecydowanych działań i poszukiwania nowych rozwiązań, gdyż wdrożone dotychczas środki mające przeciwdziałać tym negatywnym zjawiskom (w tym podjęte działania o charakterze legislacyjnym), z dzisiejszej perspektywy, okazują się niewystarczające. Niniejszy projekt ustawy wprowadza dodatkowe rozwiązania mające na celu poprawę ściągłości podatku - tzw. pakiet rozwiązań uszczelniających.

W ramach tego pakietu proponuje się zmiany w samej ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710, z późn. zm.) - zwanej dalej: „ustawą o VAT”, oraz w ustawach: z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2013 r. poz. 186, z późn. zm.) i z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613, z późn. zm.). W ustawie o VAT proponuje się m.in. wprowadzenie przepisów modyfikujących sposoby rozliczeń i postępowań weryfikacyjnych oraz zmiany w zakresie mechanizmu odwróconego obciążenia VAT²⁾ i odpowiedzialności solidarnej nabywcy za zaległości podatkowe podmiotu dokonującego dostaw określonych towarów.

Natomiast w Kodeksie karnym skarbowym proponuje się zaostrenie sankcji (łącznie z wprowadzeniem kary pozbawienia wolności) dla osób biorących udział w oszustwach podatkowych. Zmiany w Ordynacji podatkowej związane są z likwidacją możliwości rozliczania się przez niektórych podatników podatku od towarów i usług za okresy kwartalne oraz wprowadzeniem odpowiedzialności solidarnej pełnomocnika rejestrującego podatnika za zaległości podatkowe podatnika powstałe w ciągu 6 miesięcy od dnia zarejestrowania podatnika jako podatnika VAT.

Ponieważ proponowane rozwiązania uszczelniające przyniosą rezultaty dopiero w następnych latach, w projekcie ustawy zaproponowano utrzymanie dotychczasowej wysokości stawek podatku (tj. 8 i 23%) do dnia 31 grudnia 2018 r.

Ponadto w projekcie ustawy zostały umieszczone przepisy dostosowujące zakres zwolnienia od podatku m.in. dla usług ubezpieczeniowych w związku z wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (dalej: TSUE) z 17 marca 2016 r. w sprawie C-40/15 *Aspiro S.A.*

¹⁾ Luka ta jest (obok np. „naturalnych” bankructw przedsiębiorstw) w głównej mierze wynikiem oszustw podatkowych (w postaci różnego rodzaju działań polegających na nielegalnych procederach wyłudzeń podatku lub unikania jego płacenia) oraz obecności tzw. szarej strefy.

²⁾ Pojęcia: mechanizm odwróconego lub odwrotnego obciążenia czy system reverse charge są synonimami, w uzasadnieniu stosuje się je zatem zamiennie.

I. Zmiany w zakresie ustawy o VAT

Art. 1 pkt 1 (art. 14 ust. 9f)

Proponowane rozwiązanie związane jest ze zmianami w art. 87 ustawy o VAT dotyczącymi przedłużenia terminu zwrotu, jeżeli jego zasadność wymaga dodatkowej weryfikacji (art. 1 pkt 6 ustawy).

Art. 1 pkt 2, 21 i 23 (art. 17 ust. 1 pkt 8 i ust. 1c-1e i 1h oraz 2a, załącznik nr 11 i nr 14 do ustawy o VAT) – modyfikacja zakresu mechanizmu odwróconego obciążenia VAT

Jednym z głównych celów przedmiotowego projektu jest ograniczenie oszustw i nadużyć w podatku od towarów i usług, w szczególności wyłudzeń podatku oraz unikania opodatkowania, w odniesieniu do transakcji, których przedmiotem są towary lub usługi uznane za szczególnie podatne na te oszustwa, jak również uszczelnienie już istniejących instrumentów ich zwalczania.

Oszustwa w podatku VAT przyjmują często formę zorganizowaną (np. transakcje karuzelowe), w której istotnym elementem jest wykorzystanie tzw. słupów (podmiotów z reguły nieposiadających majątku, z założenia nierozliczających podatku). Celem takich działań jest tworzenie łańcuchów transakcji mających na celu uniknięcie opodatkowania VAT (wyłudzenie podatku), co umożliwia oferowanie towaru po znacznie zaniżonej cenie („pomniejszonej” o VAT) i zaburza uczciwą konkurencję na wspólnym rynku.

Co do zasady, eliminacja takich nieprawidłowości dokonuje się w ramach działań kontrolnych. Jednakże w pewnych szczególnych przypadkach, kiedy na danym rynku występują oszustwa na skalę, gdzie działania kontrolne nie dają określonego rezultatu, wówczas państwo członkowskie może (w zakresie określonych towarów) wprowadzić mechanizm odwróconego obciążenia VAT (ang. reverse charge mechanism).

Mechanizm odwróconego obciążenia jest stosowanym w Unii Europejskiej instrumentem w walce z oszustwami, dopuszczonym dyrektywą 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz. Urz. UE L 347 z 11.12.2006, str. 1, z późn. zm.) zwanej dalej: „dyrektywą VAT”, co do zasady wobec zamkniętego katalogu transakcji (art. 199-199a dyrektywy VAT). Zakłada on przeniesienie obowiązku rozliczenia podatku z dostawcy na nabywcę, stanowi więc odstępstwo od generalnej zasady, że osobą zobowiązaną do zapłaty VAT jest podatnik dokonujący dostawy towarów lub świadczenia usług (w myśl art. 193 dyrektywy VAT).

Polska po raz pierwszy skorzystała z tego rozwiązania w odniesieniu do obrotu złomem oraz uprawnieniami do emisji do powietrza gazów cieplarnianych, wprowadzając je z dniem 1 kwietnia 2011 r. nowelizacją ustawy o VAT (vide: ustawa z dnia 18 marca 2011 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy – Prawo o miarach,

Dz. U. Nr 64, poz. 332). Ponadto z dniem 1 lipca 2011 r. do przepisów ustawy o VAT (vide: ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług, ustawy o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników oraz ustawy o transporcie drogowym, Dz. U. Nr 134, poz. 780) został wprowadzony załącznik nr 11, zawierający zamknięty katalog towarów objętych mechanizmem odwrotnego obciążenia, opisanych za pomocą nomenklatury PKWiU. Z dniem 1 października 2013 r. katalog ten uległ rozszerzeniu o dodatkowe towary z grupy tzw. złomu i niektórych innych odpadów, miedzi oraz o szeroką grupę wyrobów stalowych, w tym m.in. pręty stalowe, w odniesieniu do których zdiagnozowano największą skalę nadużyć (vide: ustawa z dnia 26 lipca 2013 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw, Dz. U. z 2013 r. poz. 1027). Od 1 lipca 2015 r. rozszerzono i doprecyzowano przepisy w zakresie mechanizmu reverse charge, obejmując jego zakresem dodatkowe towary z grupy wyrobów stalowych, złota, metali nieżelaznych (aluminium, cynk, ołów, cyna, nikiel) oraz z kategorii elektroniki (komputery przenośne, telefony komórkowe, konsole do gier wideo) – lista tych towarów ujęta w treści załącznika nr 11 do ustawy o VAT (vide: ustawa z dnia 9 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy – Prawo zamówień publicznych, Dz.U. 2015 poz. 605).

Mechanizm odwróconego obciążenia – obok działań kontrolnych oraz instytucji odpowiedzialności solidarnej – stanowi jeden z istotnych elementów całego pakietu działań zorientowanych na wyeliminowanie z rynku podmiotów nieuczciwych. Jako szczególna forma rozliczeń jest stosowany wyłącznie w obrocie profesjonalnym – znajduje bowiem zastosowanie wyłącznie w odniesieniu do transakcji dokonywanych na rzecz innych podatników, w konsekwencji pozostaje bez wpływu na zakupy dokonywane przez konsumentów (nieprowadzących działalności gospodarczej). Jednocześnie przeprowadzone w grudniu 2015 r. analizy na potrzeby sporządzenia oceny ex-post funkcjonowania ustawy nowelizującej z dnia 26 lipca 2013 r. w zakresie, w jakim wprowadziła ona mechanizm odwróconego obciążenia podatkiem na niektóre wyroby stalowe, potwierdziły skuteczność wprowadzonego rozwiązania.

W związku z powyższym oraz z potwierdzoną działaniami kontrolnymi rosnącą skalą oszustw w podatku VAT w pewnych obszarach, również w kontekście podobieństwa pomiędzy niektórymi towarami i potencjalną możliwością „przenoszenia się” aktywności podmiotów nieuczciwych na inne obszary stwierdzono, iż niezbędne jest wprowadzenie mechanizmu odwróconego obciążenia w odniesieniu do kolejnych towarów, będących przedmiotem transakcji generujących straty budżetu państwa.

W art. 1 pkt 21 projektu ustawy proponuje się zatem modyfikację załącznika nr 11 do ustawy o VAT, zawierającego katalog towarów, wobec których znajduje zastosowanie mechanizm odwróconego obciążenia w rozliczeniach podatku VAT, w taki sposób, aby taką metodą rozliczeń były objęte również transakcje, których przedmiotem są następujące towary:

- 1) srebro nieobrobione plastycznie lub w postaci półproduktu, lub w postaci proszku,
- 2) złoto nieobrobione plastycznie lub w postaci półproduktu, lub w postaci proszku, o próbie mniejszej niż 325 tysięcznych (obecnie odwróconym obciążeniem jest objęte

- wyłącznie złoto o próbie 325 tysięcznych lub większej oraz – na określonych warunkach – złoto inwestycyjne),
- 3) biżuteria i jej części oraz pozostałe wyroby jubilerskie i ich części, ze złota o próbie mniejszej niż 325 tysięcznych i srebra lub platerowane metalem szlachetnym - wyłącznie części biżuterii i części pozostałych wyrobów jubilerskich ze złota o ww. próbie i srebra tj. niewykończone lub niekompletne wyroby jubilerskie i wyraźne części biżuterii, w tym pokrywane lub platerowane metalem szlachetnym (obecnie odwróconym obciążeniem są objęte wyłącznie części biżuterii i części pozostałych wyrobów jubilerskich ze złota o próbie 325 tysięcznych lub większej),
 - 4) procesory.

Jednocześnie w przypadku transakcji dotyczących procesorów przewiduje się ustanowienie limitu kwotowego w wysokości 20 tys. zł, po przekroczeniu którego transakcje te objęte będą zakresem mechanizmu odwróconego obciążenia. Jest to rozwiązanie analogiczne do już funkcjonującego w odniesieniu do niektórych transakcji dotyczących towarów z kategorii elektroniki, objętych taką metodą rozliczania podatku VAT (komputery przenośne, telefony komórkowe, konsole do gier).

Niniejszy projekt przewiduje również objęcie zakresem mechanizmu odwróconego obciążenia niektórych transakcji mających za przedmiot świadczenie usług budowlanych.

Powodem, dla którego rozwiązanie takie jest wprowadzane do przepisów ustawy o VAT są nieprawidłowości zaobserwowane na tym rynku, w szczególności problem oszustw w zakresie podatku VAT (w tym również przy użyciu faktur, które nie odzwierciedlają rzeczywistych transakcji).

Niniejszy projekt przewiduje zmianę w art. 17 ust. 1 pkt 8 polegającą na objęciu przepisami w zakresie mechanizmu odwróconego obciążenia, oprócz usług w zakresie przenoszenia uprawnień do emisji gazów cieplarnianych, o których mowa w ustawie z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (Dz. U. poz. 1223 oraz z 2016 r. poz. 266 i 542), dodatkowo niektórych usług związanych z rynkiem budowlanym - w celu zapewnienia większej skuteczności i uszczelnienia systemu VAT za pomocą tego instrumentu.

W celu uściślenia rodzaju usług objętych proponowaną zmianą, do ustawy dodano załącznik nr 14, w którym wymieniono poszczególne usługi budowlane, przewidując jednocześnie przeniesienie do niego ww. usług w zakresie przenoszenia uprawnień do emisji gazów cieplarnianych, które do tej pory były ujęte w treści zmienianego przepisu.

Zgodnie z projektowanym brzmieniem art. 17 ust. 1 pkt 8 ustawy o VAT, podatnikami są również osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne nabywające usługi wymienione w załączniku nr 14 do ustawy, jeżeli łącznie spełnione są następujące warunki:

- a) usługodawcą jest podatek, o którym mowa w art. 15, u którego sprzedaż nie jest zwolniona od podatku na podstawie art. 113 ust. 1 i 9,

b) usługobiorcą jest podatnik, o którym mowa w art. 15, zarejestrowany jako podatnik VAT czynny.

Podkreślić należy, że w art. 17 ust. 1 pkt 8 ustawy o VAT zaproponowano – analogicznie jak w pkt 7 tego przepisu – ograniczenie stosowania mechanizmu reverse charge do przypadków, gdy usługobiorca jest podatnikiem VAT czynnym. Zastosowanie takiego rozwiązania, a więc stosowanie odwróconego obciążenia wyłącznie w sytuacji, gdy dostawca towarów/usługodawca oraz nabywca towarów/usługobiorca są podatnikami VAT czynnymi nie ogranicza skuteczności tego mechanizmu.

Ponadto w projekcie ustawy wskazano, że w przypadku usług wymienionych w poz. 2 - 34 załącznika nr 14 (a więc usług budowlanych), przepis ust. 1 pkt 8 stosuje się, jeżeli usługodawca świadczy te usługi jako podwykonawca (art. 17 ust. 1h ustawy o VAT).

Wprowadzenie mechanizmu odwróconego obciążenia w odniesieniu do transakcji, których przedmiotem są ww. towary i usługi (usługi budowlane, procesory, określone towary z kategorii złota i srebra) jest możliwe na podstawie art. 199 i 199a dyrektywy VAT.

Art. 1 pkt 3 (art. 43 ust. 13 - 15 ustawy o VAT)

Proponowana zmiana prowadzi do usunięcia z regulacji dotyczących zwolnień od VAT, zwolnienia dla usług stanowiących element zwolnionej od podatku usługi finansowej lub ubezpieczeniowej, wymienionej w art. 43 ust. 1 pkt 7 oraz 37 - 41 ustawy, stanowiących odrębną całość oraz będących właściwymi i niezbędnymi do świadczenia usługi zwolnionej.

Zauważyć należy, że przepisy art. 43 ust. 1 pkt 7 i 37 - 41 miały na celu implementację do krajowego porządku prawnego przepisów art. 135 ust. 1 lit. a) - f) dyrektywy VAT, zgodnie z którymi zwolnieniu od tego podatku podlegają wymienione transakcje z dziedziny finansów i ubezpieczeń. Przepisy art. 43 ust. 13 i 14 nie mają wprawdzie bezpośredniego odpowiednika w przepisach dyrektywy VAT, stanowiły - jak pierwotnie uznano - odzwierciedlenie tez wynikających z orzecznictwa TSUE, odnoszącego się do kwestii możliwości zastosowania, w świetle przepisów ww. dyrektywy, zwolnienia dla części składowej usługi wykonywanej przez podmiot trzeci (np. wyroki w sprawach C- 2/95 SDC, C-235/00 CSC, C-169/04 Abbey National, C-350/10 Nordea Pankki Suomi Oyj), co odniesiono także do usługi ubezpieczeń. Mając jednak na uwadze orzeczenie TSUE w sprawie C-40/15, gdzie TSUE orzekł o braku analogii transakcji ubezpieczeniowych z usługami finansowymi oraz na zawężającą wykładnię Trybunału w odniesieniu do części składowej usługi finansowej, zasadne jest usunięcie ust. 13 i 14 w art. 43 ustawy o VAT.

Po wprowadzeniu zmiany przepisów polegających na wykreśleniu ust. 13 i 14 w art. 43 ustawy VAT, ze zwolnienia zostaną wyłączone usługi, które przed zmianą przepisów były uznawane za stanowiące element usługi ubezpieczeniowej, które były świadczone przez podmioty trzecie na rzecz zakładów ubezpieczeń. Do takich usług zaliczane będą usługi likwidacji szkód, które świadczone odrębnie nie stanowią usługi ubezpieczeniowej ani usługi pośrednictwa ubezpieczeniowego, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 37 ustawy VAT. Usługa likwidacji szkód obejmuje m.in. usługi call center obsługi likwidacji szkód, ustalenie

przyczyn i okoliczności powstania szkód, szacowanie wysokości szkód (dokonanie wyceny, przygotowanie dokumentacji fotograficznej), przygotowanie kompletnej dokumentacji niezbędnej do rozpatrzenia zgłoszonego roszczenia, podejmowanie decyzji merytorycznych w sprawach szkodowych, zorganizowanie pomocy w miejscu zdarzenia, naprawa uszkodzonych rzeczy, wynajem samochodu zastępczego, holowanie uszkodzonego pojazdu, rezerwacja miejsca w hotelu, lustracja miejsca zdarzenia, udzielanie poszkodowanym informacji o warunkach ubezpieczenia i wszelkie inne czynności natury technicznej.

Natomiast przedmiotowa zmiana przepisów nie będzie miała bezpośredniego wpływu na zakres stosowania zwolnienia do usług finansowych wymienionych w ust 1 pkt 7 i 38-41 w art. 43 ustawy VAT. Z uwagi na to, że interpretacja zgodna z orzecnictwem TSUE w zakresie usług finansowych może i powinna zostać wyprowadzona bezpośrednio z przepisów art. 43 ust 1 pkt 7 i 38-41, przepis art. 43 ust. 13 jest zbędny i należy usunąć go w całości. Usunięcie tego przepisu w całości nie będzie miało bezpośredniego wpływu na zakres stosowania zwolnienia do usług finansowych wymienionych w ust. 1 pkt 7 i 38-41 w art. 43 ustawy VAT. Przy dokonywaniu interpretacji uwzględniane będzie orzecznictwo TSUE dotyczące usług finansowych (w tym usług stanowiących element usług finansowych). Ze zwolnienia będą nadal korzystać usługi stanowiące, zgodnie z orzecnictwem TSUE, element usług finansowych wymienionych w art. 43 ust. 1 pkt 7 i 38-41.

Zgodnie z orzecnictwem TSUE ze zwolnienia z tytułu usług finansowych nie mogą korzystać świadczone odrębnie usługi wspierające usługi finansowe, nawet jeśli są niezbędne do ich świadczenia, ale mają czysto techniczny charakter np.: usługi administracyjne, usługi call center, usługi „swift” (usługa elektronicznego przesyłania wiadomości na rzecz instytucji finansowych).

Art. 1 pkt 4 (art. 86 ust. 10b i 10i ustawy o VAT)

Celem zmiany jest modyfikacja rozwiązania, które uzależnia powstanie prawa do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego w przypadku transakcji, o których mowa w art. 86 ust. 2 pkt 4 ustawy o VAT, od uwzględnienia przez podatnika kwoty podatku należnego w deklaracji podatkowej, w której jest zobowiązany rozliczyć ten podatek.

Proponowane nowe brzmienie przepisu ust. 10b pkt 2 lit. b) precyzuje, iż dla obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego zgodnie z ust. 10, tj. w rozliczeniu za okres, w którym w odniesieniu do nabytych przez podatnika towarów powstał obowiązek podatkowy, podatnik powinien uwzględnić w rozliczeniu za ten okres również kwotę podatku należnego, jednak nie może to nastąpić później niż w terminie 3 miesięcy od upływu miesiąca, w którym powstał obowiązek podatkowy z tytułu wewnątrzwspólnotowego nabycia. Jeżeli zatem nastąpi to w terminie późniejszym niż określony w tym przepisie, to podatnik będzie mógł uwzględnić podatek naliczony w związku z tą transakcją w deklaracji podatkowej składanej „na bieżąco” (dodawany ust. 10i). Analogiczne zasady dotyczyć będą odliczeń podatku przy transakcjach, o których mowa w art. 86 ust. 2 pkt 4 lit. a, b i d ustawy o VAT. Wprowadzenie powyższego doprecyzowania jest uzasadnione występowaniem nieprawidłowości w deklarowaniu przez niektóre podmioty wewnątrzwspólnotowych nabyć

towarów i innych transakcji, w których co do zasady podatek należny równy jest podatkowi naliczonemu. Proponowana zmiana pozwoli sprawniej kontrolować takie obszary jak handel wewnątrzspółnotowy, czy krajowe odwrócone obciążenie w VAT.

Art. 1 pkt 5 (art. 87 ustawy o VAT)

Projektowane zmiany w art. 87 (ust. 2, 2b, 5 i 5a) wynikają z konieczności doprecyzowania przepisu umożliwiającego wydłużenie terminu zwrotu podatku. Z uwagi na charakter i specyfikę podatku VAT, sprawdzenie zasadności zwrotu nie ogranicza się tylko do sprawdzenia (w ramach czynności sprawdzających, kontroli podatkowej czy postępowania podatkowego) złożonego przez podatnika rozliczenia. Aby stwierdzić zasadność zwrotu często należy prześledzić cały łańcuch obrotu, a więc zweryfikować rozliczenia innych podmiotów biorących udział w obrocie towarami lub usługami będącymi przedmiotem tego obrotu, sprawdzić inne dokumenty świadczące o faktycznym dokonaniu transakcji itp. Z uwagi na rozbieżności w orzecznictwie sądowo-administracyjnym zmiany te mają również na celu wskazanie jednolitej drogi przedłużenia terminu zwrotu. Dlatego też proponuje się zapis, że jeżeli zasadność zwrotu wymaga dodatkowej weryfikacji, naczelnik urzędu skarbowego w drodze postanowienia może przedłużyć termin zwrotu podatku do czasu zakończenia tej weryfikacji (ust. 2), oraz dodanie przepisu określającego zakres tej weryfikacji (ust. 2b). Zmiany w ust. 5 i 5a są konsekwencją powyższych zmian. Jednocześnie w celu realizacji normy wynikającej z ust. 1 i 2 proponuje się dodanie do art. 274c Ordynacji podatkowej § 1c stanowiącego o stosowaniu zasad określonych w § 1 - § 1b tego przepisu, dotyczących przeprowadzania czynności sprawdzających, również do wszystkich podmiotów uczestniczących pośrednio lub bezpośrednio w dostawie towaru lub świadczeniu usługi (dostawcy i nabywcy w całym łańcuchu obrotu).

Projektowaną zmianę art. 87 ust. 6, dającego podatnikom prawo do otrzymania zwrotu różnicy podatku w przyspieszonym – 25-dniowym terminie, wprowadza się w związku z sygnałami o wykorzystywaniu tego przepisu przez oszustów. Obecne brzmienie tego przepisu uprawniające do otrzymania zwrotu w terminie 25 dni, uniemożliwia urzędowi skarbowemu w tym terminie sprawdzenie, czy podatnik nie ma zamiaru wyłudzenia podatku. Ponadto w przypadku kwot podatku naliczonego, który nie został rozliczony w poprzednich okresach, podatnicy i urzędy skarbowe mają problem z udowodnieniem w tak krótkim terminie zapłaty należności wynikających ze wszystkich faktur. Wprowadzenie proponowanej zmiany brzmienia tego przepisu ma na celu ograniczenie stosowania zwrotu różnicy podatku w przyspieszonym, 25-dniowym terminie jedynie do sytuacji, gdy:

- 1) należności wynikające z faktur dokumentujących nabyte towary i usługi zostaną zapłacone za pośrednictwem rachunku bankowego podatnika albo rachunku podatnika w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej i podatnik przedstawi dokumenty potwierdzające taką zapłatę,
- 2) łączna kwota należności wynikających z pozostałych faktur (nie uregulowanych za pośrednictwem rachunku bankowego lub rachunku w SKOK) nie przekroczy 15 000 zł,

- 3) podatnik przez kolejne dwa lata poprzedzające okres, w rozliczeniu za który występuje o zwrot w przyspieszonym terminie, był zarejestrowany jako podatnik VAT czynny, składał deklaracje oraz terminowo rozliczał podatki stanowiące dochód budżetu państwa.

Jednocześnie w celu ułatwienia w udokumentowaniu przez podatnika zapłaconych faktur oraz w sprawdzeniu tego faktu przez urząd skarbowy, ograniczono się do obowiązku zapłaty faktur, z których podatek naliczony został wykazany w deklaracji za dany okres, a także wyeliminowano możliwość otrzymania zwrotu w przyspieszonym terminie, jeżeli kwota podatku z przeniesienia z poprzedniej deklaracji przekroczyła kwotę 3 000 zł.

Art. 1 pkt 6 i art. 7 (art. 89b ustawy o VAT)

Proponowana zmiana polega na usunięciu ust. 6 w art. 89b ustawy o VAT, ustanawiającego sankcje za naruszenie obowiązków związanych z instytucją tzw. ulgi za złe długi. Powyższe wiąże się z wprowadzeniem sankcji podatkowych za nierzetelne rozliczanie podatku skutkujące zaniżeniem zobowiązania podatkowego lub zawyżeniem nadwyżki podatku naliczonego nad należnym do zwrotu lub do rozliczenia w następnych okresach rozliczeniowych lub zwrotu podatku. Nie jest zasadne obciążanie podatnika obiema sankcjami.

Mając na uwadze, że ww. sankcje określone w dodawanym przepisie art. 110a i art. 110b będą stosowane począwszy od okresu rozliczeniowego po wejściu w życie niniejszej ustawy, tj. od stycznia 2017 r., zasadnym jest, aby dotychczasowe sankcje za naruszenie obowiązków wynikających z art. 89b ust. 1 (związanych z koniecznością skorygowania w określonych w tym przepisie okolicznościach odliczonej kwoty podatku wynikającej z faktury, z której należność nie została uregulowana) stosowane były nadal w odniesieniu do okresów rozliczeniowych przypadających przed dniem 1 stycznia 2017 r.

Art. 1 pkt 7 (art. 90 ust. 10a i 10b ustawy o VAT)

W ustawie z dnia 5 września 2016 r. o szczególnych zasadach rozliczeń podatku od towarów i usług oraz dokonywania zwrotu środków publicznych przeznaczonych na realizację projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej lub od państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. poz. 1454), przewiduje się wprowadzenie od 1 stycznia 2017 r. obowiązkowej centralizacji rozliczeń w jednostkach samorządu terytorialnego w zakresie podatku VAT (w związku z wyrokiem TSUE z 29 września 2015 r. w sprawie C-276/14 Gmina Wrocław oraz uchwałą Naczelnego Sądu Administracyjnego z 26 października 2015 r. sygn. akt I FPS 4/15).

W powyższej ustawie (art. 7) zostały określone zasady wyliczania proporcji przy rozliczaniu VAT w sytuacji, gdy jednostka samorządu terytorialnego rozpoczęła w roku 2016 lub 2017 rozliczanie podatku wraz ze wszystkimi jednostkami organizacyjnymi. Do końca roku, w którym samorząd rozpoczął wspólne rozliczanie i w roku następnym (nie dłużej jednak niż do końca roku 2017) przyjmuje się dla celów proporcjonalnego odliczenia, o którym mowa

w art. 90 ust. 2 ustawy o VAT, proporcję wyliczoną odrębnie dla każdej jednostki organizacyjnej, w tym dla urzędu obsługującego jednostkę samorządu terytorialnego, działającego w formie samorządowej jednostki budżetowej, zgodnie z art. 90 ust. 3–6, 9a i 10 ustawy o VAT, w przypadku wykonywania przez tę jednostkę czynności opodatkowanych podatkiem oraz czynności zwolnionych od tego podatku, przez które należy rozumieć czynności określone w art. 43 ustawy o VAT lub w przepisach wydanych na podstawie art. 82 ust. 3 ustawy o VAT.

Uwzględniając powyższe regulacje niezbędne jest wprowadzenie odpowiednich zmian w art. 90 ustawy o VAT, umożliwiających stosowanie po roku 2017 reguły, że w przypadku jednostki samorządu terytorialnego proporcję, o której mowa w art. 90 ust. 2 ustala się odrębnie dla każdej z jednostek organizacyjnych jednostki samorządu terytorialnego (projektowany art. 90 ust. 10a ustawy o VAT).

Przez jednostki organizacyjne jednostki samorządu terytorialnego należy rozumieć, stosownie do projektowanego ust. 10b w art. 90 ustawy o VAT:

- 1) utworzone przez jednostkę samorządu terytorialnego samorządową jednostkę budżetową lub samorządowy zakład budżetowy;
- 2) urząd gminy, starostwo powiatowe, urząd marszałkowski.

Przy ustalaniu proporcji, o której mowa w art. 90 ust. 2 ustawy o VAT, odrębnie przez każdą z jednostek organizacyjnych JST znajdą odpowiednie zastosowanie regulacje art. 90 ust. 3-6 i 8-10 ustawy o VAT (projektowany art. 90 ust. 10a zdanie drugie).

Zmiany te wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.

Art. 1 pkt 8 (art. 96 ustawy o VAT) i art. 8

Zmiany w art. 96 w zakresie rejestrowania i wyrejestrowywania podmiotów dla potrzeb VAT wiążą się ze znaczeniem rejestru podatników VAT dla prawidłowego funkcjonowania systemu VAT, a w konsekwencji potrzebą podjęcia zdecydowanych działań mających na celu lepszą weryfikację podmiotów zgłaszających się do tego rejestru i podmiotów w nim znajdujących się. Należy zwrócić uwagę, że dla celów VAT mogą rejestrować się również podmioty, których działania nie są związane z prowadzeniem działalności gospodarczej w rozumieniu ustawy o VAT, lecz nastawione są np. na wprowadzanie do obrotu „pustych” faktur lub wyłudzenia zwrotu podatku. Konieczne jest zatem identyfikowanie takich podatników i uniemożliwienie im rejestracji lub szybkie wyrejestrowywanie takich podmiotów, lub też zabezpieczenie interesu Skarbu Państwa przez wymaganie od podmiotów wypełniających przesłanki do uznania ich działalności za ryzykowną, do składania kaucji rejestracyjnej.

Proponowana zmiana art. 96 polegająca na dodaniu w tym przepisie nowych ust. 3b – 3e i ust. 4a – 4z, wiąże się z wprowadzeniem instytucji tzw. kaucji rejestracyjnej, do której składania będą zobowiązane niektóre podmioty rejestrujące się jako podatnicy VAT i której złożenie będzie warunkiem dokonania rejestracji przez organ podatkowy. Rozwiązanie to będzie dotyczyć podmiotów, co do których istnieje ryzyko wystąpienia zaległości podatkowych. Ryzyko to będzie oceniane przez naczelnika urzędu skarbowego dokonującego rejestracji podmiotu. W przypadku gdy składający zgłoszenie rejestracyjne lub podmioty

z nim powiązane miały zaległości w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa w wysokości przekraczającej 20 000 zł w okresie ostatnich dwóch lat - złożenie kaucji rejestracyjnej będzie warunkiem dokonania przez organ podatkowy rejestracji podmiotu jako podatnika VAT. Złożenie kaucji będzie również wymagane, gdy podmioty składające zgłoszenie zostały wyrejestrowane z rejestru podatników VAT w związku ze stwierdzeniem przez organ podatkowy, iż podmioty te nie istnieją lub mimo podjętych udokumentowanych prób nie ma możliwości skontaktowania się z nimi bądź nie stawiają się na wezwania organu podatkowego, lub pomimo takiego obowiązku nie składały deklaracji deklaracji dla potrzeb podatku od towarów i usług za sześć kolejnych miesięcy lub za dwa kolejne kwartały, jak również w związku z wystawianiem przez nie tzw. „pustych” faktur oraz uczestnictwem w procederach oszustw i nadużyć podatkowych, bądź też w przypadku gdy składający zgłoszenie rejestracyjne lub zaangażowana w działalność składającego zgłoszenie osoba fizyczna została prawomocnie skazana za przestępstwo skarbowe. Organ podatkowy będzie miał możliwość uzależnienia rejestracji od złożenia ww. kaucji również w przypadku gdy składający zgłoszenie rejestracyjne korzysta z umowy najmu „wirtualnego biura”, polegającej na użyczeniu adresu w celu rejestracji podatnika, odbioru korespondencji w jego imieniu oraz do celów ustanowienia siedziby działalności gospodarczej. Chociaż bowiem korzystanie z takiego rodzaju usług (oferowanych w obecnych czasach w coraz większym zakresie) polegających często na pełnym outsourcingu obsługi biurowej jest rozwiązaniem korzystnym dla niektórych rodzajów działalności gospodarczej (pozwalającym na minimalizowanie kosztów prowadzonej działalności i uproszczenia organizacyjne), to jednak wyniki przeprowadzonych w latach wcześniejszych kontroli wskazują, że coraz częściej wyborem takiej siedziby dla swoich podmiotów zainteresowani są organizatorzy oszustw podatkowych, za rejestracją zaś działalności gospodarczej w wirtualnej siedzibie często stoi ukryty rzeczywisty cel działalności jakim jest popełnianie oszustw podatkowych. W szczególności rejestrowanie siedziby w wirtualnym biurze jest wykorzystywane przez podmioty będące „znikającymi podatnikami”, funkcjonujące jako elementy karuzeli podatkowych, których działalność generuje ogromne straty dla budżetu państwa i ucziwie działających przedsiębiorców, doprowadzając do zaburzeń konkurencji na rynku krajowym. Dlatego też fakt deklarowania prowadzenia działalności w tzw. wirtualnych biurach powinien być elementem oceny ryzyka wystąpienia nieprawidłowości w rozliczaniu podatku VAT przez podmiot noworejestrowany, skłaniającym organy podatkowe do zastosowania swego rodzaju działań zabezpieczających interes budżetu państwa.

Wysokość kaucji rejestracyjnej, do której złożenia będzie zobowiązany podmiot noworejestrowany będzie uzależniona od ryzyka wystąpienia zaległości podatkowych u podatnika, tj. m.in. powiązań tego podmiotu z podmiotami generującymi zaległości podatkowe lub wykreślonymi z rejestru podatników VAT, rodzaju i wysokości zaległości podmiotów powiązanych w okresie ostatnich dwóch lat, historii tego podmiotu jako podatnika, stopnia uregulowania zaległości na dzień złożenia zgłoszenia rejestracyjnego, rodzaju działalności (czy jest to działalność szczególnie narażona na nadużycia), rodzaju i wysokości zaległości tego podmiotu w okresie ostatnich dwóch lat, korzystania z tzw. biura wirtualnego, karalności składającego zgłoszenie rejestracyjne lub zaangażowanych

w działalność za przestępstwa skarbowe, faktu czy wobec tego podmiotu lub podmiotów powiązanych toczą się postępowania podatkowe/kontrolne itp. W związku z zabezpieczającym charakterem kaucji rejestracyjnej, nie będzie ona wymagana w przypadku, gdy zaległości podatkowe ciężące na podmiocie noworejestrowanym oraz na podmiotach zaangażowanych nie są wynikiem zaangażowania tych podmiotów w oszukańcze procedury mające na celu osiągnięcie nieuprawnionych korzyści materialnych kosztem budżetu państwa, a są związane z kłopotami biznesowymi, np. utrata płynności finansowej. Kaucja gwarancyjna będzie wymagana jedynie wówczas gdy powstanie zaległości podatkowych wiązało się z uczestnictwem w nierzetelnym rozliczaniu podatku w celu odniesienia korzyści majątkowej. Należy wskazać, iż powyższe wyłączenie w stosowaniu kaucji rejestracyjnej odpowiada analogicznemu wyłączeniu w zakresie kaucji gwarancyjnej (art. 105a ust. 3 pkt 2 ustawy o VAT). Powyższe wyłączenie nie budzi wątpliwości na gruncie przepisów dotyczących kaucji gwarancyjnej, w związku z czym jest możliwe analogiczne sformułowanie przepisu w odniesieniu do kaucji rejestracyjnej.

Po wpływie zgłoszenia rejestracyjnego naczelnik urzędu skarbowego dokona rejestracji podmiotu jako podatnika VAT bądź – w przypadku wystąpienia przesłanek do zastosowania zabezpieczenia, o którym mowa w niniejszych przepisach - wyda postanowienie, w którym określi wysokość kaucji rejestracyjnej. Wysokość kaucji będzie określana w postanowieniu wydawanym przez naczelnika urzędu skarbowego dokonującego rejestracji i będzie mieścić się w przedziale od 20 000 zł do 200 000 zł. Kwota kaucji rejestracyjnej może zostać powiększona o kwotę zaległości w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa, jakie będą ciążyły na podmiocie składającym zgłoszenie rejestracyjne. Przy ustalaniu kwoty kaucji rejestracyjnej naczelnik urzędu skarbowego będzie uwzględniał ryzyko wystąpienia zaległości podatkowych u podatnika.

Ze względu na zachodzące podobieństwo pomiędzy kaucją rejestracyjną a gwarancyjną sformułowano przepisy odpowiadające przepisom dotyczącym kaucji gwarancyjnej.

Analogicznie jak w przypadku kaucji gwarancyjnej podmiot zobligowany do złożenia kaucji rejestracyjnej będzie miał możliwość wyboru jednej lub więcej form kaucji rejestracyjnej:

- 1) depozytu pieniężnego złożonego na wyodrębniony rachunek urzędu skarbowego;
- 2) gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej;
- 3) pisemnego nieodwołalnego upoważnienia organu podatkowego, potwierdzonego przez bank lub spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową, do wyłącznego dysponowania, do wysokości składanej kaucji rejestracyjnej, środkami pieniężnymi zgromadzonymi na rachunku prowadzonym w tym banku lub w tej kasie.

Jednocześnie ww. podmiot będzie mógł dokonać zmiany formy złożonej kaucji rejestracyjnej na jedną lub więcej form, jeżeli zmiana formy kaucji rejestracyjnej nie spowoduje zmniejszenia jej wysokości.

Jak wynika z powyższego podmiot składający kaucję rejestracyjną będzie mógł dowolnie wybrać formę tej kaucji spośród wymienionych powyżej oraz dokonywać zmiany tej formy.

Kaucje rejestracyjne złożone w ww. formach powinny spełniać wymogi analogiczne do tych, które powinna spełniać złożona w każdej z tych form kaucja gwarancyjna.

Kaucja ta powinna zostać złożona w terminie 3 miesięcy od dnia otrzymania postanowienia. W przypadku złożenia kaucji rejestracyjnej w odpowiedniej wysokości (określonej w postanowieniu), naczelnik urzędu skarbowego dokona niezwłocznie rejestracji podmiotu jako podatnika VAT. Zaznaczyć należy, że do terminów, o których mowa w projektowanych przepisach (przywrócenie, odroczenie) będą mieć zastosowanie ogólne zasady określone w ustawie – Ordynacja podatkowa.

Kaucja rejestracyjna będzie składana na okres jednego roku, licząc od końca miesiąca, w którym została złożona.

Kaucja rejestracyjna będzie zwracana, odpowiednio w całości lub w części nie później niż po upływie 10 dni od końca miesiąca, w którym upływa okres, na jaki została ona złożona (a więc w ciągu 10 dni po upływie 1 roku, liczonego od końca miesiąca, w którym kaucja została złożona) .

Kaucja rejestracyjna ma mieć charakter zabezpieczający – będzie wykorzystana na pokrycie zaległości podatkowych rejestrowanego podmiotu (zarówno powstałych przed rejestracją podmiotu składającego zgłoszenie, jak i powstałych ewentualnie po rejestracji).

Od kwoty kaucji rejestracyjnej złożonej w formie depozytu pieniężnego złożonego na wyodrębniony rachunek urzędu skarbowego będą przysługiwać odsetki naliczane od dnia przyjęcia kaucji rejestracyjnej do dnia odpowiednio jej zwrotu lub zaliczenia na poczet zaległości podatkowej, przy czym stawka odsetek jest równa 30% stopy depozytowej ustalonej zgodnie z przepisami o Narodowym Banku Polskim.

Naczelnik urzędu skarbowego będzie wydawał postanowienie w sprawie zmiany formy oraz zwrotu kaucji rejestracyjnej, w tym z odsetkami, na które będzie służyło zażalenie. Ww. postanowienie powinno zostać wydane niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni odpowiednio od dnia złożenia wniosku w sprawie zmiany formy kaucji rejestracyjnej albo dokonania zwrotu kaucji rejestracyjnej, w tym z odsetkami.

Celem zaproponowanej w art. 96 ustawy o VAT zmiany polegającej na dodaniu ust. 4x jest niedokonywanie rejestracji podmiotów, które złożyły zgłoszenie rejestracyjne, a w wyniku dokonywanej w trakcie procesu rejestracji weryfikacji informacji zawartych w zgłoszeniu rejestracyjnym, okazuje się, że podmiot ten nie istnieje lub, mimo podjęcia udokumentowanych prób, nie ma możliwości skontaktowania się z nim. Mogą to być np. telefoniczne próby kontaktu, z których pracownik organu podatkowego sporządzi stosowne notatki. W takiej sytuacji organ rejestrujący nie dokonuje rejestracji takiego podmiotu jako podatnika VAT czynnego lub zwolnionego. Przesłanką do niedokonania przez organ podatkowy rejestracji podatnika jest również brak reakcji podmiotu na wystosowane przez ten organ wezwania.

Należy zauważyć, że podobne rozwiązanie zostało przewidziane w art. 96 ust. 9 ustawy o VAT, jednak ww. przepis ma zastosowanie do już zarejestrowanych podatników.

Przewidziana odmowa rejestracji będzie oznaczała, że podmiot nie zostanie umieszczony w bazie on-line podatników, co będzie stanowiło informację dla potencjalnych kontrahentów, że mogą mieć do czynienia z podmiotem nierzetelnym.

Jednocześnie proponuje się, w przypadku rejestracji podmiotu przez pełnomocnika, wprowadzenie w art. 96 ustawy o VAT ust. 4y, którym zostanie nałożona odpowiedzialność na takiego pełnomocnika za zaległości podatkowe nowozarejestrowanego podatnika VAT. Odpowiedzialność solidarna pełnomocnika wraz z zarejestrowanym podatnikiem dotyczyłaby zaległości podatkowych powstałych w związku z czynnościami wykonanymi w ciągu pierwszych 6 miesięcy od zarejestrowania podatnika jako podatnika VAT czynnego. Odpowiedzialność nie przekraczałaby 10-krotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

Rozwiązanie to pozwoliłoby na ograniczenie rejestrowania tzw. „słupów” przez pełnomocników.

Jednak odpowiedzialność solidarna pełnomocnika wraz z zarejestrowanym podatnikiem nie będzie dotyczyła sytuacji, gdy powstanie zaległości podatkowych nie wiązało się z uczestnictwem podmiotu dokonującego sprzedaży w nierzetelnym rozliczaniu podatku w celu odniesienia korzyści majątkowej (art. 96 ust. 4z ustawy o VAT).

W ust. 9 doprecyzowano, że wykreślenie podatnika nastąpi, jeśli okaże się, że podatnik taki nie istnieje lub mimo udokumentowanych prób nie ma możliwości skontaktowania się z nim lub z jego pełnomocnikiem (ustalenie w tym zakresie może być dokonane nie tylko w ramach czynności sprawdzających). Naczelnik urzędu skarbowego również wykreśli podmiot, gdy podmiot lub jego pełnomocnik nie stawiają się na wezwanie organu podatkowego lub organu kontroli skarbowej.

Ponadto proponuje się w art. 96 ustawy o VAT dodać przepisy ust. 9a – 9h, zgodnie z którymi będzie istnieć możliwość wykluczenia z rejestru podatników VAT (wykreślenie z rejestru podatników VAT) podmiotów, które:

- 1) zawiesiły wykonywanie działalności gospodarczej na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej na okres co najmniej 6 kolejnych miesięcy, lub
- 2) obowiązane do złożenia deklaracji, o której mowa w art. 99 ust. 1, 2 lub 3, nie złożyły takich deklaracji za 6 kolejnych miesięcy lub 2 kolejne kwartały, lub
- 3) składały przez 6 kolejnych miesięcy lub 2 kolejne kwartały deklaracje, o których mowa w art. 99 ust. 1, 2 lub 3, w których nie wykazały sprzedaży oraz zakupów z kwotami podatku do odliczenia, lub
- 4) wystawiały faktury lub faktury korygujące, które nie dokumentowały rzeczywistych czynności (tzw. „puste” faktury),
- 5) prowadząc działalność gospodarczą wiedziały lub miały uzasadnione podstawy do tego, aby przypuszczać, że uczestniczą w procederze oszustwa lub nadużycia podatkowego,

mającego na celu osiągnięcie nienależnych korzyści majątkowych kosztem budżetu państwa.

Przepisy projektowanej ustawy wymieniają zatem sytuacje, w których organy podatkowe będą usuwać z rejestru podatników VAT podmioty, które nie powinny w nim figurować, czy to z racji faktycznego zaprzestania wykonywania czynności opodatkowanych, czy też z uwagi na wykonywanie czynności, którym trudno przypisać miano działalności gospodarczej.

Mając na uwadze, że zgodnie z art. 14a ust. 4 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 584, z późn. zm.) w okresie zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej przedsiębiorca może wykonywać określone czynności, które mogą stanowić działalność gospodarczą w rozumieniu ustawy o VAT, w dodawanym ust. 9b przewidziano sytuacje, w których mimo zawieszenia działalności podatnik może nadal być zarejestrowanym podatnikiem VAT.

Z dniem wznowienia wykonywania działalności gospodarczej, podatnik ponownie zostaje zarejestrowany bez konieczności składania zgłoszenia rejestracyjnego jako podatnik VAT, ze statusem takim, jaki posiadał w momencie zawieszenia (ust. 9f).

W pozostałych przypadkach, o których mowa w ust. 9a, a więc: niezłożenia przez podatnika deklaracji za 6 kolejnych miesięcy lub 2 kolejne kwartały, złożenia przez 6 kolejnych miesięcy lub 2 kolejne kwartały deklaracji tzw. „zerowych” czy też wystawiania przez niego „pustych” faktur, przed wykreśleniem organ podatkowy powinien podjąć próbę kontaktu z podatnikiem w celu wyjaśnienia, czy zachodzą przesłanki do wykreślenia podatnika z rejestru podatników. Jednak jeżeli w następstwie wezwania organu podatkowego podatnik udowodni, że – pomimo braku deklaracji za wskazany okres – prowadzi opodatkowaną działalność gospodarczą (podatnik niezwłocznie złoży brakujące deklaracje), składanie deklaracji „zerowych” wynika ze specyfiki prowadzonej działalności, zaś wystawienie „pustych” faktur związane było z pomyłką lub odbyło się bez wiedzy podatnika, podatnik nie jest z rejestru wykreślany (ust. 9c – 9e).

Nawet w przypadku, gdy nastąpi wykreślenie, naczelnik urzędu skarbowego może przywrócić zarejestrowanie podatnika bez konieczności składania zgłoszenia rejestracyjnego, jeżeli podatnik udowodni, że mimo wystąpienia sytuacji wskazanych w ust. 9 oraz w ust. 9a pkt 2 prowadzi opodatkowaną działalność gospodarczą i jednocześnie w przypadku, gdy był zobowiązany do złożenia deklaracji a ich nie składał – niezwłocznie złoży brakujące deklaracje (ust. 9g). Przywrócenie zarejestrowania podatnika bez konieczności składania zgłoszenia rejestracyjnego może nastąpić również w sytuacji, gdy podatnik został wykreślony z rejestru w związku z wystawianiem „pustych” faktura wykaże, że prowadzi działalność gospodarczą, zaś wystawienie faktury lub faktury korygującej, o których mowa w ust. 9a pkt 4 było wynikiem pomyłki lub nastąpiło bez wiedzy podatnika (ust. 9h).

Propozycja dodania w art. 96 ust. 10a umożliwi usunięcie z rejestru podatników VAT czynnych podatników, którzy wykonują wyłącznie czynności zwolnione, z jednoczesnym pozostawieniem ich w rejestrze ze statusem podatników VAT zwolnionych, w sytuacji, gdy podatnicy ci wykazują w składanych deklaracjach podatkowych przez 6 kolejnych miesięcy lub 2 kolejne kwartały wyłącznie sprzedaż zwolnioną na podstawie art. 43 ustawy

o VAT, ale nie złożyli stosownego zgłoszenia aktualizacyjnego do urzędu skarbowego. W stanie prawnym obowiązującym do czasu wejścia w życie proponowanego rozwiązania, takiej zmiany w rejestrze można dokonać tylko w przypadku, gdy podatnik zgłosi fakt wykonywania wyłącznie czynności zwolnionych z VAT na podstawie art. 43 (art. 96 ust. 10).

Powyższa zmiana przyczyni się do prawidłowego określenia statusu podatnika VAT.

Przepis ust. 10a nie będzie stosowany, jeżeli ze złożonych wyjaśnień w związku z okolicznościami wskazanymi w ust. 10a wynika, że brak wykazanej w deklaracjach sprzedaży innej niż zwolniona na podstawie art. 43 związany jest ze specyfiką prowadzonej działalności gospodarczej, a nie z zaprzestaniem wykonywania sprzedaży innej niż zwolniona (art. 96 ust. 10b). Jednocześnie w przypadku, gdy po usunięciu przez naczelnika urzędu skarbowego podatnika z rejestru podatników VAT czynnych z uwagi na fakt, że podatnik mimo wezwania organu nie złożył wyjaśnień lub mimo złożonych wyjaśnień, z przedstawionych w nich okoliczności nie wynikało, że brak wykazanej w deklaracjach sprzedaży innej niż zwolniona na podstawie art. 43 związany jest ze specyfiką prowadzonej działalności gospodarczej, a nie z zaprzestaniem wykonywania sprzedaży innej niż zwolniona, podatnik wykaże, że jednak nie powinien utracić statusu podatnika VAT czynnego, wówczas naczelnik urzędu skarbowego będzie mógł przywrócić zarejestrowanie tego podatnika, bez konieczności składania zgłoszenia rejestracyjnego (art. 96 ust. 10c).

W przepisie przejściowym (art. 8) doprecyzowano, że wprowadzone zmiany w art. 96 ustawy o VAT będą miały zastosowanie do zgłoszeń rejestracyjnych złożonych od 1 stycznia 2017 r.

Art. 1 pkt 9 (art. 97 ustawy o VAT)

Proponowane zmiany w art. 97 dotyczą przepisów przewidujących wykreślenie podatnika z rejestru jako podatnika VAT UE i są konsekwencją projektowanych zmian w art. 96.

Art. 1 pkt 10 (art. 99 ustawy o VAT) i **art. 9 - art. 11**

Projektowana zmiana w art. 99 dotyczy likwidacji rozliczeń za okresy kwartalne dla podatników innych niż mali podatnicy (zmiana brzmienia ust. 3) oraz braku możliwości rozliczeń za okresy kwartalne dla podatników rozpoczynających wykonywanie czynności opodatkowanych w okresie 12 miesięcy (okresów rozliczeniowych) począwszy od miesiąca, w którym dokonali rejestracji jako podatnicy VAT czynni (zmiana brzmienia ust. 3a).

Doświadczenie organów skarbowych z przeprowadzonych kontroli wykazuje, że ta forma rozliczeń jest nadużywana przez nieuczciwe podmioty rejestrujące się jako podatnicy VAT, a których celem nie jest prowadzenie działalności gospodarczej, lecz osiągnięcie korzyści kosztem budżetu państwa. Podmioty takie wykorzystują różnicę w terminach rozliczeń dostawcy (kwartalne okresy rozliczeń) i odbiorcy (miesięczne terminy rozliczeń i często wnioski o skrócony termin zwrotu podatku), będących ogniwami karuzel. W takich mechanizmach, dostawcy zazwyczaj znikają po miesiącu lub dwóch tzn. przed terminem złożenia deklaracji za ten okres rozliczeniowy (kwartał), nie wywiązując się z obowiązku odprowadzenia podatku z tytułu dokonanej transakcji. Natomiast organy podatkowe często

zmuszone są dokonać zwrotu dla nabywcy, który odliczył podatek naliczony, bez możliwości sprawdzenia, czy dostawca rozliczył podatek od wykazanej na fakturze dostawy.

Dodatkowo proponuje się doprecyzowanie - w związku z ww. planowanymi zmianami w zakresie ograniczenia stosowania kwartalnej metody rozliczeń wyłącznie do małych podatników - brzmienia obecnego przepisu art. 99 ust. 3a (projektowany przepis art. 99 ust. 3a pkt 2 ustawy), dotyczącego podatników dokonujących sprzedaży towarów objętych instytucją odpowiedzialności solidarnej (wymienionych w załączniku nr 13 do ustawy). Podatnicy tacy będą mogli korzystać z możliwości składania deklaracji za okresy kwartalne w przypadku, gdy łączna wartość dostaw ww. towarów bez kwoty podatku w żadnym miesiącu w danym kwartale lub poprzedzających go czterech kwartałach, nie przekroczyła kwoty 50 000 zł.

Planuje się, że projektowana zmiana wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2017 r., zatem brak możliwości rozliczeń kwartalnych będzie dotyczyć podatników rozpoczynających wykonywanie czynności opodatkowanych od dnia 1 stycznia 2017 r. Zmiana ta zapewni bieżącą informację organom podatkowym (w szczególności w odniesieniu do nowych podmiotów, wśród których ryzyko wystąpienia nieprawidłowości jest największe), pozwoli na wyeliminowanie procedury polegającego na wykorzystywaniu różnych okresów rozliczeniowych do oszustw podatkowych oraz polepszy płynność budżetu.

Likwidacja rozliczeń za okresy kwartalne dla podatników innych niż mali podatnicy nastąpi począwszy od rozliczenia za pierwszy okres rozliczeniowy 2017 r.

Proponuje się także - poprzez dodanie ust. 11a - wprowadzenie obowiązku składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej zgodnie z przepisami Ordynacji podatkowej. Powszechny obowiązek składania przez podatników deklaracji w formie elektronicznej zostanie wprowadzony od 1 stycznia 2018 r., z tym, że w odniesieniu do części podatników taki obowiązek zostanie wprowadzony od 1 stycznia 2017 r. Do składania deklaracji w tej formie od 1 stycznia 2017 r. będą obowiązani następujący podatnicy:

- 1) obowiązani do zarejestrowania się jako podatnicy VAT UE,
- 2) będący dostawcami towarów lub świadczącymi usługi, dla których podatnikiem jest nabywca zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 7 i 8, oraz nabywcami tych towarów lub usług,
- 3) obowiązani, zgodnie z art. 45ba ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych lub art. 27 ust. 1c ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, do składania deklaracji, informacji oraz rocznego obliczenia podatku za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Wprowadzenie obowiązku składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej zgodnie z przepisami Ordynacji podatkowej jest możliwe z uwagi na coraz większe upowszechnienie takiego rodzaju środków komunikacji.

Art. 1 pkt 11-13 (art. 100 - 101a ustawy o VAT)

Projektowane zmiany art. 100, 101 i 101a przewidują objęcie obowiązkiem składania za pomocą środków komunikacji elektronicznej informacji podsumowujących (dotyczy to transakcji wewnątrzspółnotowych VAT-UE) oraz informacji podsumowujących w obrocie krajowym (dotyczy informacji składanych przez dostawców towarów

i świadczących usługi objęte odwrotnym obciążeniem zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 7 i 8), a także korekt tych informacji. Informacje te będą składane za okresy miesięczne, projektowane przepisy przewidują bowiem likwidację możliwości składania tych informacji za okresy kwartalne.

Art. 1 pkt 14 (art. 103 ustawy o VAT)

Zmiany w art. 103, który określa termin obliczania i wpłacania podatku na rachunek urzędu skarbowego, są konsekwencją likwidacji możliwości składania deklaracji kwartalnych dla niektórych podatników (inni niż mali podatnicy oraz podatnicy rozpoczynający prowadzenie działalności gospodarczej – przez pierwszych 12 miesięcy) wprowadzanej zmianami w art. 99.

Art. 1 pkt 15 i 22 (art. 105a i załącznik nr 13 do ustawy o VAT)

Instytucja odpowiedzialności podatkowej nabywców towarów wymienionych w załączniku nr 13 została wprowadzona od 1 października 2013 r. (od 1 lipca 2015 r. rozszerzono zakres towarów objętych tą odpowiedzialnością). Obecnie obejmuje ona następujące towary: niektóre wyroby stalowe (nieobjęte mechanizmem odwróconego obciążenia), paliwa, materiały eksploatacyjne do drukarek, cyfrowe aparaty fotograficzne, niektóre metale szlachetne oraz części biżuterii i wyrobów jubilerskich z tych metali.

Nabywca posiadający status podatnika podatku VAT odpowiada solidarnie wraz z podmiotem dokonującym dostawy towarów, o których mowa w załączniku nr 13 do ustawy o VAT, za jego zaległości podatkowe w części podatku proporcjonalnie przypadającej na dostawę dokonaną na rzecz tego podatnika. Instytucja ta może zostać zastosowana, jeżeli wartość towarów nabywanych od jednego podmiotu dokonującego dostawy, bez kwoty podatku przekroczyła w danym miesiącu kwotę 50.000 zł, oraz w momencie dokonania dostawy towarów, podatnik wiedział lub miał uzasadnione podstawy do tego, aby przypuszczać, że cała kwota podatku przypadająca na dokonaną na jego rzecz dostawę towarów lub jej część nie zostanie wpłacona na rachunek urzędu skarbowego.

Jedną z przesłanek wyłączających zastosowanie wobec nabywców odpowiedzialności solidarnej jest nabycie towarów wymienionych w załączniku nr 13 do ustawy o podatku od towarów i usług od podmiotu wymienionego na dzień dokonania dostawy towarów w wykazie podmiotów, które złożyły kaucję gwarancyjną w odpowiedniej wysokości (wykaz jest prowadzony w formie elektronicznej przez ministra właściwego w sprawie finansów publicznych). Kaucja gwarancyjna powinna odpowiadać co najmniej jednej piątej kwoty podatku należnego przypadającej na dostawy towarów dokonane w danym miesiącu na rzecz danego podatnika, z tym że nie może być niższa niż:

- 1) 200.000 zł - w przypadku dostawy towarów innych niż paliwa, wymienionych w załączniku nr 13 do ustawy;
- 2) 1.000.000 zł - w przypadku dostawy paliw.

Wniesienie tzw. kaucji maksymalnej przez sprzedawcę (3.000.000 zł - w przypadku dostawy towarów innych niż paliwa, 10.000.000 zł - w przypadku dostawy paliw) umożliwia

sprzedawcy pozostawanie w ww. wykazie bez względu na wielkość realizowanych dostaw, co wiąże się z zapewnieniem ochrony dla nabywcy niezależnie od wielkości jego zakupów. Powyższe rozwiązania zostały wprowadzone w związku z potwierdzoną skalą nadużyć w ww. branżach, przy czym z uwagi na znaczną skalę nadużyć w branży paliwowej, konieczne było wprowadzenie w niej bardziej restrykcyjnych przepisów (ustawą z dnia 9 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy – Prawo zamówień publicznych - Dz. U. poz. 605, podwyższono wysokość minimalnej i tzw. maksymalnej kaucji gwarancyjnej dla podmiotów dostarczających paliwa).

Zgodnie z obecnymi regulacjami (art. 105a ust. 3 pkt 1 i 2 oraz ust. 4 ustawy o VAT) instytucja odpowiedzialności podatkowej nie znajdzie zastosowania, odpowiednio:

- 1) do nabycia towarów, o których mowa w poz. 10 załącznika nr 13 do ustawy, jeżeli:
 - a. nabycie to jest dokonywane na stacjach paliw lub stacjach gazu płynnego, do standardowych zbiorników pojazdów używanych przez podatników nabywających te towary, do napędu tych pojazdów,
 - b. dostawy tych towarów dokonuje podatnik dostarczający gaz przewodowy za pośrednictwem własnych sieci przesyłowych lub dystrybucyjnych, lub
- 2) jeżeli powstanie zaległości podatkowych nie wiązało się z uczestnictwem podmiotu dokonującego dostawy towarów w nierzetelnym rozliczaniu podatku w celu odniesienia korzyści majątkowej, lub
- 3) jeżeli podatnik wykaże, że okoliczności towarzyszące dostawie towarów lub warunki, na jakich została dokonana dostawa, nie miały wpływu na niezapłacenie podatku.

Nabywca nie ponosiłby zatem odpowiedzialności za zaległości podatkowe sprzedawcy również w przypadku, gdy nie wynikały one z oszustwa, ale były np. spowodowane „zwykłymi” kłopotami biznesowymi.

Projektowana ustawa przewiduje modyfikację istniejących rozwiązań dotyczących odpowiedzialności solidarnej oraz kaucji gwarancyjnej, w celu zapewnienia większej skuteczności tych instrumentów.

Projekt ustawy przewiduje wprowadzenie dodatkowej przesłanki, która musi być spełniona, aby podatnik nabywający towary wymienione w załączniku nr 13 do ustawy był zwolniony z odpowiedzialności solidarnej – dokonanie przez nabywcę zapłaty za nabywane towary na rachunek bankowy sprzedawcy wskazany w zgłoszeniu identyfikacyjnym. Dodatkowo, w odniesieniu do transakcji, których przedmiotem są paliwa (towary wymienione w poz. 10 i 11 załącznika nr 13 ustawy o VAT) przewiduje się również – jako warunek uwolnienia się nabywcy od odpowiedzialności solidarnej – posiadanie przez sprzedawcę, na dzień poprzedzający dokonanie dostawy, wymaganych w wykonywaniu takiej działalności koncesji.

W związku z proponowanymi zmianami podatnicy nabywający towary wymienione w poz. 1-9 i 12-21 załącznika nr 13 do ustawy (a więc inne niż paliwa), będą mogli uwolnić się od ewentualnej odpowiedzialności solidarnej, jeżeli na dzień dokonania dostawy tych towarów łącznie zostaną spełnione następujące warunki:

- a) podmiot dokonujący dostawy tych towarów, był wymieniony w wykazie, o którym mowa w art. 105c ust. 1 (przesłanka dotychczasowa),

b) wysokość kaucji gwarancyjnej, o której mowa w art. 105b ust. 1, odpowiadała co najmniej jednej piątej podatku należnego przypadającej na dostawy towarów dokonane w danym miesiącu na rzecz danego podatnika lub kaucja ta wynosiła co najmniej 3 000 000 zł (przesłanka dotychczasowa),

c) podatnik nabywający te towary dokonał w całości zapłaty za nie na rachunek sprzedawcy w banku mającym siedzibę na terytorium kraju lub jego rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, której jest on członkiem, wskazany w zgłoszeniu identyfikacyjnym (przesłanka nowa).

Odpowiedzialność solidarna nie będzie zaś stosowana w stosunku do podatników nabywających paliwa wymienione w poz. 10 i 11 załącznika nr 13 do ustawy o VAT, jeżeli łącznie były spełnione następujące warunki – wymienione w dodawanym pkt 4 art. 105a ust. 3:

1) podmiot dokonujący dostawy tych towarów, był na dzień dokonania tej dostawy wymieniony w wykazie, o którym mowa w art. 105c ust. 1 (przesłanka dotychczasowa),

2) wysokość kaucji gwarancyjnej, o której mowa w art. 105b ust. 1, na dzień dokonania dostawy odpowiadała co najmniej jednej piątej podatku należnego przypadającej na dostawy towarów dokonane w danym miesiącu na rzecz danego podatnika lub kaucja ta wynosiła co najmniej 10 000 000 zł (przesłanka dotychczasowa),

3) podmiot dokonujący dostawy towarów wymienionych w poz. 10 i 11 załącznika nr 13 do ustawy posiadał na dzień poprzedzający dzień dokonania dostawy koncesje wymagane w wykonywaniu działalności gospodarczej w przypadku dostaw tych towarów (przesłanka nowa),

4) podatnik dokonał w całości zapłaty za paliwa na rachunek podmiotu, o którym mowa w art. 105a ust. 1 (sprzedawca), w banku mającym siedzibę na terytorium kraju lub jego rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, której jest członkiem, wskazany w zgłoszeniu identyfikacyjnym (przesłanka nowa).

Wprowadzenie nowej przesłanki w postaci obowiązku zapłaty za nabywane towary na wskazany rachunek sprzedawcy oraz - o czym będzie mowa w dalszej części - wprowadzenie wymogu zapewnienia organom podatkowym dostępu do rachunku przez sprzedawcę, który chce być wpisany do wykazu podmiotów, które wniosły kaucję gwarancyjną, zapewni większą skuteczność odpowiedzialności solidarnej i kaucji gwarancyjnej, w tym zapobiegnie sytuacjom, w których w wykazie pozostawaliby nieuczciwi sprzedawcy.

Pomimo, że przepisy w zakresie kaucji gwarancyjnej (wprowadzany niniejszą ustawą art. 105b ust. 1 pkt 3) – o czym będzie mowa niżej – zawierają wymóg dotyczący obowiązku posiadania przez podatnika, który chce zostać wpisany do wykazu podmiotów, koncesji wymaganej w wykonywaniu działalności gospodarczej w przypadku dostaw towarów wymienionych w pkt 10 i 11 załącznika nr 13 do ustawy, to dodatkowo proponuje się wprowadzenie - jako przesłanki zwalniającej nabywcę paliw z odpowiedzialności solidarnej - wymogu posiadania przez sprzedawcę paliwa, na dzień poprzedzający dzień dokonania dostawy, koncesji wymaganej w wykonywaniu działalności gospodarczej w przypadku dostaw tych towarów (projektowany art. 105a ust. 3 pkt 4 lit. c ustawy o VAT). Nie znajduje uzasadnienia, aby zakup paliwa od sprzedawcy, który nie posiada wymaganej koncesji, dawał nabywcy ochronę przed ewentualnym nałożeniem na niego odpowiedzialności solidarnej, gdyby sprzedawca nie zapłacił podatku.

W art. 1 pkt 22 projektu ustawy proponuje się modyfikację załącznika nr 13 do ustawy o VAT. W załączniku tym zawarto katalog towarów, wobec których znajduje zastosowanie odpowiedzialność podatkowa nabywcy za zobowiązania podatkowe dostawcy oraz obowiązek stosowania jednomiesięcznych okresów rozliczeniowych.

Projekt zakłada wyłączenie z załącznika nr 13 do ustawy o VAT poz. 14 - 15 oraz 17-18 w których wymienione są następujące towary:

- 1) srebro nieobrobione plastycznie lub w postaci półproduktu, lub w postaci proszku,
- 2) złoto nieobrobione plastycznie lub w postaci półproduktu, lub w postaci proszku - wyłącznie złoto o próbie mniejszej niż 325 tysięcznych,
- 3) srebro platerowane złotem, nieobrobione inaczej niż do stanu półproduktu,
- 4) złoto o próbie mniejszej niż 325 tysięcznych i srebro platerowane platyną, nieobrobione inaczej niż do stanu półproduktu

oraz modyfikację poz. 21 załącznika, w wyniku której odpowiedzialnością solidarną objęte będą wyłącznie części biżuterii i części pozostałych wyrobów jubilerskich z platyny, tj. niewykończone lub niekompletne wyroby jubilerskie i wyraźne części biżuterii, w tym pokrywane lub platerowane metalem szlachetnym (obecnie poz. 21 załącznika obejmuje wyłącznie części biżuterii i części pozostałych wyrobów jubilerskich ze złota o próbie mniejszej niż 325 tysięcznych, ze srebra i z platyny).

Powyższe jest konsekwencją objęcia ww. towarów z kategorii złota i srebra mechanizmem odwróconego obciążenia.

Projekt ustawy zakłada także rozszerzenie zakresu instytucji odpowiedzialności solidarnej nabywcy za zobowiązanie podatkowe dostawcy poprzez objęcie nią transakcji, których przedmiotem są pewne towary z kategorii elektroniki, tj. dyski twarde (dyski HDD) oraz pamięci półprzewodnikowe SSD (dyski SSD). Powyższe uzasadnione jest zaobserwowanymi negatywnymi zjawiskami w tym segmencie rynku oraz informacjami od służb kontrolnych wskazującymi na zwiększoną aktywność podmiotów nieuczciwych. Ryzyko nasilenia się oszukańczych procederów na tym rynku jest dodatkowo zwiększone możliwością wystąpienia zjawiska „przeniesienia się” nieuczciwych podmiotów, których działalność koncentrowała się do niedawna na innych towarach z kategorii elektroniki, które zostały objęte mechanizmem reverse charge. Cechy wyrobów elektronicznych (w szczególności duża wartość jednostkowa w odniesieniu do ich raczej niewielkich rozmiarów fizycznych) powodują, że towary te są szczególnie chętnie wykorzystywane do oszukańczych procederów.

W związku z tym, że nie ma możliwości wprowadzenia - na podstawie ogólnych przepisów art. 199 i art. 199a dyrektywy VAT – mechanizmu reverse charge w odniesieniu do transakcji mających za przedmiot ww. dyski HDD i dyski SSD, proponuje się objęcie takich transakcji instytucją odpowiedzialności solidarnej.

Ponadto projekt ustawy zakłada dodatkowe objęcie solidarną odpowiedzialnością transakcji, których przedmiotem jest folia typu stretch. Należy wskazać, że od dłuższego czasu obserwuje się narastający problem oszustw podatkowych również na rynku handlu folią typu stretch

służącą m.in. do owijania palet. Charakterystyka branży (wysoki wolumen obrotu, niskie marże, jak i przede wszystkim cechy samego towaru) wiąże się z tym, że ten sektor jest coraz częściej wykorzystywany do wyłudzeń VAT poprzez organizowanie karuzeli podatkowych. Również informacje napływające od służb kontrolnych wskazują, iż branżę tę należy uznać za szczególnie wrażliwą na oszustwa w zakresie VAT (dokonane w wyniku zakończonych kontroli ustalenia wskazują na kwoty sięgające kilkudziesięciu mln zł).

Art. 1 pkt 16 i 17 (art. 105b i art. 105c ustawy o VAT)

Biorąc pod uwagę cel instytucji kaucji gwarancyjnej polegający na zapewnieniu ochrony nabywcom towarów wymienionych w załączniku nr 13 do ustawy o VAT przed ewentualnym nałożeniem na nich odpowiedzialności podatkowej w przypadku, gdy sprzedawca tych towarów nie zapłaci podatku, niezbędne jest, aby kaucję gwarancyjną mogli złożyć, a następnie pozostawać w wykazie podatnicy, którzy gwarantują wywiązywanie się z obowiązku regulowania swoich zobowiązań podatkowych. W tym celu proponuje się dodanie warunku, że kaucję gwarancyjną będzie mógł złożyć podatnik, który na dzień składania kaucji nie jest w trakcie postępowania restrukturyzacyjnego w rozumieniu ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne (Dz. U. z 2015 r. poz. 978, z późn. zm.), postępowania upadłościowego lub w trakcie likwidacji (projektowany art. 105b ust. 1 pkt 2 ustawy o VAT). Natomiast w odniesieniu do podatników dokonujących obrotu towarami wymienionymi w poz. 10 i 11 załącznika nr 13 proponuje się wprowadzenie dodatkowego wymogu, że kaucję gwarancyjną może złożyć podmiot, który posiada koncesje wymagane w wykonywaniu działalności gospodarczej w przypadku dostaw towarów wymienionych w ww. pozycjach załącznika (projektowany art. 105b ust. 1 pkt 3 ustawy o VAT).

Kolejnym nowym warunkiem, którego spełnienie będzie konieczne, aby podmiot został wpisany do wykazu jest upoważnienie banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej prowadzących rachunek wskazany w zgłoszeniu identyfikacyjnym, na który dokonywana jest zapłata z tytułu dostawy towarów wymienionych w załączniku nr 13 do ustawy, do przekazywania organom podatkowym lub organom kontroli skarbowej informacji o wszystkich transakcjach dokonywanych na tym rachunku (projektowany art. 105b ust. 1 pkt 4 ustawy o VAT).

Upoważnienie powinno zachować ważność w okresie pozostawania przez podmiot w wykazie. Upoważnienie powinno być sporządzone w dwóch egzemplarzach, z których jeden otrzymuje bank lub kasa oszczędnościowo-kredytowa, drugi przekazywany jest do właściwego dla podatnika naczelnika urzędu skarbowego w terminie 7 dni od dnia jego udzielenia (projektowany art. 105b ust. 1b ustawy o VAT). Spełnienie powyższych warunków nie powinno wiązać się dla sprzedawców z nadmiernym obciążeniem, natomiast zapewniałoby skuteczność proponowanego rozwiązania.

Jednocześnie banki i spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe prowadzące rachunek, o którym mowa w art. 105b ust. 1 pkt 4 (rachunek sprzedawcy, na który dokonywana jest płatność za towary wymienione w załączniku nr 13 do ustawy), na podstawie upoważnienia złożonego przez ten podmiot, byłyby zobowiązane na wniosek organu podatkowego lub organu kontroli skarbowej do niezwłocznego przekazywania tym organom informacji

o wszystkich transakcjach dokonywanych na tych rachunkach (stosownie do proponowanego brzmienia ust. 14 w art. 105b ustawy o VAT).

Proponowane powyżej zmiany mają zapewnić większą skuteczność instytucji odpowiedzialności solidarnej, która jako element kompleksowych działań mających na celu przeciwdziałanie nadużyciom, pełni przede wszystkim funkcję prewencyjną, przejawiającą się w bardziej wnikliwym kontrolowaniu swoich kontrahentów. Proponowany w przypadku dostaw paliw warunek zapłaty na rachunek sprzedawcy, w stosunku do którego bank/spółdzielcza kasa oszczędnościowo-kredytowa prowadząca ww. rachunek byłoby zobowiązane na pisemne żądanie organu podatkowego lub organu kontroli skarbowej do niezwłocznego przekazywania informacji o wszystkich transakcjach dokonywanych na tym rachunku (udzielenie takiego upoważnienia przez sprzedawcę byłoby warunkiem wpisania do wykazu) umożliwi lepszą kontrolę transakcji wyłączonych z tej instytucji. Instytucja kaucji gwarancyjnej, która byłaby utrzymana w odniesieniu do towarów wymienionych w załączniku nr 13 do ustawy, umożliwiałaby budżetowi państwa odzyskanie części podatku niezapłaconego przez sprzedawcę, który okazałby się oszustem.

Jednocześnie w stosunku do upoważnień udzielonych przez dostawców (art. 105b ust. 1 pkt 4) minister właściwy do spraw finansów publicznych określałby w drodze rozporządzenia wzór tego upoważnienia oraz wzór odwołania tego upoważnienia (upoważnienie w tym zakresie przewiduje projektowany art. 105b ust. 15 ustawy o VAT).

W projekcie ustawy proponuje się również doprecyzowanie zasad usuwania podmiotów z wykazu, w przypadku gdy po przyjęciu kaucji gwarancyjnej i wpisaniu do wykazu naczelnik urzędu skarbowego podejmie informację, że podatnik jest objęty postępowaniem restrukturyzacyjnym w rozumieniu ustawy Prawo restrukturyzacyjne, postępowaniem upadłościowym lub jest w trakcie likwidacji. W takim przypadku naczelnik urzędu skarbowego będzie zobowiązany usunąć ten podmiot w wykazu. Na postanowienie o usunięciu podmiotu z wykazu nie będzie przysługiwać zażalenie (projektowany art. 105c ust. 9a i 9d ustawy o VAT).

Analogiczny tryb postępowania (tj. usunięcie podmiotu z wykazu i wydanie postanowienia, na które nie służy zażalenie) powinien zastosować naczelnik urzędu skarbowego w przypadku stwierdzenia, że:

- podmiotowi wpisanemu do wykazu koncesję wymaganą w prowadzeniu działalności gospodarczej w związku z dostawą paliw cofnięto lub wymagana koncesja wygasła (ust. 9b),
- udzielone bankowi lub SKOK upoważnienie do przekazywania przez te podmioty organom podatkowym lub organom kontroli skarbowej informacji o transakcjach dokonywanych na prowadzonym rachunku podatnika zostało przez podatnika wycofane lub stwierdzenia, że bank lub SKOK nie jest upoważniony do przekazywania przedmiotowych informacji organom podatkowym lub organom kontroli skarbowej (ust. 9c).

Należy zauważyć, że w przypadku wycofania przez podatnika upoważnienia, bank lub spółdzielcza kasa oszczędnościowo-kredytowa, są obowiązani najpóźniej następnego dnia roboczego od wycofania upoważnienia do powiadomienia o wycofaniu upoważnienia właściwego naczelnika urzędu skarbowego (art. 105b ust. 1 c).

W przypadku zmiany przez podatnika numeru rachunku, o którym mowa w art. 105b ust. 1 pkt 4 (również związanej ze zmianą banku lub SKOK) podatnik – zobowiązany w takiej

sytuacji na podstawie odrębnych przepisów do aktualizacji danych wynikających ze zgłoszenia rejestracyjnego - powinien poinformować o tym fakcie naczelnika urzędu skarbowego niezwłocznie, tak aby uniknąć usunięcia go z wykazu.

Należy podkreślić, że biorąc pod uwagę cel instytucji kaucji gwarancyjnej, w wykazie powinny pozostawać podmioty, które gwarantują, że będą terminowo regulować zobowiązania podatkowe. We wskazanych przypadkach, osiągnięcie tego celu byłoby zakłócone.

W przypadku zaistnienia przesłanek wymienionych w projektowanym art. 105b ust. 9a – 9c ustawy o VAT, podmioty usunięte z wykazu będą mogły otrzymać zwrot kaucji gwarancyjnej na wniosek na ogólnych zasadach (o ile nie będą posiadać zaległości podatkowych lub nie będzie w stosunku do nich wszczęte postępowanie podatkowe lub kontrola podatkowa w rozumieniu przepisów ustawy Ordynacja podatkowa lub nie będzie wszczęte postępowanie kontrolne zgodnie z przepisami o kontroli skarbowej) – zapewnią to zmiany zaproponowane w projektowanym art. 105b ust. 8 pkt 3 i art. 105c ust. 10 ustawy o VAT.

Art. 1 pkt 18 (art. 110a i 110b ustawy o VAT) i art. 6

Obecny projekt przewiduje ponowne wprowadzenie sankcji podatkowych za nierzetelne rozliczanie podatku skutkujące zaniżeniem zobowiązania podatkowego lub zawyżeniem nadwyżki podatku naliczonego nad należnym do zwrotu lub do rozliczenia w następnych okresach rozliczeniowych lub zwrotu podatku.

Projekt przewiduje, iż w przypadku stwierdzenia, że podatnik w złożonej deklaracji podatkowej wykazał kwotę zobowiązania podatkowego niższą od kwoty należnej, organ przeprowadzający kontrolę określi wysokość tego zobowiązania w prawidłowej wysokości oraz ustali dodatkowe zobowiązanie podatkowe w wysokości odpowiadającej 30 % kwoty zaniżenia tego zobowiązania. Również w przypadku stwierdzenia, że podatnik w złożonej deklaracji podatkowej wykazał kwotę zwrotu różnicy podatku lub zwrotu podatku naliczonego lub też kwotę różnicy podatku do rozliczenia w następnych okresach rozliczeniowych wyższą od kwoty należnej lub zamiast ww. kwot powinien wykazać kwotę zobowiązania podatkowego podlegającą wpłacie do urzędu skarbowego, kwoty te zostaną określone w prawidłowej wysokości oraz zostanie ustalone dodatkowe zobowiązanie podatkowe w wysokości odpowiadającej 30 % kwoty zawyżenia. Dodatkowe zobowiązanie podatkowe w takiej samej wysokości będzie ustalone również w sytuacji, gdy podatnik nie złożył deklaracji podatkowej oraz nie wpłacił kwoty zobowiązania podatkowego (art. 110a ust. 1 ustawy o VAT).

Przedmiotowe sankcje mają przede wszystkim znaczenie prewencyjne. Zmierzają do przekonania podatników, iż rzetelne i staranne wypełnienie deklaracji podatkowej leży w ich interesie. Ujawnienie bowiem błędu w deklaracji pociąga za sobą obowiązek zapłacenia ustalonego dodatkowego zobowiązania podatkowego.

Na to prewencyjne znaczenie wprowadzanych sankcji wskazują przepisy określające, w jakich sytuacjach sankcji nie ustala się. Ma to miejsce w sytuacji, gdy podatnik sam skoryguje błąd i wpłaci różnicę wyrównującą zaniżenie podatku lub zawyżenie kwoty zwrotu lub kwoty do rozliczenia w następnych okresach w dowolnym terminie, poprzedzającym

dzień wszczęcia kontroli podatkowej lub skarbowej. Wprowadzenie sankcji nie ma na celu karania podatników za drobne pomyłki. Dlatego w projekcie przewidziano, że w sytuacji, gdy zaniżenie zobowiązania podatkowego lub zawyżenie kwoty różnicy podatku lub kwoty zwrotu podatku naliczonego wiąże się z popełnionymi w deklaracji błędami rachunkowymi lub oczywistymi pomyłkami, a także z nieujęciem podatku należnego lub podatku naliczonego w rozliczeniu za właściwy okres rozliczeniowy, kwoty te zaś zostały ujęte w poprzednich okresach rozliczeniowych lub w okresach następnych po właściwym okresie rozliczeniowym, jeżeli nastąpiło to przed dniem wszczęcia kontroli przez naczelnika urzędu skarbowego lub organ kontroli skarbowej, dodatkowego zobowiązania podatkowego nie ustala się (art. 110a ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o VAT). Konsekwencją takiego rozliczenia dla podatnika mogą być odsetki za zwłokę. Dodać bowiem należy, że organ podatkowy dokonując kontroli rozliczenia dokonanego przez podatnika w ewentualnej decyzji określa prawidłowy sposób rozliczenia podatku.

Sankcje nie będą również ustalane w przypadku, gdy zaniżenie zobowiązania, zawyżenie kwoty różnicy podatku do zwrotu lub rozliczenia w następnych okresach rozliczeniowych bądź zawyżenie kwoty zwrotu podatku jest dokonane przez osobę fizyczną, która za ten czyn będzie ponosić odpowiedzialność za wykroczenie skarbowe albo za przestępstwo skarbowe (art. 110a ust. 2 pkt 3 ustawy o VAT).

W podobnym kształcie sankcje funkcjonowały w ustawie o VAT do 30 listopada 2008 r. i były zawarte w art. 109 ust. 4 – 8. Przepisy te zostały uchylone ustawą z dnia 7 listopada 2008 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2008 r. Nr 209, poz. 1320). W związku ze skalą występujących obecnie nadużyć w podatku od towarów i usług zasadne staje się ponowne wprowadzenie tego mechanizmu mającego na celu poprawę ściągłości podatku.

Tak jak poprzednio wysokość sankcji wynosi 30 % kwoty zaniżenia zobowiązania podatkowego lub zawyżenia kwoty zwrotu różnicy podatku lub zwrotu podatku naliczonego lub kwoty nadwyżki podatku naliczonego nad podatkiem należnym do rozliczenia następnych okresach. Sankcje tego rodzaju przewidziane były również w ustawie z dnia 8 stycznia 1993 r. o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym (w roku wprowadzenia sankcje wynosiły nawet 500%).

Należy podkreślić, że w wyroku z dnia 29 kwietnia 1998 r. sygn. akt K.17/97 Trybunał Konstytucyjny orzekł o zgodności takiej sankcji na gruncie wcześniej obowiązującej ustawy z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej. W wyroku zaś z dnia 15 stycznia 2009 r. w sprawie C-502/07 TSUE orzekł, iż sankcja funkcjonująca w przepisach polskiej ustawy o VAT nie pozostaje w sprzeczności z przepisami dyrektywy VAT.

Ze względu na prewencyjny charakter dodatkowego zobowiązania podatkowego brak jest konieczności stosowania podwyższonych stawek odsetek za zwłokę w VAT w przypadku, gdy ustala się dodatkowe zobowiązanie podatkowe. Z uwagi na powyższe wprowadzono zmianę w tym zakresie w ustawie Ordynacja podatkowa (art. 2 pkt 1 niniejszej ustawy).

Ponadto w art. 110b wprowadzono podwyższoną stawkę sankcji (w wysokości 100%) w odniesieniu do podatników posługujących się „pustymi” fakturami. Projektowany art. 110b

ust. 1 ustawy o VAT wymienia przypadki, w których stawka dodatkowego zobowiązania podatkowego, o którym mowa w art. 110a ust. 1, wynosi 100% kwoty zniżenia zobowiązania podatkowego lub zawyżenia kwoty zwrotu różnicy podatku lub zwrotu podatku naliczonego, ewentualnie kwoty zawyżenia różnicy podatku do rozliczenia w następnych okresach rozliczeniowych. Podwyższona stawka sankcji będzie zatem miała zastosowanie w przypadku, gdy zawyżona kwota podatku naliczonego wykazana przez podatnika w deklaracji podatkowej wynika z faktur: wystawionych przez podmiot nieistniejący, stwierdzających czynności, które nie miały miejsca, podających kwoty niezgodne z rzeczywistością, potwierdzających czynności, do których mają zastosowanie przepisy art. 58 i 83 Kodeksu cywilnego (np. czynności pozorne, mające na celu obejście przepisów).

Jednocześnie w przepisach przejściowych (art. 6) zaproponowano, aby nie stosować art. 110a i 110b do okresów rozliczeniowych przypadających przed 1 stycznia 2017 r. W efekcie dodatkowe zobowiązanie nie zostanie ustalone za okresy rozliczeniowe przed 1 stycznia 2017 r. (jednocześnie jednak ujęcie podatku naliczonego lub należnego może wpłynąć na wysokość zobowiązania za okresy rozliczeniowe po 31 grudnia 2016 r.).

Art. 1 pkt 19 (art. 113 ustawy o VAT) i art. 13

Obecnie podatnicy mogą korzystać z tzw. zwolnienia podmiotowego w przypadku gdy nie przekroczyli limitu sprzedaży w roku poprzednim w wysokości 150 tys. zł.

Zgodnie z art. 113 ust. 1 ustawy o VAT zwalnia się od podatku sprzedaż dokonywaną przez podatników, u których wartość sprzedaży nie przekroczyła łącznie w poprzednim roku podatkowym kwoty 150 000 zł. Do wartości sprzedaży nie wlicza się kwoty podatku.

Zgodnie z art. 113 ust. 9 ustawy o VAT zwalnia się od podatku sprzedaż dokonywaną przez podatnika rozpoczynającego w trakcie roku podatkowego wykonywanie czynności określonych w art. 5, jeżeli przewidywana przez niego wartość sprzedaży nie przekroczy, w proporcji do okresu prowadzonej działalności gospodarczej w roku podatkowym, kwoty określonej w ust. 1.

Szczegółowe zasady korzystania ze zwolnienia reguluje art. 113 ustawy.

Na podstawie decyzji wykonawczej Rady Unii Europejskiej 2015/1173 z dnia 14 lipca 2015 r. (Dz. Urz. UE. L.189 z 17.7.2015, str. 36) limit zwolnienia podmiotowego w podatku od towarów i usług w wysokości 150 000 zł obowiązuje do dnia 31 grudnia 2018 r.

Na podstawie art. 395 dyrektywy VAT Polska wystąpiła do Komisji Europejskiej z wnioskiem o upoważnienie do stosowania szczególnego środka stanowiącego odstępstwo od art. 287 pkt 14 niniejszej dyrektywy, w celu przyznania od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia 31 grudnia 2018 r. zwolnienia w podatku od towarów i usług podatnikom, których roczny obrót nie przekracza 40 000 EUR (po przeliczeniu na złote, zgodnie z art. 399 i 400 dyrektywy VAT, limit ten wynosi 200 000 zł).

Przyznanie prawa do podwyższenia limitu zwolnienia podmiotowego w podatku od towarów i usług podatnikom, których roczne obroty nie przekraczają 40 000 EUR, pozwoli stosować uproszczenia dla większej ilości podatników osiągających niewielkie obroty z tytułu

wykonywanej działalności gospodarczej. Podatnicy objęci zwolnieniem od podatku od towarów i usług są bowiem zwolnieni z obowiązku rejestracji dla potrzeb tego podatku, z obowiązku prowadzenia pełnej (szczegółowej) ewidencji czynności podlegających temu podatkowi oraz z obowiązku wystawiania faktur i rozliczania podatku VAT.

W związku ze złożeniem przedmiotowego wniosku, należy wprowadzić odpowiednie zmiany w art. 113 ust. 1 ustawy o VAT, umożliwiające zwolnienie od podatku sprzedaży dokonywanej przez podatników, u których wartość sprzedaży nie przekracza łącznie w poprzednim roku podatkowym kwoty 200 000 zł.

Podatnicy rozpoczynający w ciągu roku podatkowego wykonywanie czynności określonych w art. 5 ustawy o VAT będą mogli skorzystać ze zwolnienia, jeżeli przewidywana przez nich wartość sprzedaży nie przekroczy, w proporcji do okresu prowadzonej działalności gospodarczej w roku podatkowym, kwoty 200 000 zł.

Jednocześnie przewiduje się wprowadzenie przepisu przejściowego (art. 12) zgodnie z którym podatnicy, u których łączna wartość sprzedaży w 2016 r. była wyższa niż 150 000 zł i nie przekroczyła 200.000 zł, mogą skorzystać ze zwolnienia, o którym mowa w art. 113 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1.

Odpowiednio z tego zwolnienia będą mogli skorzystać podatnicy rozpoczynający w 2016 r. wykonywanie czynności określonych w art. 5 ustawy zmienianej w art. 1, u których łączna wartość sprzedaży, w proporcji do okresu prowadzonej działalności gospodarczej, przekroczyła 150.000 zł i nie przekroczyła 200.000 zł.

Art. 1 pkt 20 (art. 146a ustawy o VAT)

Ponieważ proponowane rozwiązania uszczelniające przyniosą rezultaty po 2016 r., przewiduje się obniżenie wysokości stawek podatku (tj. 8 i 23% obowiązujących obecnie obok stawki 5%) w momencie właściwym pod względem stabilności finansów publicznych, gdy dokonana zostanie pozytywna ocena efektów uszczelniania systemu podatkowego.

Warto również pamiętać, że rozwiązania uszczelniające będą wprowadzane etapami w różnych obszarach (oprócz legislacyjnego również w obszarze organizacyjnym, czy informatyczno-analitycznym np. wykorzystywanie nowoczesnych narzędzi informatycznych w procesie „typowania” do kontroli), co oznacza że efekty podatkowe zostaną rozłożone w czasie.

W związku z tym na obecnym etapie proponuje się utrzymanie stawek na dotychczasowym poziomie do dnia 31 grudnia 2018 r.

W związku z powyższym w art. 146a zaproponowano zastąpienie wyrazów „2016 r.” wyrazami „2018 r.”.

II. Zmiany w zakresie ustawy Ordynacja podatkowa

Art. 2 pkt 1 (art. 56b ustawy Ordynacja podatkowa)

W efekcie wprowadzanych zmian VAT w zakresie dodatkowego zobowiązania podatkowego (art. 110a i art. 110b ustawy o VAT) stawka odsetek za zwłokę do zaległości w podatku od towarów i usług w określonych w tym przepisie okolicznościach, nie będzie podwyższona w przypadku, gdy ustala się to dodatkowe zobowiązanie podatkowe.

Art. 2 pkt 2-4 (art. 73, 77 i 78 ustawy Ordynacja podatkowa)

Wprowadzane zmiany są konsekwencją likwidacji możliwości rozliczania się podatników podatku od towarów i usług innych niż mali podatnicy za okresy kwartalne.

Art. 2 pkt 5-8 (art. 117c, 118 § 1 i 133 § 1 oraz § 1c w art. 274c ustawy Ordynacja podatkowa)

W związku z propozycją rozszerzenia instytucji odpowiedzialności solidarnej na pełnomocnika podatnika, którego zgłoszenie rejestracyjne zostało przez niego złożone, niezbędne jest uzupełnienie w Ordynacji podatkowej regulacji dotyczących osób trzecich. W szczególności dotyczy to uzupełnienia katalogu podmiotów wskazanych jako osoby trzecie. Proponuje się zatem dodanie art. 117c, zgodnie z którym pełnomocnik, o którym mowa w art. 96 ust. 4y ustawy o VAT, odpowiada solidarnie całym swoim majątkiem za zaległości podatkowe podatnika powstałe z tytułu czynności opodatkowanych VAT wykonanych w ciągu 6 miesięcy od dnia zarejestrowania podatnika jako podatnika VAT czynnego, na zasadach określonych w przepisach o podatku od towarów i usług.

Pełnomocnik dokonujący rejestracji podatnika będzie więc odpowiadał za zaległość podatkową tego podatnika, o ile powstanie zaległość podatkowej w tym okresie wiązało się z uczestnictwem tego podatnika w nierzetelnym rozliczaniu podatku w celu osiągnięcia korzyści majątkowej. W pozostałym zakresie znajdą odpowiednie zastosowanie przepisy Ordynacji podatkowej, w szczególności procedury postępowania przy orzekaniu odpowiedzialności osób trzecich.

W konsekwencji dodania art. 117c konieczne stało się dokonanie zmiany w art. 118 § 1 Ordynacji podatkowej oraz stosowne zmodyfikowanie art. 133 § 1 Ordynacji podatkowej w celu rozszerzenia katalogu podmiotów uznawanych za stronę w postępowaniu podatkowym.

Proponuje się również dodanie po art. 274c Ordynacji podatkowej § 1c, umożliwiającego weryfikację zasadności zwrotu różnicy podatku nie tylko poprzez weryfikację rozliczenia podatnika, ale też weryfikację rozliczeń innych podmiotów biorących udział w obrocie towarami lub usługami, będących przedmiotem rozliczenia podatnika.

III. Zmiany w zakresie ustawy Kodeks karny skarbowy

Art. 3 pkt 1 (art. 9 ustawy Kodeks karny skarbowy)

Skreślenie w kks zapisu „której odrębne przepisy przyznają zdolność prawną” (art. 9 § 3 in fine) spowoduje, iż przepis ten będzie stanowił również podstawę odpowiedzialności osoby fizycznej za uszczuplenia spółki cywilnej w zakresie podatku do towarów i usług czy podatku akcyzowego, a zatem czyny takie nie pozostaną bezkarne.

W obecnym stanie prawnym brak jest podstawy do pociągnięcia do odpowiedzialności karnej za zobowiązania z tytułu podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego wspólników spółki cywilnej czy też osób zajmujących się sprawami gospodarczymi tej spółki, wobec faktu, iż spółka cywilna nie należy do wymienionych w art. 9 § 3 kks jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, gdyż nie posiada zdolności prawnej w rozumieniu prawa cywilnego mimo, że ma ona w razie nałożenia na nią obowiązku podatkowego zdolność podatkową.

Art. 3 pkt 2 (art. 37 ustawy Kodeks karny skarbowy)

Przepis art. 62 § 2 kks dotyczy czynów formalnych, do znamion których nie należy uszczuplenie podatkowe, a zatem w odniesieniu do nich przepis art. 37 § 1 pkt 1 kks obecnie nie znajduje zastosowania. W związku z tym zaproponowano zmiany w art. 37 § 1 dotyczące wskazania nowej okoliczności nadzwyczajnego obostrzenia kary w sytuacji popełnienia przestępstwa skarbowego z art. 62 § 2 kks, jeżeli podatek wynikający z tych faktur jest dużej wartości (dodany pkt 1a). Zmiana jest wyrazem zaostrzenia polityki karnej w zakresie tego typu zachowań. Konsekwencją zmiany w § 1 jest proponowana zmiana w § 2, który wymienia sytuacje kiedy nie ma miejsca nadzwyczajne obostrzenie kary. Po zmianie brzmienia § 2, będzie on miał zastosowanie do sytuacji gdy w związku z przestępstwem z art. 62 § 2 kks doszło do uszczuplenia należności publicznoprawnej, jednak wymagana należność została uiszczona (przede wszystkim kwota z art. 108 ust. 1 ustawy o VAT).

Art. 3 pkt 3 (art. 38 ustawy Kodeks karny skarbowy)

Uwzględniając kierunek proponowanych zmian w zakresie penalizacji wystawiania nierzetelnych faktur, jak również uzasadnioną konieczność obostrzenia odpowiedzialności za ww. czyny w sytuacji „wielkiej wartości” podatku wynikającego z nierzetelnych faktur (§ 2 pkt 3 w art. 38 kks), zaproponowano zmianę treści przepisu art. 38 kks. W związku z powyższym sąd wymierzając karę pozbawienia wolności stosując nadzwyczajne obostrzenie kary wobec sprawcy przestępstwa z art. 62 § 2 kks będzie zobligowany do wymierzenia tej kary powyżej dolnej granicy zagrożenia za ten typ przestępstwa skarbowego, tj. powyżej roku do górnej granicy zagrożenia zwiększonego o połowę (przy czynach o dużej wartości podatku wynikającego z nierzetelnych faktur) - art. 38 § 1 pkt 3 kks albo do górnej granicy ustawowego zagrożenia zwiększonego podwójnie (przy czynach o wielkiej wartości podatku wynikającego z nierzetelnych faktur) - art. 38 § 2 kks.

Art. 3 pkt 4 (art. 50 § 2 ustawy Kodeks karny skarbowy)

Dyrektywa wykonawcza zdefiniowana w art. 50 § 2 kks prowadzi w praktyce do sytuacji, w której ci sami notoryczni sprawcy czynów zabronionych nie ponoszą wymiernej odpowiedzialności, adekwatnej do skali i częstotliwości naruszeń.

Wyrokowanie na zasadzie kary łącznej według reguł określonych art. 50 § 1 kks, spełnia postulat sprawiedliwej odpłaty oraz prewencji szczególnej i ogólnej uciążliwości. Natomiast w przypadku niejednocześnie orzeczonych kar, przy założeniu, że zgodnie z art. 50 § 2 kks wykonaniu podlega tylko najsurowsza kara, ich materialna uciążliwość staje się względniejsza i nie odstrasza wystarczająco od powrotu do przestępczej działalności.

Zasadne jest więc dokonanie uchylenia przepisu art. 50 § 2 kks, mając na względzie, że jest to instytucja w takim kształcie nieznaną powszechnemu prawu karnemu.

Potrzeba tej zmiany wynika z dotychczasowej praktyki Służby Celnej w zwalczaniu przestępczej działalności, w szczególności przemytu papierosów przez wschodnią granicę państwa. Dopuszczalność wykonania tylko jednej kary spośród kilku, jest okolicznością znaną sprawcom wielokrotnym i przez to nie ogranicza skali zjawiska.

W wyniku przemytu dochodzi do narażenia uszczuplenia zarówno cła oraz akcyzy, jak i podatku VAT.

Art. 3 pkt 5 i pkt 7 (art. 56 § 4 i art. 80a § 2 ustawy Kodeks karny skarbowy)

Zmiana w art. 56 § 4 kks wprowadza odpowiedzialność karną za wykroczenie skarbowe polegające na złożeniu deklaracji z pominięciem zastosowania środków komunikacji elektronicznej, który to obowiązek ustanawia nowy ust. 11a w art. 99 nowelizowanej ustawy o VAT. W stosunku do informacji podsumowującej obowiązek zastosowania tej formy wynika z nowego brzmienia art. 100 ust. 3 ustawy o VAT, zaś analogiczną sankcją za niezachowanie właściwej formy ich złożenia wprowadza zmieniony § 2 w art. 80a kks.

Art. 3 pkt 6 (art. 62 ustawy Kodeks karny skarbowy)

Zgodnie z zaproponowanymi zmianami w art. 62 w zakresie wykreślenia w § 1 zapisu „za wykonanie świadczenia”, przepis ten penalizowałby zachowania swoistego rodzaju wadliwości w zakresie realizacji obowiązków wystawiania i wydawania faktur.

W zakresie penalizacji przestępstw skarbowych polegających na wystawianiu nierzetelnych faktur przewidziano typ podstawowy i uprzywilejowany mając na uwadze wysokość kwot podatku wynikających z nierzetelnych faktur. W typie uprzywilejowanym - art. 62 § 2a kks w sytuacji gdy kwota podatku wynikająca z faktury albo suma kwot podatku wynikających z faktur jest małej wartości grozi sankcja kary grzywny zwiększonej do 720 stawek dziennych albo kara pozbawienia wolności albo obie te kary łącznie. Natomiast jeżeli czyn polega na wystawianiu nierzetelnych faktur a kwota podatku wynikająca z faktury albo suma kwot podatku wynikających z faktur jest powyżej małej wartości grozi sankcja kary grzywny do 720 stawek dziennych albo kara pozbawienia wolności, ale w wymiarze nie krótszym niż rok albo obie te kary łącznie- art. 62 § 2 kks .

IV. Przepisy przejściowe

Art. 4

Niniejszy projekt przewiduje zmianę w art. 17 ust. 1 pkt 8 polegającą na objęciu przepisami w zakresie tzw. mechanizmu odwróconego obciążenia, oprócz emisji gazów cieplarnianych, o których mowa w ustawie z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (Dz. U. poz. 1223 oraz z 2016 r. poz. 266 i 542), dodatkowo - w celu zapewnienia większej skuteczności i uszczelnienia systemu VAT za pomocą tego instrumentu - niektórych usług związanych z rynkiem budowlanym, które wymienione zostały w poz. 2 – 34 załącznika nr 14 do ustawy.

Zgodnie z przepisem przejściowym przepisy art. 17 ust. 1 pkt 8 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą stosuje się do tych usług budowlanych, które zostały wykonane od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. Oznacza to, że podatek VAT od usług budowlanych wykonanych przed dniem wejścia w życie ustawy, będzie rozliczany na zasadach ogólnych. Jednocześnie wskazano, że ustalenie momentu wykonania usługi powinno nastąpić na podstawie art. 19a ust. 2 i 3 ustawy o VAT (art. 4 zdanie drugie).

Art. 5

W art. 5 projektu wprowadza się przepisy przejściowe regulujące kwestię rozliczeń związanych z transakcjami dostaw towarów lub świadczenia usług, które od dnia wejścia w życie ustawy będą objęte mechanizmem odwróconego obciążenia.

W przypadku zatem uiszczenia przed dniem 1 stycznia 2017 r. całości lub części zapłaty na poczet dostawy towaru lub świadczenia usługi, które od dnia 1 stycznia 2017 r. będą objęte tym mechanizmem, rozliczenie podatku VAT od takiej zaliczki dokonane przy zastosowaniu zasad ogólnych powinno zostać odpowiednio skorygowane.

Mając na uwadze to, że ostateczna realizacja dostawy towaru lub świadczenia usługi jest zasadniczo warunkiem koniecznym opodatkowania czynności zapłaty całości lub części ceny – skorzystania z prawa do odliczenia przez nabywcę towaru – (vide: wyrok TSUE w sprawie C-107/13), a co za tym idzie występuje ścisły związek między zapłatą ceny a realizowanym świadczeniem, zasadne jest określenie zasad rozliczeń całej transakcji (na którą składają się oba te zdarzenia), w sytuacji gdy zapłata oraz dostawa realizowane są odpowiednio przed i po wejściu w życie wskazanych regulacji, w sytuacji gdy przepisy te różnie określają podmiot zobowiązany do rozliczania podatku z tego tytułu). Zgodnie bowiem z dyrektywą 2006/112/WE do rozliczenia podatku z tytułu jednej dostawy może być zobowiązany tylko jeden podatnik.

Dodatkowo – celem uproszczenia tych rozliczeń – wprowadza się zapis stanowiący o tym, że korekty dokonane wcześniej rozliczenia dokonuje się na bieżąco, tj. w deklaracji podatkowej za okres rozliczeniowy, w którym nastąpiła dostawa towarów lub została wykonana usługa.

Zauważyć należy, że wprowadzane przepisy przejściowe niewątpliwie ułatwią podatnikom

rozliczanie ww. transakcji, poprzez jednoznaczne wskazanie sposobu dokonania rozliczenia podatku. Korekty dokonane przez sprzedawcę i nabywcę będą odbywały się na bieżąco, zatem nie będą wiązały się z żadnymi konsekwencjami podatkowymi dla tych podmiotów. Jednocześnie zagwarantują przedsiębiorcom pewność prawną, niezbędną do bieżącego prowadzenia działalności gospodarczej. Podkreślenia wymaga, że analogiczne zasady rozliczania podatku od transakcji mających miejsce w okresie, w którym następuje zmiana sposobu ich opodatkowania poprzez objęcie mechanizmem reverse charge, stosowane były w przypadku wcześniejszych zmian legislacyjnych w tym zakresie, np. w odniesieniu do transakcji, które zostały objęte tym mechanizmem od dnia 1 lipca 2015 r. (na podstawie przepisów ustawy z dnia 9 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy – Prawo zamówień publicznych – Dz. U. poz. 605).

Art. 6

W przepisie tym proponuje się, aby przepisy art. 87 ust. 6, art. 110a i art. 110b ustawy o VAT w brzmieniu nadanym przez ustawę nie były stosowane do okresów rozliczeniowych przypadających przed 1 stycznia 2017 r. W efekcie nowe zasady ubiegania się o zwrot w 25-dniowym terminie będą miały zastosowanie począwszy od rozliczenia za miesiąc styczeń 2017 r., a dodatkowe zobowiązanie, o którym mowa w przepisach art. 110a i 110b, nie zostanie ustalone za okresy rozliczeniowe przed 1 stycznia 2017 r.

Art. 7

Przepis art. 7 wskazuje na sposób ustalenia dodatkowego zobowiązania podatkowego w przypadku naruszenia przez podatnika obowiązku określonego w art. 89 b ust. 1 ustawy o VAT (tzw. ulga na złe długi). Dodatkowe zobowiązanie, o którym mowa w art. 89b ust. 6 będzie miało zastosowanie wyłącznie do okresów rozliczeniowych przypadających przed 1 stycznia 2017 r.

Art. 9 i art. 10

Przepisy art. 9 zawiera przepis przejściowy stanowiący, że przepisy dotyczące likwidacji rozliczeń za okresy kwartalne dla podatników innych niż mali podatnicy i obowiązku składania tych deklaracji drogą elektroniczną, jak również obowiązku składania za pomocą środków komunikacji elektronicznej informacji podsumowujących za okresy miesięczne będą stosowane począwszy od rozliczenia za pierwszy okres rozliczeniowy 2017 r.

Jednocześnie w art. 10 przewiduje się, że przewidziany w nowym art. 99 ust. 3a brak możliwości stosowania rozliczeń kwartalnych przez podatników rozpoczynających wykonywanie czynności określonych w art. 5 w ciągu pierwszych 12 miesięcy tej działalności, będzie miał zastosowanie do podatników, którzy rozpoczynają wykonywanie tych czynności od dnia 1 stycznia 2017 r.

Art. 11

Przepis przejściowy stanowiący, że do składania deklaracji w formie elektronicznej od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. nie są obowiązani podatnicy, którzy nie są:

- 1) obowiązani do zarejestrowania się jako podatnicy VAT UE,
- 2) będący dostawcami towarów lub świadczącymi usługi, dla których podatnikiem jest nabywca zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 7 i 8, oraz nabywcami tych towarów lub usług,
- 3) obowiązani, zgodnie z art. 45ba ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych lub art. 27 ust. 1c ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, do składania deklaracji, informacji oraz rocznego obliczenia podatku za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Podatnicy inni niż ww. będą zatem zobowiązani od składania deklaracji podatkowych w formie elektronicznej od 1 stycznia 2018 r.

Art. 12

Przepis art. 12 ust. 1 ma umożliwić podmiotom, które przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zostały wpisane do wykazu, o którym mowa w art. 105c ust. 1 ustawy o VAT, dostosowanie się – w terminie jednego miesiąca od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy zmieniającej – do wymogu dotyczącego upoważnienia banku/spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej prowadzącej ich rachunki, na które dokonywane są płatności za towary wymienione w załączniku nr 13 do ustawy, wskazane w zgłoszeniu identyfikacyjnym, do przekazywania organom podatkowym lub organom kontroli skarbowej informacji o wszystkich transakcjach na tych rachunkach. W przypadku niedopełnienia tych formalności we wskazanym terminie, podmiot zostanie następnego dnia roboczego po tym terminie usunięty z wykazu przez naczelnika urzędu skarbowego. W takim przypadku naczelnik urzędu skarbowego powinien wydać postanowienie, na które nie przysługuje zażalenie (art. 12 ust. 3).

Natomiast podmioty, przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zostały wpisane do wykazu, i które w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy:

- 1) byłyby objęte postępowaniem restrukturyzacyjnym w rozumieniu ustawy Prawo restrukturyzacyjne, postępowaniem upadłościowym lub byłyby w trakcie likwidacji, lub
- 2) nie posiadałyby koncesji wymaganej w prowadzeniu działalności gospodarczej w związku z dostawą paliw

byłyby usuwane przez naczelnika urzędu skarbowego z wykazu (art. 12 ust. 2).

Naczelnik urzędu skarbowego wydawałby w takim przypadku postanowienie, na które nie będzie przysługiwać zażalenie (art. 12 ust. 3).

Należy wskazać, że kaucja podlegałaby zwrotowi (o ile nie zaistniałyby przesłanki do jej zatrzymania) na wniosek podmiotu na ogólnych zasadach przewidzianych dla zwrotu kaucji.

V. Termin wejścia w życie proponowanych zmian

Art. 14

Proponuje się, aby ustawa weszła w życie od 1 stycznia 2017 r., z wyjątkiem: art. 1 pkt 7 dotyczącego zmian w art. 90 ustawy o VAT, umożliwiających stosowanie po roku 2017 reguły, że w przypadku jednostki samorządu terytorialnego proporcję, o której mowa w art. 90 ust. 2 ustawy o VAT ustala się odrębnie dla każdej z jednostek organizacyjnych jednostki samorządu terytorialnego, który to przepis ma wejść w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.

Stosownie do postanowień art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. poz. 979), projekt ustawy zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Ustawa nie podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów dotyczących krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych.

Ustawa jest zgodna z prawem Unii Europejskiej.

<p>Nazwa projektu ustawa o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Finansów Ministerstwo Sprawiedliwości</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pan Leszek Skiba Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Pan Tomasz Tratkiewicz Dyrektor Departamentu Podatku od Towarów i Usług tel. 694-36-21; e-mail: tomasz.tratkiewicz@mf.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 22.09.2016 r.</p> <p>Źródło: Zapowiedź z exposé wyrok TSUE w sprawie: C-40/15</p> <p>Nr w wykazie prac: UA21</p>
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Rosnąca w ostatnich latach luka w podatku VAT wymaga zdecydowanych działań i nowych rozwiązań ograniczających skalę nadużyć i zapobiegających powstawaniu nowych procederów oszustw w tym podatku. Projekt ustawy wprowadza dodatkowe rozwiązania mające na celu poprawę ściągalności podatku – tzw. pakiet rozwiązań uszczelniających. W ramach tego pakietu proponuje się zmiany w samej ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710, z późn. zm.) – zwanej dalej: „ustawą o VAT”, oraz w ustawach: z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2013 r. poz. 186, z późn. zm.) i z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613, z późn. zm.). Dodatkowo celem zaproponowanych zmian jest także dostosowanie przepisów ustawy o VAT do wymogów UE (w związku z wyrokiem TSUE w sprawie C-40/15).

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Celem zapewnienia większej stabilności wpływów z tytułu podatku od towarów i usług poprzez ograniczenie nadużyć w tym podatku i uszczelnienie systemu VAT proponuje się wprowadzenie w **ustawie o VAT** następujących rozwiązań:

1. Objęcie zakresem tzw. mechanizmu odwróconego obciążenia niektórych transakcji mających za przedmiot świadczenie usług budowlanych.

Powodem, dla którego rozwiązanie takie jest wprowadzane do przepisów ustawy o VAT są nieprawidłowości zaobserwowane na tym rynku, w szczególności problem oszustw w zakresie podatku VAT (w tym również przy użyciu faktur, które nie odzwierciedlają rzeczywistych transakcji).

2. Objęcie mechanizmem odwróconego obciążenia VAT transakcji, których przedmiotem są procesory.

Uzasadnieniem dla wprowadzenia tego modelu rozliczeń VAT jest fakt, iż w ostatnich latach obserwowany jest w Polsce nasilający się problem oszustw na rynku tzw. elektroniki, wśród nich zaś jednym z najbardziej wrażliwych na nadużycia obszarów jest rynek obrotu procesorami. Jednocześnie przewiduje się ustanowienie limitu kwotowego w wysokości 20 tys. zł, po przekroczeniu którego transakcje mające za przedmiot te towary byłyby objęte zakresem tego mechanizmu. Jest to rozwiązanie analogiczne do już funkcjonującego w odniesieniu do niektórych transakcji dotyczących towarów z kategorii elektroniki, objętych taką metodą rozliczania podatku VAT (komputery przenośne, telefony komórkowe, konsole do gier).

3. Objęcie mechanizmem odwróconego obciążenia VAT transakcji, których przedmiotem są określone towary z kategorii złota i srebra. Z uwagi na fakt niewątpliwego podobieństwa pomiędzy towarami z kategorii złota i srebra objętymi już obecnie częściowo mechanizmem odwróconego obciążenia i instytucją solidarnej odpowiedzialności, w kontekście potencjalnej możliwości „przenoszenia się” aktywności podmiotów nieuczciwych na obszar obrotu tymi towarami, proponuje się wprowadzenie rozwiązania polegającego na objęciu zakresem mechanizmu odwróconego obciążenia towarów z kategorii obydwu tych metali szlachetnych, co wiąże się z przeniesieniem z załącznika nr 13 do ustawy (zawierającego wykaz towarów, których dostawa objęta jest solidarną odpowiedzialnością) poszczególnych pozycji dotyczących towarów z kategorii złota o próbie niższej niż 325 tysięcznych oraz srebra do załącznika nr 11 do ustawy (zawierającego wykaz towarów, których dostawa objęta jest mechanizmem odwróconego obciążenia).

4. Zmiana zasad dokonywania zwrotów VAT w terminie 25-dniowym (art. 87 ust. 6 ustawy o VAT), w związku z sygnałami o wykorzystywaniu tego przepisu przez oszustów. Obecne brzmienie tego przepisu uniemożliwia urzędowi skarbowemu sprawdzenie w tak krótkim terminie, czy podatnik nie ma zamiaru wyłudzenia podatku. Ponadto w obecnym stanie prawnym w przypadku kwot podatku naliczonego nie rozliczanego w poprzednich okresach podatnicy i urzędy skarbowe mają problem z udowodnieniem zapłaty należności wynikających ze wszystkich faktur.

5. Likwidacja możliwości stosowania rozliczeń kwartalnych dla podatników innych niż mali podatnicy oraz brak możliwości stosowania rozliczeń kwartalnych przez podatników rozpoczynających wykonywanie czynności opodatkowanych w okresie pierwszych dwunastu miesięcy prowadzenia działalności. Zapewni to bieżącą informację organom podatkowym, pozwoli również na wyeliminowanie wykorzystywanych w oszukańczych działaniach

niejednorodnych okresów rozliczeniowych sprzedawcy i nabywcy, przełoży się na stabilność miesięcznych dochodów budżetu państwa.

6. Wprowadzenie dla podatników obowiązku składania deklaracji dla podatku od towarów i usług wyłącznie drogą elektroniczną. Elektronizacja rozliczeń przyspieszy wprowadzanie danych do systemu, a tym samym przyspieszy ich analizę i identyfikowanie ryzyk.

Obowiązek taki powstanie z dniem 1 stycznia 2017 r. dla:

- wszystkich podatników VAT UE – co ułatwi monitorowanie transakcji wewnątrzspółnotowych jako transakcji szczególnie narażonych na oszustwa i nadużycia w VAT,
- podatników, którzy dokonują „krajowych” dostaw lub nabyć w systemie odwróconego obciążenia,
- pozostałych podatników, którzy zobowiązani są na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych do składania dokumentów, m.in. deklaracji rozliczeniowych, za pomocą środków komunikacji elektronicznej (art. 47a ustawy) - obowiązek składania określonych deklaracji, informacji i zeznań (w zbliżonym zakresie) w takiej właśnie formie wynika również z przepisów ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (art. 45ba) oraz ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (art. 27 i art. 27a).

Obowiązek ten dotyczyćby pozostałych podatników od 1 stycznia 2018 r.

7. Wprowadzenie obowiązku składania informacji podsumowujących wyłącznie za okresy miesięczne i przesyłania ich wyłącznie drogą elektroniczną

Podobnie jak w przypadku składanych drogą elektroniczną deklaracji elektroniczna deklaracja tych czynności przyspieszy wprowadzanie danych do systemu, a tym samym przyspieszy ich analizę i identyfikowanie ryzyk.

8. Modyfikację istniejących rozwiązań dotyczących odpowiedzialności solidarnej oraz kaucji gwarancyjnej w celu zapewnienia większej skuteczności tych instrumentów poprzez:

a) wprowadzenie dodatkowych przesłanek, które muszą być spełnione, aby nabywca towarów wymienionych w załączniku nr 13 do ustawy był zwolniony z odpowiedzialności solidarnej:

- nabywca musi dokonać w całości zapłaty za towary na rachunek sprzedawcy w banku mającym siedzibę na terytorium kraju lub jego rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, której jest członkiem, wskazany w zgłoszeniu identyfikacyjnym,

- w odniesieniu do transakcji, których przedmiotem są paliwa – dodatkowo sprzedawca paliwa musi posiadać koncesje wymagane w wykonywaniu działalności gospodarczej w przypadku dostaw paliw (zmiana ma na celu przede wszystkim zabezpieczenie sytuacji, w której po wpisaniu do wykazu sprzedawcy zostałyby cofnięta koncesja lub koncesja wygasła).

b) wprowadzenie dodatkowych wymogów, które muszą być spełnione, aby sprzedawca mógł złożyć kaucję gwarancyjną i zostać wpisany do wykazu podmiotów, które złożyły kaucję gwarancyjną, tj. kaucję gwarancyjną będzie mógł złożyć sprzedawca, który na dzień składania kaucji dodatkowo:

- nie jest w trakcie postępowania restrukturyzacyjnego w rozumieniu ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne (Dz. U. poz. 978, z późn. zm.), postępowania upadłościowego lub w trakcie likwidacji (wymóg ten będzie dotyczył poza sprzedawcami paliw także sprzedawców innych towarów wymienionych w załączniku nr 13 do ustawy),

- posiada koncesje wymagane w wykonywaniu działalności gospodarczej związanej z dostawą paliw,

- upoważnił bank lub spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową prowadzącą rachunek wskazany w zgłoszeniu identyfikacyjnym, na który dokonywana jest zapłata z tytułu dostawy paliw, do przekazywania organom podatkowym lub organom kontroli skarbowej informacji o wszystkich transakcjach dokonywanych na tym rachunku.

c) zobowiązanie banków i spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych prowadzących wskazane rachunki sprzedawców towarów wymienionych w załączniku nr 13 do ustawy, na podstawie upoważnień złożonych przez te podmioty, do niezwłocznego przekazywania na wniosek organu podatkowego lub organu kontroli skarbowej informacji o wszystkich transakcjach dokonywanych na tych rachunkach.

d) doprecyzowanie zasad usuwania podmiotów z wykazu, w przypadku gdy po przyjęciu kaucji gwarancyjnej i wpisaniu do wykazu naczelnik urzędu skarbowego dowiedziałby się, że podatek jest objęty postępowaniem restrukturyzacyjnym, postępowaniem upadłościowym lub jest w trakcie likwidacji lub wygasła mu koncesja na obrót paliwami (lub ją utracił).

Wprowadzane zmiany mają na celu zagwarantowanie, że kaucję gwarancyjną będą mogli złożyć, a następnie pozostawać w wykazie sprzedawcy, którzy gwarantują wywiązywanie się z obowiązku regulowania swoich zobowiązań podatkowych.

9. Objęcie solidarną odpowiedzialnością nabywcy za zobowiązanie podatkowe dostawcy transakcji, których przedmiotem jest folia typu stretch. Powyższe pozwoli na ograniczenie narastającego problemu oszustw podatkowych na rynku handlu folią typu stretch służącą m.in. do owijania palet.

10. Objęcie solidarną odpowiedzialnością nabywcy za zobowiązanie podatkowe dostawcy transakcji, których przedmiotem są dyski twarde (dyski HDD) oraz dyski SSD. Uzasadnione jest to zaobserwowanymi negatywnymi zjawiskami na tym rynku oraz informacjami od służb kontrolnych wskazującymi na zwiększoną aktywność podmiotów nieuczciwych, co oznacza, że sektor ten powinien zostać uznany za szczególnie wrażliwy na oszustwa podatkowe.

11. Rozszerzenie odpowiedzialności solidarnej na przedstawiciela podmiotu rozpoczynającego działalność gospodarczą. Odpowiedzialność solidarna pełnomocnika wraz z zarejestrowanym podatnikiem dotyczyłaby zaległości podatkowych powstałych z tytułu czynności wykonanych w ciągu pierwszych 6 miesięcy od zarejestrowania podatnika jako podatnika

VAT czynnego. Odpowiedzialność nie przekraczałyby 10-krotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

Rozwiązanie to pozwoliłoby na ograniczenie rejestrowania tzw. „słupów” przez pełnomocników.

Odpowiedzialność solidarna pełnomocnika wraz z zarejestrowanym podatnikiem nie będzie dotyczyła sytuacji, gdy powstanie zaległości podatkowych nie będzie wiązało się z uczestnictwem podmiotu dokonującego sprzedaży w nierzetelnym rozliczaniu podatku w celu odniesienia korzyści majątkowej.

12. Odmowa rejestracji podmiotu jako podatnika VAT.

W trakcie procesu rejestracji podatnika dla potrzeb podatku od towarów i usług powinna mieć miejsce weryfikacja informacji zawartych w zgłoszeniu rejestracyjnym. W przypadku, gdy okaże się, że podmiot ten nie istnieje lub, mimo podjęcia udokumentowanych prób, nie ma możliwości skontaktowania się z nim, a także, gdy nie stawia się na wezwania, organ rejestrujący powinien odmówić rejestracji takiego podmiotu jako podatnika VAT czynnego lub zwolnionego.

13. Doprecyzowanie regulacji określających przesłanki warunkujące wykreślenie podatnika z rejestru podatników VAT.

Proponuje się zmianę mającą na celu wykluczenie z rejestru podatników VAT (wykreślenie z rejestru podatników VAT) podmiotów, które:

1) zawiesiły działalność gospodarczą (wykonywanie czynności podlegających opodatkowaniu). Proponuje się aby podmioty, które zawieszają działalność gospodarczą zgodnie z ustawą o swobodzie działalności gospodarczej na co najmniej 6 kolejnych miesięcy lub 2 kolejne kwartały były z urzędu wykreślane przez naczelnika urzędu skarbowego, a po wznowieniu tej działalności, byłyby z urzędu rejestrowane jako podatnicy VAT ze statusem posiadanym przed dniem zawieszenia,

2) nie złożyły za 6 kolejnych miesięcy lub 2 kolejne kwartały deklaracji, lub złożyły za te okresy deklaracje, w których nie wykazywały sprzedaży oraz kwot podatku do odliczenia. Jednocześnie przewiduje się sytuacje, w których mimo zaistnienia powyższych przesłanek, podatnik nie zostanie wykreślony z rejestru (np. gdy określone zachowanie wynika ze specyfiki prowadzonej działalności),

3) wystawiały tzw. „puste” faktury. W przypadku gdy podatnik wykaże, że prowadzi działalność gospodarczą, a wystawienie „pustej” faktury było wynikiem pomyłki lub nastąpiło bez wiedzy podatnika, jego rejestracja jako podatnika VAT czynnego zostanie przywrócona. W przypadku podmiotów, które zostały wyrejestrowane z rejestru podatników VAT w związku z wystawianiem tzw. „pustych” faktur, ponowna rejestracja byłaby możliwa po uiszczeniu przez podmiot kaucji rejestracyjnej,

4) prowadząc działalność gospodarczą wiedziały lub miały uzasadnione podstawy do tego aby przypuszczać, że uczestniczą w procederze oszustwa lub nadużycia podatkowego, mającego na celu osiągnięcie nienależnych korzyści majątkowych kosztem budżetu państwa.

Dodatkowo proponuje się wykreślanie z rejestru podatników VAT czynnych podatników, którzy w składanych przez 6 kolejnych miesięcy lub 2 kolejne kwartały deklaracjach wykazują wyłącznie sprzedaż zwolnioną od podatku na podstawie art. 43 ustawy (będą oni zarejestrowani jako podatnicy VAT zwolnieni).

14. Modyfikacja rozwiązania, które uzależnia powstanie prawa do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego w przypadku transakcji, z tytułu których podatnikiem jest nabywca lub usługobiorca, a także w przypadku wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów (o których mowa w art. 86 ust. 2 pkt 4 ustawy o VAT), od uwzględnienia przez podatnika kwoty podatku należnego w deklaracji podatkowej, w której jest obowiązany rozliczyć ten podatek.

Uwzględnienie przez podatnika podatku należnego w deklaracji podatkowej nie może nastąpić później niż w terminie 3 miesięcy od miesiąca, w którym powstał obowiązek podatkowy z tytułu wewnątrzwspólnotowego nabycia. Jeżeli zatem nastąpi to w terminie późniejszym niż określony w tym przepisie, to podatnik będzie mógł uwzględnić podatek naliczony w związku z tą transakcją w deklaracji podatkowej składanej na bieżąco. Analogiczne zasady dotyczyć będą odliczeń podatku przy transakcjach, o których mowa w art. 86 ust. 2 pkt 4 lit. a, b i d ustawy o VAT. Wprowadzenie powyższego doprecyzowania jest uzasadnione występowaniem nieprawidłowości w deklarowaniu przez niektóre podmioty wewnątrzwspólnotowych nabyć towarów i innych transakcji, w których co do zasady podatek należny równy jest podatkowi naliczonemu. Proponowana zmiana przyczyni się do respektowania przez podatników ciężających na nich obowiązków sprawozdawczych.

15. Wprowadzenie obowiązku złożenia przez niektóre podmioty kaucji rejestracyjnej, która będzie warunkiem ich rejestracji jako podatników VAT.

Rozwiązanie to będzie dotyczyć podmiotów, co do których istnieje ryzyko wystąpienia zaległości podatkowych. Ryzyko to będzie oceniane przez naczelnika urzędu skarbowego dokonującego rejestracji podmiotu, na podstawie analizy jego powiązań z innymi podmiotami (jego zaangażowania w działalność innych podmiotów lub zaangażowania innych podmiotów w działalność podmiotu składającego zgłoszenie rejestracyjne), które to podmioty (lub sam składający zgłoszenie) – jako zarejestrowani podatnicy podatku VAT:

- posiadają lub posiadały zaległości w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa w wysokości przekraczającej 20 000 zł w okresie ostatnich dwóch lat, lub
- zostały wyrejestrowane z rejestru podatników VAT w związku ze stwierdzeniem w wyniku ustalenia, iż podmioty te nie istnieją lub mimo podjętych udokumentowanych prób nie ma możliwości skontaktowania się z nimi bądź nie stawiają się na wezwania organu podatkowego, lub też w związku z wystawianiem przez nie tzw. „pustych” faktur,
- składający zgłoszenie rejestracyjne lub zaangażowana w działalność składającego zgłoszenie osoba fizyczna została

prawomocnie skazana za przestępstwo skarbowe.

Wysokość kaucji rejestracyjnej, do której złożenia będzie zobowiązany podmiot noworejestrowany, będzie uzależniona m.in. od powiązań tego podmiotu z podmiotami generującymi zaległości podatkowe bądź wykreślonych z rejestru podatników VAT oraz od wysokości tych zaległości.

Wysokość kaucji będzie określana w postanowieniu wydawanym przez naczelnika urzędu skarbowego dokonującego rejestracji i będzie mieścić się w przedziale od 20 000 zł do 200 000 zł. Kaucja rejestracyjna może być powiększana o kwotę zaległości w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa ciążących na podmiocie składającym zgłoszenie rejestracyjne.

Kaucja rejestracyjna ma mieć charakter zabezpieczający – będzie wykorzystana na pokrycie ewentualnych zaległości podatkowych rejestrowanego podmiotu. Po upływie 1 roku, licząc od końca miesiąca, w którym została złożona, będzie ona w całości lub w części (jeśli została wykorzystana na pokrycie zaległości) zwracana podatnikowi.

Organ podatkowy będzie mógł również uzależnić rejestrację od złożenia ww. kaucji w przypadku podmiotów deklarujących prowadzenie działalności w tzw. wirtualnych biurach.

16. Wprowadzenie sankcji podatkowych za nierzetelne rozliczanie podatku skutkujące zaniżeniem zobowiązania podatkowego lub zawyżeniem nadwyżki podatku naliczonego nad należnym do zwrotu lub rozliczenia w następnych okresach rozliczeniowych lub zwrotu podatku oraz likwidacja sankcji wynikającej z przepisów dotyczących ulgi na złe długi. Proponuje się aby w przypadku stwierdzenia, że podatnik w złożonej deklaracji podatkowej wykazał kwotę zobowiązania podatkowego niższą od kwoty należnej, organ przeprowadzający kontrolę określał wysokość tego zobowiązania w prawidłowej wysokości oraz ustalał dodatkowe zobowiązanie podatkowe w wysokości odpowiadającej 30 % kwoty zaniżenia tego zobowiązania. Również w przypadku stwierdzenia, że podatnik w złożonej deklaracji podatkowej wykazał kwotę zwrotu różnicy podatku, zwrotu podatku naliczonego lub kwotę różnicy podatku do rozliczenia w następnych okresach rozliczeniowych wyższą od kwoty należnej lub powinien wykazać kwotę zobowiązania podatkowego podlegającą wpłacie do urzędu skarbowego, kwoty te zostaną określone w prawidłowej wysokości oraz zostanie ustalone dodatkowe zobowiązanie podatkowe w wysokości odpowiadającej 30 % kwoty zawyżenia. Dodatkowe zobowiązanie podatkowe będzie ustalone również w sytuacji, gdy podatnik nie złożył deklaracji podatkowej oraz nie wpłacił kwoty zobowiązania podatkowego. Dodatkowo proponuje się wprowadzenie sankcji w podwyższonej wysokości (100%) w odniesieniu do podatników dopuszczających się oszustw podatkowych (w tym wystawiających „puste” faktury). Ww. sankcje mają znaczenie przede wszystkim prewencyjne. Zmierzają do przekonania podatników, iż rzetelne i staranne wypełnienie deklaracji podatkowej leży w ich interesie. Ujawnienie bowiem błędu w deklaracji pociąga za sobą obowiązek zapłacenia ustalonego dodatkowego zobowiązania podatkowego.

W podobnym kształcie sankcje funkcjonowały w ustawie o VAT do 30 listopada 2008 r.

Jednocześnie proponuje się, aby sankcje nie były ustalane w przypadku, gdy podatnik sam dokona korekty rozliczenia lub pomylił się i rozliczył należny podatek w deklaracji składanej za niewłaściwy okres, jednak pod warunkiem, iż miało to miejsce przed wszczęciem postępowania kontrolnego, bądź też w przypadku popełnienia w deklaracji błędów rachunkowych i oczywistych pomyłek.

Ponadto zaproponowano, aby nie stosowano ww. przepisów do okresów rozliczeniowych przypadających przed 1 stycznia 2017 r. W efekcie dodatkowe zobowiązanie nie zostanie ustalone za okresy rozliczeniowe poprzedzające tę datę.

Ponadto proponuje się likwidację sankcji wynikającej z przepisów dotyczących ulgi na złe długi. Nie jest zasadne obciążanie podatnika obiema sankcjami. Sankcja ta będzie natomiast stosowana za okresy rozliczeniowe przypadające przed 1 stycznia 2017 r.

W ustawie **Kodeks karny skarbowy** proponuje się zaostrzenie przewidzianych w niej sankcji dla osób biorących udział w oszustwach podatkowych. W szczególności proponuje się wprowadzenie w Kks stosownego przepisu dedykowanego sytuacji, gdy osoba wystawia tzw. puste faktury lub posługuje się takimi fakturami (ujmuje je w rozliczeniach). W takiej sytuacji proponuje się sankcję znacznie wyższą od tej przewidzianej obecnie w art. 62 kks – obejmowałaby również karę pozbawienia wolności.

Celem jest wyodrębnienie tego rodzaju praktyk jako szczególnie sankcjonowanych, których karanie byłoby niezależne od efektów tzw. postępowań wymiarowych. Przesłanką do wymierzenia kary byłoby samo wystawienie „pustej” faktury lub posługiwanie się taką fakturą w celu odliczenia podatku.

W sytuacji, gdy wystawcą faktury jest tzw. „słup”, czyli podmiot, który praktycznie nie posiada majątku, nałożenie na niego kary finansowej nie przynosi pożądanych efektów, sankcji tej nie można bowiem wyegzekwować. Proponowaną sankcję należy również nałożyć na oszustów – odbiorców takich „pustych” faktur.

W ustawie **Ordynacja podatkowa** proponuje się zmianę polegającą na niestosowaniu podwyższonej stawki odsetek za zwłokę do zaległości w podatku od towarów i usług w przypadku, gdy ustala się dodatkowe zobowiązanie podatkowe, o którym mowa w art. 110a i 110b ustawy o VAT. Ponadto w ustawie Ordynacja podatkowa proponuje się wprowadzenie zmian wynikających z rozszerzenia instytucji odpowiedzialności solidarnej na pełnomocnika podatnika, którego zgłoszenie rejestracyjne zostało przez niego złożone, oraz dodanie przepisu umożliwiającego weryfikację zasadności zwrotu różnicy podatku nie tylko poprzez weryfikację rozliczenia podatnika, ale też weryfikację rozliczeń innych podmiotów biorących udział w obrocie towarami lub usługami, będących przedmiotem rozliczenia podatnika.

Pozostałe proponowane zmiany w ustawie Ordynacja podatkowa są konsekwencją likwidacji możliwości rozliczania się podatników podatku od towarów i usług innych niż mali podatnicy za okresy kwartalne.

Ponadto w projekcie ustawy (w zakresie **ustawy o VAT**) zostały umieszczone przepisy:

1. Dostosowujące zakres zwolnienia od podatku m.in. dla usług ubezpieczeniowych w związku z wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 17 marca 2016 r. w sprawie C-40/15 Aspiro S.A. Proponowana zmiana prowadzi do usunięcia z regulacji dotyczących zwolnień od VAT, zwolnienia dla usług stanowiących element zwolnionej od podatku usługi finansowej lub ubezpieczeniowej, wymienionej w art. 43 ust. 1 pkt 7 oraz 37 - 41 ustawy, stanowiących odrębną całość oraz będących właściwymi i niezbędnymi do świadczenia usługi zwolnionej. Wprowadzone zmiany będą oznaczać, że przepisy art. 43 ust. 1 pkt 7 i 37 - 41 ustawy o VAT będą interpretowane przy uwzględnieniu orzecznictwa TSUE.

2. Utrzymujące dotychczasowe wysokości stawek podatku (tj. 8 i 23%) do dnia 31 grudnia 2018 r. Ponieważ proponowane rozwiązania uszczelniające przyniosą rezultaty dopiero w następnych latach, w projekcie ustawy zaproponowano utrzymanie dotychczasowej wysokości stawek podatku (tj. 8 i 23%) do dnia 31 grudnia 2018 r.

3. Umożliwiające stosowanie po roku 2017 reguły, zgodnie z którą w przypadku jednostki samorządu terytorialnego proporcję, o której mowa w art. 90 ust. 2 ustawy o VAT (proporcja ustalana na potrzeby odliczenia podatku naliczonego w przypadku wykonywania czynności dających prawo do odliczenia i czynności takiego prawa nie dających) ustala się odrębnie dla każdej z jednostek organizacyjnych jednostki samorządu terytorialnego. Przepisy te uzupełniają przepisy ustawy z dnia 5 września 2016 r. o szczególnych zasadach rozliczeń podatku od towarów i usług oraz dokonywania zwrotu środków publicznych przeznaczonych na realizację projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej lub od państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. poz. 1454) w kwestii tzw. centralizacji rozliczeń jst.

4. Podwyższające limit wartości sprzedaży uprawniający do korzystania z tzw. zwolnienia podmiotowego. Proponuje się, aby obecnie obowiązujący na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy limit w wysokości 150 tys. zł został podwyższony do wysokości 200 tys. zł, co oznacza, że po przekroczeniu tej wartości sprzedaży (lub – w przypadku podatnika rozpoczynającego wykonywanie działalności gospodarczej w danym roku – odpowiedniej kwoty obliczonej w proporcji do okresu prowadzonej działalności) podatnik straci prawo do zwolnienia.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Proponowane rozwiązania mające na celu poprawę ściągalności podatku – tzw. pakiet rozwiązań uszczelniających dotyczą krajowych regulacji, których wprowadzenie jest fakultatywne w UE.

Wprowadzenie proponowanych przepisów, dostosowujących zakres zwolnienia od podatku od towarów i usług m.in. dla usług ubezpieczeniowych w związku z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej spowoduje, że regulacje w tym zakresie będą jednolicie stosowane we wszystkich państwach członkowskich. Zgodność krajowych rozwiązań oceniana ma być przez pryzmat orzeczeń TSUE.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Podatnicy podatku od towarów i usług	Proponowane rozwiązania, mogą dotyczyć pośrednio wszystkich podatników podatku od towarów i usług, tj. ok. 1.629.065 (stan na koniec I półrocza 2015 r.), a w szczególności: <ul style="list-style-type: none"> ok. 308.360 podatników składających deklaracje dla podatku od towarów i usług za okresy kwartalne (dane za II kw. 2015 r.) ok. 224.707 podatników aktywnych w VIES składających deklaracje dla podatku od towarów w formie papierowej i 11.722 podatników, którzy dokonują „krajowych” dostaw lub nabyć w systemie odwróconego obciążenia (dane za III kw. 2015 r.) oraz ok. 1.252 podatników składających informacje podsumowujące dot. 	Hurtownia danych SPR wg stanu na dzień 18.11.2015 r.	Pozbawienie niektórych podatników możliwości rozliczania się za okresy kwartalne. Objęcie niektórych podatników obowiązkiem składania deklaracji podatkowych wyłącznie w formie elektronicznej. Nałożenie obowiązku składania informacji podsumowujących wyłącznie w formie elektronicznej oraz wyłącznie za okresy miesięczne.

	transakcji krajowych (VAT-27) za okresy kwartalne w formie papierowej (dane za III kw. 2015 r.). ok. 24 000 podatników, którzy mogą skorzystać z podwyższenia progu zwolnienia podmiotowego do 200 000 zł.		
--	---	--	--

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy zostanie poddany konsultacjom publicznym równoległe z uzgodnieniami zewnętrznymi. Projekt zostanie przekazany do partnerów społecznych, m.in. Business Centre Club, Stowarzyszenia Księgowych w Polsce, Naczelnej Rady Adwokackiej, Fundacji Rozwoju Rachunkowości, Krajowej Izby Biegłych Rewidentów, Naczelnej Rady Zrzeszeń Handlu i Usług, Krajowej Rady Doradców Podatkowych, Krajowej Izby Gospodarczej, Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej, Konfederacji LEWIATAN, Krajowej Izby Radców Prawnych, Polskiej Rady Biznesu, Polskiej Izby Handlu oraz Polskiej Organizacji Handlu i Dystrybucji.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2015 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)	
Dochody ogółem	3 689	3 151	3 151	3 151	3 151	3 151	3 151	3 151	3 151	3 151	3 151	3 151	35 199
budżet państwa	3 689	3 151	3 151	3 151	3 151	3 151	3 151	3 151	3 151	3 151	3 151	3 151	35 199
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem	3 689	3 151	3 151	3 151	3 151	3 151	3 151	3 151	3 151	3 151	3 151	3 151	35 199
budżet państwa	3 689	3 151	3 151	3 151	3 151	3 151	3 151	3 151	3 151	3 151	3 151	3 151	35 199
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													

Źródła finansowania

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Przedmiotowa regulacja poprzez wprowadzenie dodatkowych rozwiązań, których celem jest poprawa ściągalsności podatku przyczyni się do wzrostu dochodów do budżetu państwa, w konsekwencji będzie pozytywnie wpływała na sytuację sektora finansów publicznych. Skutki finansowe zostały opracowane na podstawie danych fiskalnych i statystycznych. Skutki uszczelnienia szacuje się w skali roku na kwotę ok. 3.400 mln zł. Przy założeniu, że większość zmian uszczelniających wejdzie w życie 1 stycznia 2017 r., skutki te w roku wprowadzenia wyniosą ok. 3 117 mln zł ($=3.400 \text{ mln zł}/12*11$). Likwidacja deklaracji kwartalnych dla dużych podatników spowoduje jednorazowy skutek przesunięcia dochodów w czasie z tego tytułu w wysokości ok. ok. 800 mln zł. Podwyższenie progu zwolnienia podmiotowego ze 150 000 zł do 200 000 zł spowoduje ujemne skutki budżetowe w roku wprowadzenia wysokości ok. - 275 mln zł.

Likwidacja zwolnienia od podatku na usługi związane m.in. z likwidacją szkód przez podmioty działające na rzecz ubezpieczycieli szacuje się w skali roku na kwotę ok. 51 mln zł, skutki te w roku wprowadzenia wyniosą ok. 47 mln zł ($=51 \text{ mln zł}/12*11$).

W zakresie utrzymania stawek podatku na dotychczasowym poziomie do 31 grudnia 2018 r. zmiana ta nie spowoduje wzrostu ani zmniejszenia dochodów budżetu państwa w stosunku do wielkości uzyskiwanych w latach poprzednich. Nie będzie też miała wpływu na budżety jednostek samorządu terytorialnego oraz na inne jednostki sektora finansów publicznych.

W przypadku niewprowadzenia tej zmiany i obniżenia w 2017 r. obecnie obowiązujących stawek 23% i 8% należałoby oczekiwać ubytku dochodów budżetu państwa z tytułu podatku VAT rządu ok. 7,5 mld zł w skali roku.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	Wprowadzenie rozwiązań mających na celu uszczelnienie systemu podatkowego, a tym samym ograniczenie nieprawidłowości w rozliczaniu podatku VAT przyczyni się do poprawy warunków prowadzenia działalności gospodarczej przez uczciwych podatników. Działania te pozwolą na ograniczenie działań podatników zaangażowanych w nieuczciwą działalność, co przyczyni się do ograniczenia nieuczciwej konkurencji.						
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń								

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

tak
 nie
 nie dotyczy

zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczacji.

tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz:

Likwidacja rozliczeń kwartalnych w podatku od towarów i usług dla podatników innych niż mali podatnicy oraz brak możliwości rozliczeń kwartalnych przez podatników rozpoczynających wykonywanie czynności opodatkowanych przez okres pierwszych 12 miesięcy prowadzenia działalności przyczyni się do zwiększenia liczby dokumentów obsługiwanych przez urzędy skarbowe. Natomiast wprowadzenie obowiązku składania wyłącznie drogą elektroniczną niektórych dokumentów przyczyni się do zmniejszenia liczby dokumentów składanych papierowo i wpłynie na przyspieszenie obsługi tych dokumentów w urzędach skarbowych. Również podwyższenie progu zwolnienia podmiotowego przyczyni się do zmniejszenia liczby dokumentów składanych w urzędach skarbowych, co będzie związane ze zmniejszeniem obowiązków w zakresie składania deklaracji podatkowych przez podatników, którzy w związku z podwyższeniem tego progu wybiorą zwolnienie od podatku.

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie ustawy nie będzie miało wpływu na rynek pracy z uwagi na charakter zaproponowanych zmian.

10. Wpływ na pozostałe obszary

- środowisko naturalne
 sytuacja i rozwój regionalny
 inne:

- demografia
 mienie państwowe

- informatyzacja
 zdrowie

Omówienie wpływu

Charakter proponowanych zmian nie będzie miał wpływu na pozostałe obszary.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Planuje się, że przepisy ustawy wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2017 r., z wyłączeniem art. 1 pkt 7, który wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2018 r. Zaproponowano, aby przepisy dotyczące likwidacji rozliczeń za okresy kwartalne dla podatników innych niż mali podatnicy były stosowane począwszy od rozliczenia za pierwszy okres rozliczeniowy 2017 r. Przepisy wprowadzające obowiązek składania deklaracji w formie elektronicznej mają być stosowane odpowiednio od 1 stycznia 2017 r. albo 1 stycznia 2018 r. (w zależności od tego, czy podatnik jest podatnikiem wymienionym w art. 9). Planuje się, że przepis art. 89b ust. 6 ustawy o VAT w brzmieniu dotychczasowym (sankcja dla dłużnika w „uldze na złe długi”) będzie stosowany do okresów rozliczeniowych przypadających przed 1 stycznia 2017 r. Zaproponowano również, aby nie stosować art. 110a i 110b ustawy o VAT do okresów rozliczeniowych przypadających przed 1 stycznia 2017 r. W efekcie dodatkowe zobowiązanie, o którym mowa w art. 110a i 110b, nie zostanie ustalone za okresy rozliczeniowe przed 1 stycznia 2017 r.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Ewaluacja efektów projektu nastąpi po wejściu w życie przepisów. Jednakże z uwagi na fakt, że oprócz wprowadzanych zmian istnieje wiele zmiennych wpływających na dochody z VAT, efekty samych zmian mogą być w dużej części trudne do zmierzenia, z wyjątkiem zmiany w zakresie obowiązku miesięcznego składania deklaracji dla podatku od towarów i usług.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak